

75 LAT ODDZIAŁU WROCŁAWSKIEGO

informator

Oddziału Wrocławskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich

Nr 22
styczeń 2022 r.

Patron Roku SEP 2022 Profesor Kazimierz Bisztyga, członek honorowy z Oddziału Krakowskiego SEP

Stowarzyszenie Elektryków Polskich Oddział Wrocławski
im. prof. Kazimierza Idaszewskiego
50-020 Wrocław
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 74

W INFORMATORZE:

- Słowo Prezesa Oddziału
- Od Redakcji
- Kalendarium
- **Dział historyczny**
- Uroczystość jubileuszowa 75. lat Oddziału Wrocławskiego SEP
- Przebieg centralnych uroczystości związanych z Patronem Roku SEP 2021 prof. I.J. Skowrońskim
- Profesor K. Idaszewski Patron O/Wr SEP i Hugo Steinhaus
- Sądy koleżeńskie
- Obsługa biurowa O/Wr SEP
- Krótka historia Komisji Seniorów
- Historia Oddziału zapisana w Informatorach
- 35-lecie pracy automatycznego systemu elektroakustycznego w Muzeum narodowym „Panorama Racławicka" (1985-2020)
- IASE kuźnią kadr dla SEP
- **Z życia Oddziału**
- IV edycja Mistrzostw Polski Programistów
- Wakacyjna Szkoła Liderów
- XXII Ogólnopolskie Dni Młodego Elektryka
- Sprawozdanie z działalności Komisji Seniorów
- Działalność Komisji Historycznej Oddziału w czasie pandemii
- Fundacja Otwartego Muzeum Techniki im. Prof. Stanisława Januszewskiego
- Komisje działające przy Oddziale
- Klub dyskusyjny
- Koło SEP nr 16 – historia i teraźniejszość
- Wyniki Konkursu-ankiety z pracy Kół
- Wycieczka oddziałowa na Maltę
- Wycieczka Koła SEP nr 16 do elektrowni wodnej w Solinie
- Wycieczka Koła SEP nr 16 do Słowenii i Włoch
- Wyniki konkursu na najlepsze prace dyplomowe na Politechnice Wrocławskiej w roku akademickim 2020-2021

75 LAT

1946 - 2021

SŁOWO PREZESA ODDZIAŁU

Drogie Koleżanki!
Szanowni Koledzy!

Informator Oddziału Wrocławskiego SEP Nr 22 ukazuje się w szczególnym okresie. Minęły Święta Bożego Narodzenia. Zbliża się Nowy Rok 2022. Z okazji Świąt wysłałem Członkom naszego Oddziału, szczególnie Seniorom stosowne życzenia i wyrazy pamięci. Tą drogą przekazuję życzenia i pozdrowienia noworoczne Czytelnikom Informatora, a za Waszym pośrednictwem wszystkim Członkom naszego Oddziału. Proszę przyjąć życzenia wszelkiej pomyślności w życiu osobistym i rodzinnym. Życzę zadowolenia i sukcesów w pracy zawodowej. Satysfakcji z przynależności do Stowarzyszenia. Pokoju w Europie i Ojczyźnie naszej. Uwolnienia od pandemii, możliwości bezpośrednich spotkań i owocnego, dającego satysfakcję działania na rzecz elektryki i naszego Stowarzyszenia. Okoliczność druga - rok 2022, to rok wyborczy w Stowarzyszeniu. Zamykamy kolejną kadencję działalności naszego Oddziału. Osobiście dla mnie kończy się druga kadencja sprawowania funkcji Prezesa Oddziału Wrocławskiego SEP. Działalność ta dała mi dużo satysfakcji i zadowolenia. Przy tej okazji pragnę podziękować wszystkim, którzy przyczynili w tym czasie do sukcesów naszego Oddziału.

Przed nami okres wyborczy. Kolejne XLV Walne Zgromadzenie Oddziału. Najważniejszym zadaniem Delegatów na WZO jest wybór prezesa Oddziału, władz i organów Oddziału - Zarządu Oddziału, Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskie Oddziału. Podejmijmy starania, by były to dobre wybory. By wybrać ludzi godnych, którzy chcą i umieją działać skutecznie dla naszego dobra wspólnego, dla dobra Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

Kończymy 2021r., kolejny rok pandemii. Wiele działań przenieśliśmy w tym czasie na platformę zdalną jako wideokonferencje, webinaria, transmisje online do Internetu itp. Wiele realizowaliśmy w formie hybrydowej. Niestety niektóre działania musieliśmy ograniczyć, a nawet odłożyć (jubileuszowa Konferencja SEMAG). Ucierpiały te formy działań, których istotą są spotkania i dyskusje bezpośrednie. Dotyczy to zwłaszcza Klubu Dyskusyjnego Oddziału. Zorganizowaliśmy jednak tradycyjne wycieczki, konkursy prac dyplomowych i konkursy kół. Uczciliśmy godnie brylantowy jubileusz Oddziału -75 rocznicę powołania i działalności. Zainicjowaliśmy nadanie Patrona Roku SEP 2021 i zorganizowaliśmy uroczystą inaugurację Roku SEP pod patronatem Prof. J.I. Skowrońskiego. Odbyła się kolejna edycja Industry Energy Mixer i Konferencja Generacja-Przesył-Wykorzystanie GPW, Dolnośląska Gala Elektryki, seminaria problemowe. Wśród licznych imprez organizowanych przez Koło Akademickie wymienię tylko konsekwentnie organizowane

STOWARZYSZENIE ELEKTRYKÓW POLSKICH
Oddział Wrocławski
im. prof. Kazimierza Idaszewskiego

50-020 Wrocław ul. J. Piłsudskiego 74
Dom Technika NOT, pokój nr 219

tel/fax 71 34-366-41, tel.71 78-18-502
http:/www.sep.wroc.pl, email: sep.wroc@post.pl

konto bankowe Oddziału:
Bank BZ WBK S.A.
29 1090 2398 0000 0001 0279 1221

Prezes Oddziału: dr inż. Andrzej Hachoł, prof. ucz.

Sekretariat:
kierownik biura: **Barbara Kazubek**
główna księgowa: **Joanna Osemlak**
specjalista ds. szkolenia i sekretarz komisji egzaminacyjnych: **Lidia Dudek**
specjalista: **Edyta Zahajkiewicz**

godziny urzędowania:
poniedziałek 11:00 – 17:00
wtorek, piątek: 9:00 – 14:00
środa, czwartek: 9:00 – 15:00

Ośrodek Szkolenia:
kierownik: Bogdan Miedziński
poniedziałek 16:30-17:30

Ośrodek Egzaminów Kwalifikacyjnych:
przew. Komisji Egz. Nr 061: Jan Rudy
przew. Komisji Egz. Nr 517:
Mieczysław Bednarski
sekretarz: Lidia Dudek

Ośrodek Rzeczoznawstwa:
kierownik: Michał Bereźnicki
poniedziałek: 16:30-18:00

Redakcja Informatora:
Zbigniew Lubczyński – redaktor naczelny
Barbara Kazubek – sekretarz redakcji
Wojciech Michalski – z-ca redaktora naczelnego

Szkoły Liderów, Mistrzostwa Polski programowania PLC, realizowane projekty naukowo-techniczne, XXII Ogólnopolskie Dni Młodego Elektryka, już po raz drugi organizowane przez Oddział. Dziękuję wszystkim Koleżankom i Kolegom którzy przyczynili się do sukcesów w działalność statutowej.

Szczególne podziękowania i słowa uznania kieruję w stronę Koleżanek i Kolegów działających w jednostkach gospodarczych oraz do pracowników Biura. Ich zaangażowanie i determinacja w działaniu pozwoliły nam działać mimo pandemii bez jakichkolwiek przerw. Pozyskane środki z działalności gospodarczej mogliśmy przeznaczyć na bieżącą działalność, rozbudowę naszej struktury szkoleniowej (pomieszczenia, wyposażenie, infrastruktura techniczna), poprawę warunków obsługi interesantów i warunków pracy, a wypracowane znaczne nadwyżki będziemy mogli przeznaczyć na działalność w przyszłych okresach.

Andrzej Hachoł
Prezes Oddziału Wrocławskiego SEP
im. Prof. Kazimierza Idaszewskiego

OD REDAKCJI

Drogie Koleżanki!
Szanowni Koledzy!

Oddajemy do Waszych rąk kolejny, 22 numer Informatora, który swoją tematyką dotyczy głównie wydarzeń minionego 2021 roku. A był to rok dwóch dużych uroczystości. Pierwsza z nich miała charakter ogólnopolski i dotyczyła Patrona Roku SEP 2021 prof. J.I. Skowrońskiego, a druga, o charakterze bardziej lokalnym związana była z jubileuszem 75. rocznicy powstania Oddziału Wrocławskiego SEP. W numerze opisano przebieg obu uroczystości. Ze względu na pewne ograniczenia pandemiczne obie uroczystości odbyły się w trybie stacjonarnym dla ograniczonej liczby osób, a dla pozostałych były transmitowane on-line. Tak jak w poprzednich tak i w bieżącym Informatorze znajduje się kalendarium i kilka artykułów o charakterze historycznym. Zachęcamy do lektury, bo mimo trudnych lat pandemii, życie Stowarzyszenia toczy się dalej, choć na pewno ograniczenia kontaktów osobistych utrudniają integrację naszego środowiska.

Z koleżeńskim pozdrowieniem!
Za Redakcję
Wojciech Michalski
Zbigniew Lubczyński

KALENDARIUM ODDZIAŁU

12.12. 2020 r.

Odbyła się VII edycja Konferencji Naukowej Generacja-Przesył-Wykorzystanie (GPW 2020). Ze względów epidemicznych wydarzenie odbyło się w trybie zdalnym. Organizatorami Konferencji GPW 2020 była Politechnika Wrocławska oraz Oddział Wrocławski Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Sztab organizacyjny w trakcie wydarzenia znajdował się w budynku Filii Politechniki Wrocławskiej w Legnicy, gdzie pierwotnie Konferencja miała odbyć się w trybie stacjonarnym. W trakcie Konferencji 19 prelegentów wygłosiło swoje prelekcje w 6 sesjach: inauguracyjnej, inżynierskiej, studenckiej, doktoranckiej, anglojęzycznej i finałowej Po sesjach inżynierskiej, studenckiej, doktoranckiej i anglojęzycznej odbywały się głosowania w formie online na najlepszego prelegenta sesji. Zwycięzcy tych głosowań otrzymali nagrody w postaci tabletów. Nagrodzeni zostali również wyróżniający się prelegenci. Konferencja była transmitowana na żywo w serwisie YouTube, trwała 6 godzin.

14.12.2020 r.

Z uwagi na brak możliwości organizacji tradycyjnego Świątecznego Spotkania z Seniorami, Zarząd Oddziału dla utrzymania kontaktów postanowił przesłać Koleżankom i Kolegom Seniorom pocztą kurierską m.in.: Sprawozdanie z działalności Komisji Seniorów, książkę „Elektryczny Lwów. Historia 1894-2019" oraz życzenia świąteczne.

13.01.2021 r.

Prezes A. Hachoł gościł w Oddziale bp. Waldemara Pytla i ks. Pawła Melera (zdjęcie poniżej). W spotkaniu uczestniczyli M. Gwoździewicz, J. Krysiak, R. Kordas, J. Rudy i Prezes WR FSNT NOT Tadeusz Nawracaj. Prezes Oddziału wręczył gościom płaskorzeźby krasnali SEP.

22.01.2021 r.

Spotkanie noworoczne Oddziału Wrocławskiego SEP. Spotkanie było absolutnie wyjątkowe i nieporównywalne z żadnym poprzednim, ponieważ uczestnicy spotkali się przy monitorach komputerów i laptopach, a nie w sali. Zebranych powitał Prezes Oddziału i przedstawił w formie multimedialnej sprawozdanie z działalności Oddziału.

Referat okolicznościowy dotyczący wpływu pola elektromagnetycznego na otaczający nas świat wygłosił dr inż. Marek Szuba. Na zakończenie spotkania niespodzianką dla zebranych był występ Golec Orkiestry z osobistymi życzeniami dla Oddziału.

13.02.2021 r.

Prezes Oddziału Andrzej Hachoł uczestniczył w Balu Charytatywnym na rzecz studentów niepełnosprawnych Politechniki Wrocławskiej. Bal odbył się w formie online.

1.03.2021 r.

Podczas posiedzenia Zarządu Oddziału, przyjęto terminarz posiedzeń na I półrocze b.r. oraz propozycję budżetu na 2021 rok. Porównano efekty finansowe agend, I kw. 2021 r. w porównaniu do I kw. 2020 r.

11.03.2021 r.

W roku szkolnym 2020/21 odbyła się kolejna 23 edycja Olimpiady Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej „Euroelektra". Jak co roku olimpiada organizowana przez Stowarzyszenie Elektryków Polskich cieszy się dużym zainteresowaniem wśród uczniów szkół technicznych. Pomimo ograniczeń pandemicznych w tej edycji w zawodach I stopnia wzięło udział ponad 300 młodych uczestników z całej Polski. I-szy stopień zawodów został zorganizowany w formie zdalnej na platformie internetowej. Zawody II stopnia zorganizowano już w formie stacjonarnej w 12 okręgach. Zawody okręgowe przeprowadzono w dniu 11 marca 2021r.

W okręgu dolnośląskim zawody miały miejsce w Zespole Szkół nr 18 przy ul. Młodych Techników. Przewodniczącym Okręgowej Komisji na terenie Dolnego Śląska został Kol. Remigiusz Mydlikowski. W zawodach wzięli udział uczniowie z grupy elektrotechniki, elektroniki oraz teleinformatyki.

26.03.2021 r.

Posiedzenie Komisji Historycznej.

16.04. 2021 r.

Centralne uroczystości Patrona Roku SEP 2021 Prof. J.I. Skowrońskiego. Inicjatorami i organizatorami uroczystości byli: Wydział Elektryczny Politechniki Wrocławskiej, Oddział Wrocławski Stowarzyszenia Elektryków Polskich oraz Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Elektrotechniki Zakład Technologii i Materiałoznawstwa Elektrotechnicznego we Wrocławiu.

Więcej na stronie 7.

19.04.2021 r.

Wybrano nowe władze WR FSNT NOT. Przewodniczącym został wybrany

Tablica pamiątkowa w holu Instytutu Elektrotechniki Zakładu Technologii i Materiałoznawstwa Elektrotechnicznego we Wrocławiu odsłonięta w dniu 16.04.2021 r.

Leszek Krawczyk ze Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji. Do Zarządu wybrany został Kol. Janusz Gondek. Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej został Kol. Andrzej Koźmiński.

26.04.2021 r.

Zarząd Oddziału powierzył Kol. Bogdanowi Miedzińskiemu funkcję Kierownika Ośrodka Szkolenia Oddziału Wrocławskiego SEP.

10.05.2021r.

Odbyło się posiedzenie Zarządu Oddziału z udziałem Członków Honorowych SEP, Prezesów Kół, Komisji Rewizyjnej, Sądu Koleżeńskiego, Przewodniczących Sekcji i Komisji, Przewodniczących Rad Ośrodków, Kier. Agend Gospodarczych. Spotkanie odbyło się w formie online na platformie ZOOM. Podczas posiedzenia Prezes poinformował o pracy Zarządu Oddziału, o przypadającym w b.r. Jubileuszu Oddziału, o przypadającym w 2022 r. XLV WZO, dokonano oceny działalności agend gospodarczych. Dokonano oceny pracy kół w Oddziale za rok 2020 w formie Konkursu – Ankiety. Wyróżniającym się kołom biorącym udział w Ankiecie postanowiono wręczyć dyplomy i przyznano nagrody pieniężne.

18.05.2021 r.

Posiedzenie Komisji Historycznej Oddziału.

27.05-29.05.2021 r.

Mistrzostwa Polski Programistów PLC – IV edycja, zorganizowane przez Politechnikę Wrocławską, Oddział Wrocławski SEP oraz firmę PLC Expert. Po raz drugi w swojej historii Mistrzostwa odbyły się zdalnie. W tym roku do rywalizacji zgłosiło się około 300 osób.

Więcej na str. 28.

8-9.06.2021 r.

Kolejna edycja międzynarodowych branżowych spotkań biznesowych „Energy Industry Mixer". Głównym organizatorem była włoska firma konsultingowa Bosetti Global Consulting.

14.06.2021 r.

W Sali klubowej w budynku WR FSNT NOT odbyło się uroczyste spotkanie Prezydium z Jubilatami:

Członkiem Honorowym SEP Kol. Janem Zuzokiem (90 .l) i Zasłużonym Seniorem SEP Kol. Kazimierzem Chabowskim (80 l.). W spotkaniu uczestniczył Kol. Bohdan Synal – Członek Honorowy SEP.

Prezes Oddziału Kol. Andrzej Hachoł wręczył Jubilatom list gratulacyjny, kwiaty i upominek – płaskorzeźbę krasnali SEP „ELEKTROLUDKI".

Zebrani złożyli Jubilatom serdeczne życzenia zdrowia oraz wszelkiej pomyślności.

15.06.2021 r.

Posiedzenie Komisji Historycznej Oddziału.

06.07.2021 r.

Posiedzenie Komisji Historycznej Oddziału.

5-8.08.2021 r.

Wakacyjna Szkoła Liderów w Kochowie. Była pierwszym stacjonarnym wydarzeniem organizowanym przez młodych dla młodych po wyczerpującym okresie zamknięcia związanym z epidemią COVID-19.

Głównym organizatorem był O/Wrocławski SEP, a sam projekt, jak co roku, koordynował Kol. Jan Pytlarz – wiceprezes O/Wrocławskiego SEP oraz członek ZG SEP. Warto podkreślić, że współorganizatorem tegorocznej edycji Szkoły był Zarząd Główny SEP, a Prezes SEP Piotr Szymczak objął Szkołę swoim patronatem honorowym.

Więcej na stronie 28.

14.09.2021 r.

Posiedzenie Komisji Historycznej Oddziału.

11–18.09.2021 r.

Wycieczka techniczna członków Koła SEP nr 16 przy Zespole Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERACJA S.A. Uczestnicy wycieczki odwiedzili Republikę Słowenii oraz Republikę Włoch.

Więcej na str. 37.

22-29.09.2021 r.

Zarząd Oddziału Wrocławskiego SEP zorganizował wspólny wakacyjny wyjazd członków i sympatyków naszego Stowarzyszenia na słoneczną Maltę.

Fragment wybrzeża Malty

Więcej na str. 35.

22.10.2021 r.

Prezes Oddziału Kol. Andrzej Hachoł uczestniczył w obchodach Jubileuszu 100-lecia Oddziału Radomskiego SEP. Na ręce Prezesa Oddziału przekazał upominek i list gratulacyjny.

22.10.2021 r.

Członkowie Koła SEP nr 16 przy KOGENERACJI S.A. zwiedzili Elektrownię Wodną Solina, wchodzącą w skład Zespołu Elektrowni Wodnych Solina – Myczkowce PGE Energia Odnawialna S.A.

Więcej na str. 36.

25.10.2021 r.

Posiedzenie Zarządu Oddziału Wrocławskiego SEP z udziałem Członków Honorowych, Prezesów Kół, Komisji Rewizyjnej, Sądu Koleżeńskiego, Przew. Rad Ośrodków, Kier. Agend Gosp., Przew. Sekcji i Komisji.

Więcej na str. 6.

29.10.2021 r.

W Filii Politechniki Wrocławskiej w Legnicy odbyła się inauguracja roku akademickiego. Podczas uroczystości Prezes Oddziału Andrzej Hachoł wręczył dyplom i nagrodę laureatowi Konkursu na najlepszą pracę dyplomową oraz listy gratulacyjne promotorom.

5.11.2021 r.

Kol. Jan Pytlarz uczestniczył w obchodach 100-lecia Oddziału Toruńskiego SEP. Przekazał list gratulacyjny i upominek – obraz.

19-21.11.2021 r.

Ogólnopolskie Dni Młodego Elektryka we Wrocławiu.

Więcej na str. 29.

10-11.12.2021 r.

Na Politechnice Wrocławskiej w Jeleniej Górze odbyła się VIII edycja Konferencji Naukowej Generacja-Przesył-Wykorzystanie GPW 2021. Organizatorami Konferencji był Oddział Wrocławski Stowarzyszenia Elektryków Polskich oraz Politechnika Wrocławska. Konferencja GPW 2021 była objęta patronatem honorowym Ministra Edukacji i Nauki dra hab. Przemysława Czarnka prof. KUL.

Więcej na str. 30.

UROCZYSTOŚĆ JUBILEUSZOWA 75 LAT ODDZIAŁU WROCŁAWSKIEGO SEP 25.10.2021

25 października 2021 r. odbyło się w sali kinowej Gmachu NOT posiedzenie Zarządu Oddziału z udziałem Prezesów Kół, Komisji Rewizyjnej, Sądu Koleżeńskiego, Rady Ośrodków, Kierownictwa Ośrodków, Przewodniczących Kolegiów Sekcji i Przewodniczących Komisji Oddziałowych. Gośćmi posiedzenia byli też Członkowie Honorowi Koledzy Bohdan Synal, Zbigniew Lubczyński i Krzysztof Nowicki, który jako wiceprezes i skarbnik SEP reprezentował Zarząd Główny Stowarzyszenia. W posiedzeniu w trybie on-line uczestniczył prezes SEP Kol. Piotr Szymczak. Miało ono charakter uroczysty nawiązujący do 75 rocznicy powołania Oddziału. Uczestników posiedzenia powitał Kol. Andrzej Hachoł prezes Oddziału. Słowa powitania i pozdrowienia przekazał też prezes SEP.

Następnie miało miejsce wręczenie wyróżnień i odznaczeń przez Kol. Krzysztofa Nowickiego w asyście Kol. Andrzeja Hachoła.

Następnie okolicznościową prezentację z okazji jubileuszu przedstawił przewodniczący Komisji Historycznej Oddziału Kol. Zbigniew Lubczyński. Współautorem prezentacji był Kol. Wojciech Michalski - członek Komisji.

Autorzy prezentacji przedstawili w kolejnych slajdach genezę, pochodzenie i nazwy jubileuszy:

oraz ich rodzaje i nazwy:

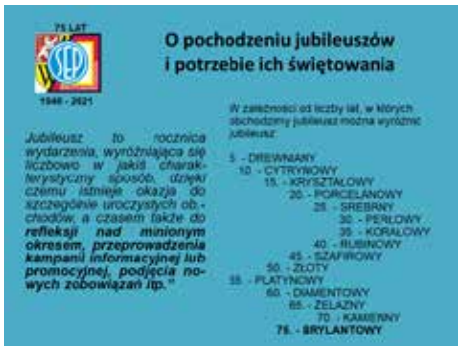

Przypomnieli wydarzenia poprzedzające powołanie Oddziału:

zebrania założycielskiego i członków założycieli:

Przytoczyli najważniejsze wydarzenia z historii Oddziału i Stowarzyszenia: XIII Walne Zgromadzenie Członków SEP 6-8.06.1947 – Wrocław

Organizowane we Wrocławiu: XII i XXII Ogólnopolskie Dni Młodego Elektryka, III Sympozjum Historia Elektryki - 16-17 listopada 2017 oraz Inauguracje Roku SEP pod patronatem wrocławskich Elektryków:

Spotkanie było okazją by przypomnieć Członków Honorowych SEP z naszego Oddziału:

Znaczącym dorobkiem Oddziału są wydawnictwa:

Na zakończenie uroczystej części posiedzenia raz jeszcze zabrał głos Kol. Piotr Szymczak. W imieniu własnym i Zarządu Głównego SEP na ręce prezesa Oddziału złożył podziękowanie za wkład Oddziału i jego członków w dorobek Stowarzyszenia i gratulował osiągnięć Oddziału, życząc dalszych. Członkom Oddziału życzył satysfakcji z przynależności do Stowarzyszenia, sukcesów w pracy zawodowej, zdrowia i pomyślności w życiu osobistym i rodzinnym.

Opracowali: Zbigniew Lubczyński – przewodniczący Komisji Historycznej Oddziału Wrocławskiego SEP oraz Wojciech Michalski – członek Komisji Historycznej.

PRZEBIEG CENTRALNYCH UROCZYSTOŚCI ZWIĄZANYCH Z PATRONEM ROKU SEP 2021 PROFESOREM JERZYM IGNACYM SKOWROŃSKIM

W roku 2021 przypadł jubileusz 120. rocznicy urodzin prof. Jerzego Ignacego Skowrońskiego (1901-1986), wybitnego uczonego i nauczyciela akademickiego, twórcy szkoły naukowej materiałoznawstwa elektrotechnicznego. Prof. Skowroński był pionierem odbudowy energetyki Dolnego Śląska po II wojnie światowej, współorganizatorem i pierwszym Dziekanem Wydziału Elektrycznego Politechniki Wrocławskiej. Był aktywnym działaczem społecznym, popularyzatorem nauki i techniki, był członkiem założycielem Oddziału Wrocławskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Dla uczczenia osoby i dzieła Profesora rok 2021 został ustanowiony w SEP Rokiem Profesora J.I. Skowrońskiego.

W piątek 16 kwietnia 2021 r. odbyły się centralne uroczystości Roku Prof. J.I. Skowrońskiego. Inicjatorami i organizatorami uroczystości byli Wydział Elektryczny Politechniki Wrocławskiej, Oddział Wrocławski Stowarzyszenia Elektryków Polskich oraz Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Elektrotechniki Zakład Technologii i Materiałoznawstwa Elektrotechnicznego we Wrocławiu. Godnym podkreślenia jest uczestnictwo wnuka Profesora Jana Pawła Skowrońskiego oraz prawnuka Alexandra Jerzego Skowrońskiego, którzy na tę uroczystość przylecieli ze Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Uroczystość rozpoczęła się Mszą Św. w intencji Profesora J.I. Skowrońskiego w kościele Św. Wawrzyńca przy ul. Bujwida. Po Mszy Św. prawnuk Profesora Alexander Jerzy Skowroński uhonorował swego pradziadka utworem na skrzypce a-moll Antonio Vivaldiego, op. 3, nr 6, część 1. Allegro. (FOT. 1.).

FOT.1. Prawnuk Profesora A. J. Skowroński w czasie wykonywania utworu Antonio Vivaldiego op.3, nr 6

Następnie uczestnicy Mszy św. udali się na cmentarz, do grobu Profesora, gdzie wraz księdzem odmówili modlitwy w intencji ś.p. Profesora Skowrońskiego i złożyli kwiaty. W imieniu Stowarzyszenia Elektryków Polskich kwiaty złożyli Prezes SEP Piotr Szymczak i Prezes Oddziału Wrocławskiego SEP Andrzej Hachoł (FOT.2).

FOT.2. Przy grobie J.I. Skowrońskiego (od lewej) Prezes O/W SEP Andrzej Hachoł, prezes SEP Piotr Szymczak, Zbigniew Lubczyński, ksiądz oraz wnuk Profesora J.I. Skowrońskiego Jan Paweł Skowroński. Fot. Stefan Bugaj.

W imieniu Wydziału Elektrycznego oraz Katedry Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii Politechniki Wrocławskiej kwiaty złożył kierownik katedry Zbigniew Leonowicz, a w imieniu Sieci Badawczej Łukasiewicz – Zakładu Wrocławskiego Instytutu Elektrotechniki, Prezes Koła nr 1. Krzysztof Kogut.

Drugim punktem Uroczystości było odsłonięcie tablicy pamiątkowej poświęconej Profesorowi Skowrońskie-

mu umieszczonej w holu Wrocławskiego Zakładu Instytutu Elektrotechniki przy ul. Marii Curie Skłodowskiej. Zebranych powitał Prezes Koła nr 1. Kol. Krzysztof Kogut i poprosił o zabranie głosu Prezesa SEP Piotra Szymczaka. W dalszej kolejności głos zabrali: Rektor Politechniki Wrocławskiej J.M. Arkadiusz Wójs, Dziekan Wydziału Elektrycznego Politechniki Wrocławskiej Waldemar Rebizant oraz Prezes Oddziału Wrocławskiego SEP Andrzej Hachoł i Kierownik Zakładu Instytutu Elektrotechniki Ewa Zawadzka. Po przemówieniach Tablicę pamiątkową poświęconą Profesorowi J.I. Skowrońskiego w holu Instytutu Elektrotechniki odsłonili Prezes SEP Piotr Szymczak i Kierownik Zakładu Instytutu Elektrotechniki Ewa Zawadzka. (FOT. 3 i 4).

FOT.3. Moment odsłonięcia tablicy pamiątkowej przez Prezesa Piotra Szymczaka i Kierownik ZIE Panią Ewę Zawadzką.

Odsłonięciu Tablicy towarzyszyli Rektor Politechniki Wrocławskiej oraz Dziekan Wydziału Elektrycznego Politechniki i Prezes O/Wr SEP.

Po odsłonięciu Tablicy głos zabrał prof. Jerzy Fekecz, jeden z pierwszych studentów Profesora J.I. Skowrońskiego na Politechnice Wrocławskiej, wieloletni pracownik Oddziału Wrocławskiego Instytutu Elektrotechniki.

Całość uroczystości zwieńczyło seminarium poświęcone Profesorowi w Sali Kominkowej NOT. Uczestników powitał Prezes O/Wr SEP Andrzej Hachoł i przekazał prowadzenie sesji Zbigniewowi Leonowiczowi – Przewodniczącemu Komitetu Organizacyjnego. Sesję zainaugurował Kol. Piotr Szymczak Prezes SEP prezentacją p/t: „Wystąpienie z okazji inauguracji Ogólnopolskiego Roku SEP im. prof. Jerzego Ignacego Skowrońskiego".

Kolejną prezentację p/t: „Profesor Jerzy Ignacy Skowroński" przedstawił Kol. Wojciecha Michalskiego – członkowie Komisji Historycznej O/Wr SEP.

Następnie Kol. Ryszard Kordas – skarbnik O/Wr SEP i wieloletni wicedyrektor Oddziału Wrocławskiego Instytutu Elektrotechniki w Warszawie, przedstawił prezentację: „Jerzy Ignacy Skowroński – Wrocławska Szkoła Materiałoznawstwa".

Z ograniczonej względami sanitarnymi liczby uczestników sesji, głos zabrali profesorowie Jacek Wańkowicz, Jerzy Barglik oraz Tadeusz Nawracaj – Honorowy Prezes TJO FSNT NOT- gospodarz miejsca sesji. Przedstawił Patrona Roku jako Przewodniczącego Zarządu Wojewódzkiego NOT w latach 1955/57. Jednocześnie zapoznał zebranych z historią gmachu NOT we Wrocławiu. Jako ostatni głos zabrał Jan Paweł Skowroński, który wspominał Patrona Roku jako członka rodziny, dziadka. Goście ze Stanów Zjednoczonych zostali obdarowani pamiątkami z Wrocławia, wydawnictwami związanymi z Profesorem – Patronem Roku (FOT.5).

FOT.5. Wręczenie upominków Prawnukowi i Wnukowi Profesora J.I. Skowrońskiego przez Tadeusza Nawracaja, Andrzeja Hachoła i Zbigniewa Leonowicza.

Sesja była transmitowana na platformie YouTube i ZOOM. Oprócz ograniczonej liczby uczestników w realu, w sesji uczestniczyło ponad 200 osób.

Opracowali: Maciej Gwoździewicz, Ryszard Kordas

FOT.4. Na tle odsłoniętej Tablicy od lewej: prawnuk Profesora Alexander Jerzy Skowroński, wnuk Profesora Jan Paweł Skowroński, Dziekan Wydziału Elektrycznego P.Wr. Waldemar Rebizant, J.M. Rektor P.Wr. Arkadiusz Wójs, Prezes SEP Piotr Szymczak, Kierownik Zakładu Ewa Zawadzka, Prezes Oddziału Wrocławskiego SEP Andrzej Hachoł. Na pierwszym planie siedzi Jerzy Fekecz.

Protokół zebrania założycielskiego
Odpis protokołu z 24.05.1946 r.
Protokół z Zebrania Organizacyjnego SEP Oddział Wrocław:
Z okazji odczytu na temat taryf elektrycznych, który wygłosił 24.05.1946r. prof. Steinhaus w gmachu głównym Politechniki Wrocławskiej, zjawiła się w sali odczytowej większa ilość inżynierów-elektryków pracujących na Dolnym Śląsku. Po dyskusji, która wywiązała się w związku z tematem referatu, prof. K. Idaszewski, dziekan Wydziału Mechaniczno-Elektrycznego Politechniki Wrocławskiej, wystąpił z wnioskiem założenia we Wrocławiu Oddziału SEP. Wniosek został przyjęty jednogłośnie. Wyłoniono Komitet Organizacyjny w skład, którego weszli: ‘

Prof. dr K. Idaszewski - Dziekan Wydziału Mechaniczno-Elektrycznego Politechniki Wrocławskiej
inż. K. Mech- Dyrektor Miejskich Zakładów Komunalnych m. Wrocławia,
inż. M. Zdanowicz.

PROFESOR KAZIMIERZ IDASZEWSKI PATRON WROCŁAWSKIEGO ODDZIAŁU STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Elżbieta ZACHEMBA, Jan FRANCYK

(artykuł opublikowany w numerze 70 Zeszytów Naukowych Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej)

1. TRUDNE POCZĄTKI

Kilka dni po kapitulacji Festung Breslau (6.V.1945), do kompletnie zniszczonego miasta zaczęły przybywać załążki administracji polskiej. Wśród nich byli przyszli organizatorzy szkolnictwa. Resztki tego co pozostało po wielomiesięcznych walkach o miasto należało przejąć i starać się zagospodarować dla przyszłego polskiego Wrocławia. Miasto wyglądało okropnie (FOT. 1) [2].

FOT. 1. Twierdza „Festung Breslau” upadła (6.V.1945)

Wśród pionierów organizujących polski Wrocław była grupa, której zadaniem było rozpoznanie możliwości utworzenia polskiego ośrodka akademickiego we Wrocławiu. Grupie tej przewodniczył profesor Stanisław Kulczyński, były rektor uniwersytetu lwowskiego. Właśnie ze Lwowa wyszły plany stworzenia ośrodka akademickiego we Wrocławiu [1].

Po kilku miesiącach tylko kilka większych ulic miasta było w miarę przejezdnych, choć ze śladami brutalnej wojny, „przed chwilą” zakończonej (FOT. 2) [2].

FOT. 2. FriedrichWilhelmstr, od 1 września 1945 Legnicka

Latem 1945 roku do Wrocławia przyjechała z wizytacją grupa profesorów z Krakowa, która oceniła pozytywnie zasoby techniczne byłych wrocławskich uczelni niemieckich. Prawdopodobnie było to powodem, że pomimo stanu tymczasowości już 24 sierpnia Krajowa Rada Narodowa wydała dekret o przekształceniu Uniwersytetu Wrocławskiego i Politechniki Wrocławskiej w polskie państwowe szkoły akademickie [1]. Dzięki temu jesienią 1945 w stolicy Dolnego Śląska rozpoczęła działalność uczelnia, o nazwie Uniwersytet i Politechnika we Wrocławiu. Była to szkoła ze wspólnym rektorem, wspólnym senatem, budżetem i administracją. Rektorem tej uczelni został jej główny organizator, profesor Stanisław Kulczyński [1].

Jednym z uczestników grupy wizytującej Wrocław latem 1945r. był profesor Kazimierz Idaszewski, ówczesny organizator i dziekan Wydziału Elektrycznego Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Prawdopodobnie będąc pod wrażeniem tego co zobaczył w przejętych laboratoriach byłej wrocławskiej Technische Hochschule, podjął odważną decyzję opuszczenia względnie spokojnych Gliwic na rzecz pracy w kompletnie zrujnowanym i bardzo niespokojnym Wrocławiu. Wrocław zniszczony, ale laboratoria przyszłej Politechniki mogły być dobrze wyposażone.

2. ORGANIZATOR NAUKI

Misja tworzenia szkolnictwa wyższego na Ziemiach Odzyskanych tak pochłonęła profesora Kazimierza Idaszewskiego, że porzucił spokojniejszą pracę w Gliwicach na rzecz niespokojnego Wrocławia.

W wieku 67 lat, podjął się po raz drugi w swoim życiu ambitnego zadania zorganizowania wydziału w zniszczonej działaniami wojennymi uczelni, tym razem Wydziału Elektromechanicznego Politechniki we Wrocławiu. O jego woli podejmowania się trudnych zadań, co do których słuszności był przekonany, a także o determinacji świadczy między innymi fakt, że zrezygnował z zapewnionego mu domku jednorodzinnego z ogrodem w Gliwicach, zadowalając się, w niewspółmiernie zniszczonym przez działania wojenne Wrocławiu, mieszkaniem, w którym tylko dwa pokoje nadawały się do zamieszkania.

W październiku 1945 r. profesor zorganizował od podstaw Wydział Mechaniczno-Elektryczny i został jego pierwszym dziekanem. Od 1945 Kierował Katedrami Miernictwa i Maszyn Elektrycznych na tym Wydziale.

Po kilku tygodniach wytężonej pracy udało się uruchomić laboratoria pomiarów elektrycznych i maszyn elektrycznych oraz wykłady. Pierwszy wykład dla nielicznej grupy studentów 3 i 4 roku, odbył się w nieogrzewanej sali w dniu 15 listopada 1945 roku (FOT. 3). Był to nie tylko pierwszy wykład akademicki na Politechnice, ale pierwszy na wyższych uczelniach w polskim Wrocławiu [1].

FOT. 3. Uczestnicy pierwszego polskiego wykładu akademickiego we Wrocławiu.

Mimo trudnych warunków materialnych i kadrowych Wydział Mechaniczno-Elektryczny zaczynał się rozwijać coraz bardziej. Już w dniu 8 kwietnia 1946 r. Kazimierz Mściwujewski, dyplomant profesora Idaszewskiego, otrzymał dyplom nr 1 mgr inż. Politechniki Wrocławskiej. Profesor był też promotorem pierwszego po wojnie doktoratu nauk technicznych w Politechnice Wrocławskiej. Otrzymał go w 1946 roku inż. elektryk Władysław Kołek (przyszły profesor AGH) - był pierwszym doktorem nauk technicznych promowanym we Wrocławiu po wojnie.

W kwietniu 1946 roku ze względu na przemęczenie pracami organizacyjnymi prof. Idaszewski zrezygnował ze stanowiska dziekana Wydziału Mechaniczno-Elektrotechnicznego. Obowiązki przejął profesor Józef Ignacy Skowroński. W lipcu 1947 roku profesor Idaszewski zastąpił ciężko chorego prorektora Politechniki Wrocławskiej, prof. Edwarda Suchardę na spotkaniu z komisją Ministerstwa Oświaty. Wtedy to po raz drugi obronił Politechnikę Wrocławską przed likwidacją i przekazaniem jej wyposażenia Politechnikom w Warszawie i Łodzi.

W lipcu 1947, przekazał kierownictwo Katedry Maszyn Elektrycznych oraz wykłady i niedawno uruchomione (wielkim wysiłkiem) laboratoria maszyn elektrycznych dr inż. Pawłowi Janowi Nowackiemu. Pozostał tylko Kierownikiem Katedry Pomiarów Elektrycznych (a miał już wówczas 69 lat). We wrześniu 1949 r. Ministerstwo Oświaty mianowało profesora Idaszewskiego przewodniczącym komisji weryfikacyjno-egzaminacyjnej dla elektryków, którzy starali się o dyplom tzw. „zawodowego inżyniera elektryka". Komisja ta pracowała do 1954 roku. Profesor nawiązywał bezpośrednie kontakty z zakładami przemysłowymi, które miały w tym powojennym okresie dużo problemów technicznych i kadrowych. Największe nasilenie tych prac przypadło na lata 1947-51 i były to odbiory, uruchomienia, ekspertyzy, przebudowy urządzeń pomiarowych oraz aparatów i przyrządów pomiarowych [5].

Wymieniono tutaj tylko część zasług profesora Kazimierza Idaszewskiego dla Politechniki Wrocławskiej, ale to całkowicie wystarcza, aby uznać Go za „Ojca" elektryki na tej Uczelni.

3. TWÓRCY ODDZIAŁU WROCŁAWSKIEGO SEP

Stowarzyszenie Elektryków Dolnego Śląska ma swoje początki na Śląsku, ale nie we Wrocławiu. W dniu 6 stycznia 1946 roku na spotkaniu koleżeńskim Dolnośląskiego Okręgu Energetycznego w Cieplicach, przyjęto wniosek Kol. Kazimierza Mecha, uczestnika Zjazdu Założycielskiego SEP w 1919 roku, utworzenia na Dolnym Śląsku Oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

Następnie w dniu 24 maja 1946 roku na zebraniu naukowym elektryków w Politechnice Wrocławskiej wyłoniono komitet organizacyjny, któremu powierzono zadanie utworzenia Oddziału SEP we Wrocławiu [6].

Na kolejnym zebraniu elektryków w Politechnice Wrocławskiej, w dniu 5 września 1946r. dokonano wyboru pierwszego Zarządu Oddziału Wrocławskiego SEP. Prezesem został Kol. Kazimierz Idaszewski. W ten sposób została doceniona aktywna działalność profesora w dziedzinie upowszechniania wiedzy o elektryczności. Był aktywnym członkiem podkomisji SEP Miernictwa Elektrycznego. Współpracował z prof. Kazimierzem Drewnowskim z Politechniki Warszawskiej w opracowaniu Polskiego Słownika Elektrycznego wydanego przez SEP.

Sprawność organizacyjna profesora została doceniona na forum krajowym SEP. W roku 1947 kierował organizacją Ogólnopolskiego Walnego Zjazdu Delegatów SEP.

Za wybitną działalność dydaktyczną i organizacyjną profesor został odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim (1950) i Komandorskim (1958) Orderu Odrodzenia Polski, oraz Złotą Odznaką Honorową SEP (1960).

Wrocławski Oddział Stowarzyszenia Elektryków Polskich doceniając wpływ profesora Kazimierza Idaszewskiego na budowę trwałych fundamentów wrocławskiej elektryki postanowił umocnić pamięć profesora w strukturach Stowarzyszenia.

Z okazji 60 rocznicy powstania Oddziału Wrocławskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich Uchwałą z dnia 18 maja 2005 roku Zarząd Oddziału ustanowił Medal im. Profesora Kazimierza Idaszewskiego.

Kolejnym posunięciem Oddziału Wrocławskiego było nadanie Oddziałowi imienia profesora Kazimierza Idaszewskiego. Na podstawie uchwały nr 32/43/2010-2014 Zarządu Oddziału Wrocławskiego SEP z dnia 17 czerwca 2013r. – Zarząd Główny SEP decyzją z dnia 4 lipca 2013r. nadał Oddziałowi Wrocławskiemu Stowarzyszenia Elektryków Polskich imię prof. Kazimierza Idaszewskiego.

Z inicjatywy Wrocławskiego SEP i przy pomocy władz Politechniki Wrocławskiej doszło do odsłonięcia tablicy pamiątkowej na budynku uczelni, w

FOT. 4. Historyczny budynek Politechniki Wrocławskiej z tablicą upamiętniającą pierwszy polski wykład w polskim Wrocławiu

którym odbył się pierwszy polski wykład z elektrotechniki (15 listopada 1945) (FOT.1, FOT.4 i FOT. 5). Uroczystość odbyła się 11 maja 2019 roku przed wyjściem do budynku A-5 Politechniki, budynku już historycznego. Było to w ramach XLIV Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Oddziału Wrocławskiego SEP.

FOT. 5. Tablica pamiątkowa: „PIERWSZY POLSKI WYKŁAD WE WROCŁAWIU”

Odsłonięcia tablicy, w obecności kilkudziesięciu członków i sympatyków SEP dokonali: prof. Jerzy Jasieńko – Prorektor Politechniki Wrocławskiej, Piotr Szymczak – Prezes SEP oraz prezes Oddziału Wrocławskiego SEP – Andrzej Hachoł [7]. Po uroczystym odsłonięciu tablicy uczestnicy tej uroczystości udali się na XLIV-te Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Oddziału Wrocławskiego SEP. Wydarzenia te były wpisane w obchody 100 letniej działalności SEP (Informator Oddziału Wrocławskiego SEP nr 20).

4. CURRICULUM VITAE

4.1. Elementy główne

Profesor Kazimierz Idaszewski urodził się w Nochowie koło Śremu (Wielkopolska). Gimnazjum typu klasycznego ukończył w Śremie. Studia wyższe odbył w latach 1898-1903 w Brunszwiku, a już rok później uzyskał tytuł doktora nauk technicznych.

W 1920 r. zrezygnował z atrakcyjnej pracy w Zakładach Siemensa w Niemczech, by objąć Katedrę Miernictwa Elektrycznego we Lwowie. Natomiast od 1930 r. kierował Katedrą Maszyn Elektrycznych.

Od 1945 r. profesor na Wydziale Mechaniczno-Elektrotechnicznym Politechniki Wrocławskiej. Był kierownikiem Katedry Maszyn i Miernictwa Elektrycznego. Zorganizował Wydział Elektryczny Politechniki i został pierwszym dziekanem tego wydziału. Był współorganizatorem i pierwszym prezesem Oddziału Wrocławskiego Oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

4.2. Detale

Naukowiec, dydaktyk, organizator, praktyk.

1898 – Matura w Śremie (miał 20 lat).

1898-1903 – Ukończenie studiów w Brunszwiku (miał 25 lat).

1903-1904 – Praca w Szkole Politechnicznej we Lwowie u prof. Romana Dzieślewskiego.

FOT. 6. Profesor Kazimierz Idaszewski. Lata 30-te XX wieku i lata 60-te XX wieku

1904 – Obrona pracy doktorskiej w Brunszwiku i tytuł dr inż.

1904-1919 – Praca w Siemens Schuchertwerke w Berlinie.

1920-1930 – Kieruje Katedrą Pomiarów Elektrotechnicznych.

1920 – Otrzymuje tytuł i stanowisko profesora nadzwyczajnego miernictwa elektrycznego na Politechnice Lwowskiej.

1924 – Otrzymuje tytuł i stanowisko prof. zwycz. miernictwa elektrycznego na Politechnice Lwowskiej.

1924-1925 – Opiekował się Katedrą Elektrotechniki Ogólnej z powodu śmierci prof. R. Dzieślewskiego, aż do objęcia tego stanowiska przez prof. Stanisława Fryze na Politechnice Lwowskiej.

1930 – Obejmuje Katedrę Maszyn Elektrycznych na Politechnice Lwowskiej (miał 52 lata).

1939-1941 – Pozostał na stanowisku Kierownika Katedry Maszyn Elektrycznych w Instytucie Politechnicznym (Lwiwskij Politechniczeskij Instytut) podczas I okupacji sowieckiej.

1941 – Zamknięcie Instytutu Politechnicznego przez Niemców.

1942-1943 – Wykładał po polsku w Rzemieślniczej Szkole Zawodowej i po niemiecku na Państwowych Technicznych Kursach Fachowych.

1944 – Wyjeżdża do Krakowa przed zbliżającym się frontem radzieckim (24 lata na Politechnice Lwowskiej).

1945 – Obejmuje Katedrę Pomiarów i Maszyn Elektrycznych Politechniki Śląskiej w Gliwicach (miał 67 lat).

1945-październik – Zostaje dziekanem Wydziału Mechaniczno-Elektrycznego, oraz kierownikiem Katedry Pomiarów Elektrycznych i jednocześnie Katedry Maszyn Elektrycznych na Politechnice Wrocławskiej.

1945-1960 – Praca na Politechnice Wrocławskiej(15 lat).

1960 – Przejście na emeryturę (miał 82 lata).

5. BIBLIOGRAFIA

1. Augustyn A.: Jaka jest, to jest i niech żyje, Pryzmat, Listopad 2014.

2. Smola K.: Album zniszczeń – Wrocław 1945, Wydawnictwo VIA 1995.

3. Hickiewicz J.: Kazimierz Idaszewski (1878 – 1965), Materiały konferencyjne XLIV International Symposium on Elektrical Machines, Szklarska Poręba 2008.

4. Twórcy Wydziału Elektrycznego Politechniki Wrocławskiej. Materiały z Sesji 60 rocznicy uzyskania samodzielności Wydziału Elektrycznego Politechniki Wr., 2009r.

5. Słownik biograficzny zasłużonych elektryków Wrocławskich, SEP Wrocław 1997.

6. 60 lat Oddziału Wrocławskiego SEP, Wrrocław 2006.

7. Kazubek B.: XLIV Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie O/W SEP, Informator O/W SEP Nr 20, styczeń 2020.

HUGO STEINHAUS

(opracowano na podstawie materiałów dostarczonych do redakcji przez Kol. Elżbietę Zachembę i Kol. Francyka)

Hugo Steinhaus [1887-1972] - twórca lwowskiej i wrocławskiej szkoły matematycznej, odkrywca talentu Stefana Banacha (jak sam mawiał, było to jego największe matematyczne odkrycie), twórca działu zastosowań matematyki. Wybitny popularyzator matematyki i aforysta.

Lata przedwojenne.

Urodził się w Jaśle, gdzie chodził do szkoły, zdał maturę, a potem rozpoczął studia matematyczne na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Doktoryzował się w Getyndze u Hilberta i Kleina. Był legionistą, walczył w I wojnie światowej, potem pracował w Centrali Odbudowy Kraju w Krakowie, a w 1917 roku habilitował się na lwowskiej Alma Mater. W 1920 roku został profesorem nadzwyczajnym matematyki Uniwersytetu Lwowskiego i kierownikiem I Katedry Matematyki (1920-1939), a w 1923 roku profesorem zwyczajnym. Kilkakrotnie wyjeżdżał do Paryża, Getyngi i Bolonii. Stał się nie tylko jednym z współtwórców słynnej do dziś na całym świecie "lwowskiej szkoły matematycznej", ale i jedną z najbarwniejszych postaci środowiska intelektualnego przedwojennego Lwowa, inicjatorem i uczestnikiem spotkań uczonych w kawiarni Szkockiej.

Wśród jego wielu poważnych publikacji naukowych na uwagę zasługuje wydany w 1938 roku "Kalejdoskop matematyczny". Rozgłos, jaki przyniosła mu ta książka zagłuszyła zawierucha wojenna, ale po wojnie został on przetłumaczony na dziesięć języków (w tym na angielski jako "Mathematical snapshots"). Marek Krajewski - wrocławski pisarz, autor kryminałów osadzonych w realiach przedwojennego Lwowa i powojennego Wrocławia, którego bohater – komisarz Edward Popielski – jest niespełnionym matematykiem, umieścił postać Steinhausa w powieści "Głowa Minotaura", w scenie spotkania lwowskiego Towarzystwa Matematycznego.

Dzieciństwo i młodość

Urodzony 14 stycznia 1887 roku w Jaśle w rodzinie Bogusława, dyrektora spółdzielni kredytowej i Eweliny z Lipschitzów. Był wnukiem Józefa, radnego rady miejskiej w Jaśle (pochowanego na jasielskim cmentarzu żydowskim) i prawnukiem Chaima haKohen Steinhausa (przydomek "haKohen" oznacza, że męscy przedstawiciele rodu Steinhaus pochodzą w prostej linii od biblijnego arcykapłana Aarona).

W 1905 uzyskał maturę w gimnazjum klasycznym w Jaśle. Następnie rozpoczął studia matematyczne i filozoficzne na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Lwowskiego.

Kariera naukowa przed wojną

Po roku zmienił uczelnię; w latach 1906–1911 kontynuował studia w Getyndze (najważniejszym ośrodku matematycznym Europy) pod kierunkiem Davida Hilberta i Feliksa Kleina. W 1911 uzyskał tam stopień doktora filozofii *summa cum laude* na podstawie pracy *Neue Anwendungen des Dirichlet'schen Prinzips*. W latach 1911-1914 przebywał w Jaśle, w tym okresie opublikował osiem prac. Na wiosnę 1915 roku wstąpił do Legionów Polskich, uczestniczył w walkach 1. Pułku Artylerii na Wołyniu. W następnym roku podjął pracę w Centrali Odbudowy Kraju w Krakowie. W 1917 r. habilitował się na lwowskiej Alma Mater na podstawie rozprawy o pewnych własnościach szeregów Fouriera. Przez rok był asystentem matematyki na Uniwersytecie Lwowskim.

Kamienica przy ul. Kadeckiej 14 we Lwowie, należąca do prof. Hugona Steinhausa

W 1918 roku opublikował pracę *Additive und stetige Funktionaloperationen* ("Mathematische Zeitschrift", 5/1919), uważaną za pierwszą polską pracę o operacjach funkcyjnych. Po zakończeniu I wojny światowej przebywał w Jaśle, gdzie pracował jako matematyk w biurze rozdziału gazu.

Skupione wokół Steinhausa i Stefana Banacha grono lwowskich matematyków, wśród których byli między innymi Stanisław Mazur, Władysław Orlicz, Stanisław Ulam, Władysław Nikliborc tworzyło tak zwaną lwowską szkołę matematyczną, silny ośrodek matematyczny, którego tematyka badań była odmienna od tematyki ośrodka warszawskiego, choć z nią powiązana. Domeną szkoły lwowskiej stała się analiza funkcjonalna. W 1929 roku Steinhaus wspólnie ze Stefanem Banachem założył czasopismo "*Studia Mathematica*" o zasięgu międzynarodowym, poświęcone wyłącznie analizie funkcjonalnej.

Lwowska szkoła matematyczna

Lwowska szkoła matematyczna wspólnie z warszawską szkołą matematyczną zaliczane są do polskiej szkoły matematycznej. Szkoła warszawska (wydająca czasopismo „Fundamenta Mathematicae") zajmowała się głównie teorią mnogości, topologią i ich zastosowaniami. Szkoła lwowska – jak już wcześniej wspomniano - zajmowała się wyłącznie analizą funkcjonalną, Jest to dział analizy matematycznej zajmujący się głównie badaniem własności przestrzeni funkcyjnych (równania różniczkowe, całkowe, transformacja Fouriera). Ta nowoczesna dziedzina matematyki powstała i rozwijała się w XX wieku.

Studia Mathematica

Czasopismo *Studia Mathematica*, poświęcone było tylko jednej gałęzi matematyki - analizie funkcjonalnej. Wydawane ono było jedynie w językach powszechnie używanych w kontaktach międzynarodowych (francuski, niemiecki, angielski). W krótkim czasie stało się nie tylko organem lwowskiej szkoły matematycznej, ale też jednym z najpoważniejszych w skali światowej czasopism w dziedzinie analizy funkcjonalnej.

Kawiarnia Szkocka

Budynek, w którym przed II wojną światową mieściła się Kawiarnia Szkocka

W czasie licznych spotkań w Kawiarni Szkockiej – ulubionym miejscu dyskusji matematyków lwowskich – powstawała ogromna liczba nowych problematów. W pewnym momencie zaczęto wpisywać je, zamiast na marmurowym blacie kawiarnianego stolika, do specjalnego zeszytu, przechowywanego stale w kawiarni. Tak powstała legendarna Księga Szkocka o dużej wartości naukowej. Niektóre problematy z tej księgi znalazły rozwiązanie wiele lat po ich zapisaniu. Księga ta została uratowana z pożogi wojennej przez żonę Stefana Banacha, Łucję Banachową, a w 1972 ofiarowana Międzynarodowemu Centrum Matematycznemu im. Stefana Banacha. W roku 1938 Steinhaus wynalazł introwizor – przyrząd do przestrzennej lokalizacji rentgenowskiej niedostępnych przedmiotów, opatentowany w USA.

Losy wojenne

W 1939 roku, po zajęciu Lwowa przez ZSRR, Steinhaus otrzymał nominację na profesora Katedry Analizy Wyższej w Państwowym Uniwersytecie Ukraińskim im. I. Franki (przemianowany przez sowietów dotychczasowy Uniwersytet Jana Kazimierza) oraz na pracownika naukowego Akademii Nauk w Kijowie. Po wkroczeniu do Lwowa wojsk niemieckich (29 czerwca 1941), wobec represji hitlerowców wobec Żydów, Steinhaus wraz z rodziną kilka miesięcy ukrywał się w mieszkaniach znajomych we Lwowie. Najdłużej ukrywał się w willi profesorstwa Benedykta i Stefanii Fulińskich przy ul. Tarnowskiego 82.

Prof. Steinhaus nie wychodził na miasto, ograniczając się do przebywania w ogrodzie. Na miasto za to wychodziła żona profesora, co później omal nie doprowadziło do dekonspiracji rodziny. W końcu listopada 1941 roku uciekł do Osiczyna pod Lwowem i stamtąd w lipcu 1942 roku do Berdychowa koło Gorlic (obecnie tzw. przysiółek miejscowości Stróże).

Lata okupacji

W czasie niemieckiej okupacji Lwowa jako uczony pochodzenia żydowskiego Steinhaus wykazuje się niezwykłą odwagą. Zmienia tożsamość, przyjmuje pospolite nazwisko i stara się upodobnić do chłopa. Początkowo ukrywa się pod Lwowem, żyjąc w nędzy, a potem przenosi się do Berdychowa. Tam pod zmienionym nazwiskiem (Grzegorz Krochmalny) uczestniczył w tajnym nauczaniu geografii, francuskiego i matematyki. W tym czasie oddaje się z pasją konstruowaniu zegarów słonecznych.

Okres okupacji

W czasie wojny grupa matematyków uległa rozproszeniu w wyniku:

- tragicznej śmierci wielu jej członków (Stefan Kaczmarz został zamordowany w Katyniu, Władysław Hepter umarł w sowieckim łagrze, Antoni Łomnicki, Włodzimierz Stożek i Stanisław Ruziewicz zostali rozstrzelani na Wzgórzach Wuleckich, Juliusz Paweł Schauder i Herman Auerbach zostali zastrzeleni przez hitlerowców w getcie lwowskim, Stanisław Saks został zamordowany przez hitlerowców w Warszawie, Marian Mojżesz Jacob i Menachem Wojdysławski zaginęli w 1942 roku, Meier Eidelheit został zamordowany przez Niemców w 1943 roku),
- konieczności ukrywania się z powodu żydowskiego pochodzenia (Hugo Steinhaus),
- zakazu prowadzenia działalności naukowej podczas hitlerowskiej okupacji Lwowa (1941–1944).

Część z nich (Stefan Banach, Władysław Orlicz, Jerzy Albrycht, Feliks Barański, Bronisław Knaster) ratowała swoje życie karmiąc wszy w Instytucie Badań nad Tyfusem Plamistym prof. Rudolfa Weigla.

Po wojnie –Wrocław

Po wojnie członkowie grupy lwowskich matematyków zasilili inne ośrodki naukowe: Hugo Steinhaus przeniósł się do Wrocławia, Stanisław Mazur do Warszawy, Stefan Banach zaś z powodu ciężkiej choroby już nie zdążył przenieść się do Krakowa na przygotowaną dla niego katedrę na Uniwersytecie Jagiellońskim.

24 maja 1946 r. na spotkaniu elektryków wrocławskich w gmachu Politechniki Wrocławskiej z okazji odczytu na temat taryf elektrycznych, który wygłosił światowej sławy matematyk prof. Hugo Steinhaus, padł wniosek założenia we Wrocławiu Oddziału SEP. Wniosek ten przedłożył prof. Kazimierz Idaszewski, ówczesny dziekan Wydziału Mechaniczno-Elektrycznego Politechniki Wrocławskiej.

W 1945 współorganizował Wrocławskie środowisko naukowe. Został powołany na katedrę zastosowań matematyki Wydziału Matematyczno-Fizyczno-Chemicznego, wspólnego dla uniwersytetu i politechniki. Był pierwszym dziekanem Wydziału Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego. Przez wiele lat pro-

Doktorat Honoris Causa UAM

wadził seminarium z zastosowań matematyki w Instytucie Matematycznym Uniwersytetu Wrocławskiego. Pełnił funkcję kierownika działu zastosowań przyrodniczych i gospodarczych Instytutu Matematycznego PAN (członkiem rzeczywistym PAN był od 1952 roku). Na polu analizy matematycznej współpracował z prof. Janem Mikusińskim i prof. Ewą Krzywicką-Blum.

Przez całe życie prowadził "Wspomnienia i zapiski", które ukazały się drukiem po raz pierwszy w 1989 roku w Londynie. Jest to pełna błyskotliwych spostrzeżeń panorama epoki mówiąca o ludziach i ich dramatycznym życiu w PRL, o polityce, nauce i matematyce. Wychował wielu wrocławskich matematyków, m.in. późniejszych rektorów Uniwersytetu: profesorów Romana Dudę i Kazimierza Urbanika.

W 1995r. odbyła się konferencja związana z obchodami 150-lecia Politechniki Lwowskiej oraz jubileuszu 50-lecia Politechniki Wrocławskiej.

W 1996r. obchodzono jubileusz 50-lecia powstania Oddziału Wrocławskiego SEP. 24 maja 1996r. w 50-tą rocznicę odczytu prof. Hogo Steinhausa został wygłoszony odczyt po tym samym tytułem „ O zagadnieniach taryfy elektrycznej”, o wciąż aktualnych treściach przez doc. Zbigniewa Zielińskiego i dra Tadeusza Kalinowskiego w siedzibie Zarządu Oddziału Wrocławskiego SEP.

Hugo Steinhaus zmarł 25 lutego 1972r. we Wrocławiu i spoczywa na wrocławskim cmentarzu św. Rodziny przy ulicy Smętnej. Jego grób znajduje się na polu nr 12 (rząd 64, grób nr 19).

Popularyzator nauki

Publikacje

Czem jest a czem nie jest matematyka, wyd. Księgarnia Nakładowa H. Altenberga, 1923,

Orzeł czy reszka?, wyd. Nasza Księgarnia, 1953 r.,

Kalejdoskop matematyczny, wyd. PZWS, 1954 (wyd. 1938 po polsku i angielsku, przetłumaczony na 10 języków)

Sto zadań, wyd. PWN, 1958

Słownik racjonalny, wyd. Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1980.

Wydane pośmiertnie:

„Wspomnienia i zapiski” (Wrocław, 2002, I wydanie Aneks, Londyn, 1992).

Opublikował około 250 prac. Głównymi dziedzinami jego badań były szeregi trygonometryczne i ortogonalne, zagadnienia sumowalności. Zasadnicze wyniki zawarł w *Theorie der Ortogonalreihen* ("Monografie Matematyczne", 6/1935 z Kaczmarzem).

Wiele jego prac ma zasadnicze znaczenie w ścisłych sformułowaniach podstaw rachunku prawdopodobieństwa opartym na teorii miary i teorii mnogości. Wśród prac wiele miejsca zajmowały zastosowania matematyki do różnych dyscyplin, m.in. biologii, medycyny i statystyki. Obdarzony wielkim poczuciem humoru, znany był z dowcipnych i ciętych wypowiedzi (wydany w 1980 *Słownik racjonalny H. Steinhausa*).

Bibliografia

Opracowanie Stanisława Kolankowskiego i Zofii Pawlikowskiej-Brożek dla *Słownika matematyków polskich*, Prószyński i S-ka.

Prace Hugona Steinhausa dostępne w Sieci (Katalog HINT).

WYDARZENIA WE WROCŁAWIU UPAMIĘTNIAJĄCE PROF. H. STEINHAUSA

28 lutego 2013 r. we wrocławskim Starym Ratuszu w Galerii Sławnych Wrocławian ulokowanej w sali Mieszczańskiej (części Muzeum Miejskiego) odsłonięto popiersie słynnego matematyka i aforysty, założyciela Lwowskiej a potem Wrocławskiej Szkoły Matematycznej, profesora UWr – Hugona Steinhausa. Uroczystego odsłonięcia dokonali przyjaciele profesora, emerytowani matematycy z IM UWr, profesorowie Bolesław Gleichgewicht i Józef Łukaszewicz. Twórcą popiersia jest znany wrocławski rzeźbiarz Tomasz Rodziński.

Na uroczystości obecny był prezydent miasta Rafał Dutkiewicz, rektorzy Uniwersytetu i Politechniki: Marek Bojarski i Tadeusz Więckowski, dziekan IM UWr Piotr Biler, dyrektor działającego od 20 lat na PWr Centrum Metod Stochastycznych im. Steinhausa - Aleksander Weron, dyrektor Muzeum Miejskiego Wrocławia Maciej Łagiewski oraz liczne grono uczniów profesora. Była też delegacja młodzieży z wrocławskiego Gimnazjum nr 1, noszącego imię Steinhausa, z dyrektorką Zofią Stawicką oraz nauczycielką matematyki Alicją Gazdą.

Popiersie Steinhausa jest 27 we wrocławskim panteonie (żadne miasto w Polsce nie może poszczycić się podobnym). Galeria powstała w 1997 roku i stanowi zbiór marmurowych popiersi sławnych postaci związanych z Wrocławiem. Wszystkie popiersia wykonano ze śląskiego marmuru, a cokoły do nich z lokalnego piaskowca. Galeria oddaje wielokulturowość naszego miasta. Są w niej Niemcy, Polacy, Żydzi, katolicy i protestanci. Każdy z nich wniósł niezapomniany wkład w historię miasta. Popiersie Steinhausa stanęło u boku książąt i świętych: Henryka Brodatego, Jadwigi Śląskiej i Edyty Stein, noblistów: Maxa Borna, Fritza Habera i Gerharta Hauptmanna, profesorów medycyny: Jana Mikulicza - Radeckiego, Ludwika Hirszfelda i Wiktora Brossa oraz Ferdinanda Lassalle'a, Eugeniusza Gepperta, Wandy Rutkiewicz czy Alfreda Jahna.

Uroczystość odsłonięcia pomnika miała dość zabawny charakter, a to za sprawą jej głównego bohatera, a raczej jego błyskotliwych aforyzmów, kalamburów, hugonotek, dowcipów i bonmotów i licznych anegdot przypominanych przez uczestników spotkania. Steinhaus słynął bowiem z ciętego dowcipu, błyskotliwej riposty i braku litości dla wszystkich, którzy byli na bakier z poprawną polszczyzną. W tym zakresie był postrachem zarówno studentów jak i uniwersyteckich urzędników.

W grudniu 2012 roku otworzono we wrocławskiej Dzielnicy Czterech Wyznań nową kawiarnię i restaurację. Nie byłoby w tym nic niezwykłego, gdyby nie jej patron - lwowski i wrocławski matematyk Hugo Steinhaus. Restauracja "Steinhaus" ma w godle znaną karykaturę autorstwa toruńskiego matematyka Leona Jeśmanowicza, a w menu m.in. naleśniki Hugona z syropem pomarańczowym. Restauracja mieści się przy ulicy Włodkowica 11 i jest otwarta codziennie do północy. Jej właścicielem jest Aleksander Gleichgewicht – absolwent fizyki na Uniwersytecie Wrocławskim oraz syn prof. Bolesława Gleichgewichta, znanego Wrocławskiego matematyka i przyjaciela Hugona Steinhausa.

Postać Steinhausa łączy nierozerwalnie miasta Wrocław i Lwów. Lokal znajduje się w secesyjnej kamienicy, a jego wnętrze urządzone jest na wzór Wrocławia lat 20. i 30. ubiegłego wieku. Przestronna sala na 80 miejsc (w lecie razem z frontowym ogródkiem i patio z tyłu zmieści się tu nawet 200 gości) umeblowana jest prostymi,

ale solidnymi drewnianymi krzesłami i stołami. Na ścianach wiszą czarne tablice zapisane kredą, a na nich zadania matematyczne i cytaty ze Steinhausa. Każdy może na tablicy dopisać swoje motto, a matematycy mogą przy nich swobodnie prowadzić naukowe dyskusje.

Imię Steinhausa noszą już we Wrocławiu:

- ulica na Oporowie,
- Centrum Metod Stochastycznych Politechniki Wrocławskiej (tam też wisi pamiątkowa tablica ufundowana przez Urząd Miejski),
- Gimnazjum nr 1 przy ul. Jeleniej.

SĄDY KOLEŻEŃSKIE W ODDZIALE WROCŁAWSKIM SEP

1.Wprowadzenie.

Kolejny Jubileusz naszego Oddziału - 75 rocznica powołania - jest dobrą okazją dla przypomnienia rozwoju struktur Oddziału i działających w nich członków. Jedną ze struktur, a ściśle organem jest Sąd Koleżeński Oddziału (SKO).

Sądy koleżeńskie w Stowarzyszeniu pojawiły się w roku 1938. X Walne Zgromadzenie Członków SEP w Gdyni w 1938 r. wprowadziło do statutu zapis o nowym organie w strukturze Stowarzyszenia – Sądzie Koleżeńskim, zaliczając go do władz Stowarzyszenia. Do kompetencji Sądu należało rozstrzyganie wszelkich sporów między członkami Stowarzyszenia oraz sporów wynikłych na tle pracy zawodowej pomiędzy członkami Stowarzyszenia, a osobami do Stowarzyszenia nienależącymi – za ich zgodą. Do kompetencji tego organu należało też orzekanie o wykreśleniu z listy członków Stowarzyszenia i przywrócenie członkostwa. Orzeczenia Sądu były ostateczne. Sąd Koleżeński składał się z 7 członków i 2 zastępców, wybieranych na roczną kadencję. Organizację oraz działalność Sądu normował regulamin uchwalany przez Walne Zgromadzenie.

Po raz pierwszy Sąd Koleżeński został wybrany na XI Walnym Zgromadzeniu Członków SEP w Katowicach w 1939 r. W porządku dziennym w części poświęconej sprawom organizacyjnym znalazł się punkt 11: *„Wybór członków Sądu Koleżeńskiego SEP" (Przegląd Elektrotechniczny 1939, zeszyt 10, str. 398).* Brakuje danych o składzie tego Sądu.

Pierwsze po wojnie XII Nadzwyczajne Zgromadzenie SEP, które odbyło się w Łodzi 22-24 września 1946 r. w miejsce Sądu Koleżeńskiego powołało Komisję Weryfikacyjną. Brak danych o jej składzie i działalności. X Walny Zjazd Delegatów SEP obradujący w Katowicach, w 1957 r. przywrócił sądy koleżeńskie w Stowarzyszeniu.

Główny Sąd Koleżeński (GSK) wybierany przez Walny Zjazd Delegatów SEP na roczną kadencję, był instancją odwoławczą i ostateczną od orzeczeń Sądu Koleżeńskiego Oddziału. Liczył 5 członków z prawem udziału *z* głosem decydującym w Walnym Zjeździe Delegatów SEP.

SKO był wybierany przez Walne Zgromadzenie Członków Oddziału na roczną kadencję w liczbie 3-5 członków wg regulaminu Oddziału. W Oddziale Wrocławskim po raz pierwszy SKO został powołany w kadencji X przypadającej na lata 1956/1957 przez X Walne Zebranie Oddziału 14 kwietnia 1956 r.

2 . Alfabetyczny spis członków Sądu Koleżeńskiego Oddziału Wrocławskiego SEP.

Alfabetyczny spis członków zamieszczono w tabeli umieszczonej na następnej stronie. Oznaczenia zastosowane w tabeli:

CzH- Członek Honorowy SEP

ZS- Zasłużony Senior SEP.

Lp.	Nazwisko i imię	Kadencja	Funkcja
1	Błoński Władysław	Kad.37, 38	Członek
2	Cebula Marian	Kad.39	Członek
3	Cegielski Marian, CzH	Kad.31, 32, 35 - zmarł 2003 r.	Członek
4	Czołowska Barbara, ZS	Kad.37, 38, 39	Członek
5	Gąsiorowski Zbigniew, ZS	Kad.33, 34, 35,36	Członek
6	Gierczyński Michał	Kad.37	Członek
7	Gudra Tadeusz	Kad.39	Członek
8	Hołownia Jan	Kad.33 - Przew., 34-Członek	Przew.
9	Jaworski Stanisław	Kad.28	Przew.
10	Jaworski Tadeusz	Kad.30	Członek
11	Jędryczka Zygmunt	Kad.28	Członek
12	Karkowska Hanka, ZS	Kad.32, 33, 34 – Członek od 2000 - Przew. 35,36,37,38,39	Przew.
13	Kurdziel Roman	Kad.12, 16-Członek,14,15-Przew.	Przew.
14	Lesznowski Andrzej	Kad.30	Członek
15	Lewczyk Jan, ZS	Kad.34,35,36	Członek
16	Michałowski Stanisław	Kad.24, 25,26 ,28 - Członek, kad.27 - Przew.	Przew.
17	Moroń Władysław, ZS	Kad. 35, 36	Członek
18	Nahorski Czesław	Kad.10, 11, 12, 13	Przew.
19	Nejman Marcin	Kad.38	Członek
20	Orzeszkowski Zbigniew, ZS	Kad.31,32	Członek
21	Paszkowski Jerzy, ZS	Kad.14	Członek
22	Pyziewicz Zbigniew	Kad.31	Członek
23	Reutt Antoni, ZS	Kad.16,17,18,19,20,21,22,23,27	Członek
24	Rutkowski Tadeusz, ZS	Kad.28-Członek, 29-Przew.	Przew.
25	Skowroński Jerzy Ignacy, Cz H	Kad. 10,11 od 13 do 29 członek, kad.3, .Przew.	Przew.
26	Suski Marian, CzH	Kad.31-Przew., 32-Członek	Przew.
27	Synal Bohdan, CzH	Kad.33,39	Członek
28	Szparkowski Zygmunt, CzH	Kad.10 do 15 oraz 20 do 29	Członek
29	Trojak Jan, CzH	Kad.31 – Członek, 32 -Przew.	Członek
30	Wiland Michał, ZS	Kad.15	Członek
31	Wojciechowski Jerzy	Kad.14, 15	Członek
32	Wołkowiński Konstanty, CzH	Kad.od 17 do 30	Członek
33	Zuzok Jan, CzH	Kad.36, 37, 38	Członek

3. Członkowie GSK SEP z Oddziału Wrocławskiego.

a. **Jerzy Ignacy Skowroński** w kadencji: 1957/1958 jako członek.

Jerzy Ignacy
SKOWROŃSKI
(1901 – 1986)

Prof. zw. dr inż., twórca i pierwszy dyrektor Oddziału Materiałoznawstwa Elektrotechnicznego Instytutu Elektrotechniki we Wrocławiu, wielce zasłużony dla polskiej nauki i techniki, działacz SEP i NOT, członek honorowy SEP, dr h.c. Politechniki Wrocławskiej.

b. **Zdzisław Karkowski** w kadencjach: 1981/1984, 1984/1987, 1987/1990, 1990/1994 jako z-ca przewodniczącego. Zmarł 5.11.1990 r.

Zdzisław
KARKOWSKI
(1925 – 1990)

Prof. dr hab. inż. elektryk, specjalizacja metrologia i systemy pomiarowe, współtwórca miernictwa cyfrowego w Polsce, elektronik, ceniony dydaktyk.

c. Zbigniew Lubczyński
w kadencjach: 2010/2014, 2014/2018, członek, w kadencji 2018/2022 jako przewodniczący.

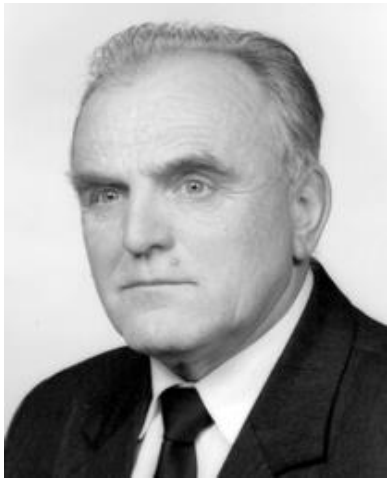

Zbigniew LUBCZYŃSKI
ur. 1935 r.

Dr inż. elektryk, pionier trakcji elektrycznej na Dolnym Śląsku, szczególnie zasłużony dla SEP i szkolnictwa elektrycznego, członek honorowy SEP.

4. Działalność Sądu Koleżeńskiego Oddziału Wrocławskiego SEP w kadencjach.

W latach 1998-2021.

Z poprzednich kadencji brak materiału.

Kadencja 34 - nie wpłynęły żadne pozwy.

Kadencja 35 - wpłynęły 2 pozwy. Jeden dotyczył pominięcia ważnych informacji w biogramie, zostały one uzupełnione w następnym wydaniu. W odniesieniu do drugiego pozwu Sąd odmówił wszczęcia postępowania z braku wystarczających dowodów. Biogramy w/w Osób znajdują się na dyskietce w tomie IV Słownika biograficznego Zasłużonych Elektryków Wrocławskich. Wrocław 2014.

Kadencja 36 - udzielono nagany za wykorzystanie uprawnień rzeczoznawcy w celach prywatnych z pominięciem Izby Rzeczoznawców.

Kadencja 37 i 38 - nie wpłynęły żadne pozwy.

Kadencja 39 - wpłynęły 2 pozwy. Po wnikliwej analizie Sąd odmówił wszczęcia postępowania z braku wystarczających dowodów.

Materiał powyższy został przygotowany przez Kol. Hankę Karkowską - przewodniczącą SKO, Kol. Elżbietę Zachembę - członka Komisji Historycznej Oddziału pod redakcją Zbigniewa Lubczyńskiego, przewodniczącego GSK SEP.

Wrocław, czerwiec 2021 r.

OBSŁUGA BIUROWA ODDZIAŁU WROCŁAWSKIEGO SEP

Obsada Biura Oddziału

1965 – 1970 Emilia Żyżelewska
– instruktor ds. kół

1970 – 1975 Barbara Lachowska
– sekretarka

od 1975 Barbara Kazubek
– kier. Biura Oddziału

1988 – 1989 Maria Jordan-Peciakowska
– instruktor ds. kół

1997 – 2004 Elżbieta Zachemba
– specjalista

2007 – 2010 Agnieszka Biegaj

od 2010 Edyta Zachajkiewicz
– specjalista

Ponadto w Biurze Oddziału byli zatrudnieni w latach:

1970 – 1971 Jerzy Kaufman
– kier. Biura

1971 – 1972 Zdzisław Olczak
– kier. Biura

1972 – 1975 Konrad Josiński
– sekretarz Oddziału

1975 – 1979 Zbigniew Gąsiorowski
– sekretarz Oddziału

1979 – 1983 Marcin Starczyk
– kier. Sekretariatu Oddziału

1983 – 2006 Tadeusz Sokołowski
– kier. Sekretariatu Oddziału

od 2006 Jan Rudy – sekretarz, koordynator ds. organizacyjnych i gospodarczych.

Obsługa działalności gospodarczej

a. szkoleniowej:

1960 – 1989 Stefan Korczyk
– kier. Ośrodka Egzaminów Kwalifikacyjnych

1961 – 1962 Franciszek Łotocki
– kier. Ośrodka Szkolenia

1962-1970 Bernard Chudziński
– kier. Ośrodka Szkolenia

1970-1975 Stanisław Świebocki
– kier. Ośrodka Szkolenia

1989-1998 Edward Bonio

1998 -1990 Jan Stypa

1990-2014 Mieczysław Bednarski

2014-2021 Stanisław Szyler
od 2021 Bogdan Miedziński.

Ponadto w Ośrodku pracowały:

Urszula Ostrasz 1961–1968,

Jadwiga Starczyk – 1962–1964,

Lidia Dudek –1998 – specjalista ds. szkolenia.

a. w Izbie Rzeczoznawców SEP

Franciszek Bilek

Włodzimierz Gogolewski

1960-1980 Józef Plociński
– kier. Grupy Rzeczoznawców

1980-1993 Władysław Gondek
– kier. Ośrodka Rzeczoznawców Oddziału Wrocławskiego

1983-1997 Leopold Ostrasz jw.

1997-2020 Ryszard Wójcik jw.

od 2020 Michał Bereźnicki jw.

Ponadto w Ośrodku pracowały:

Danuta Tomaszewska – specjalista w latach 1980-1997,

Marta Kozłowska – Główna Księgowa Ośrodka w latach 1988-1997.

b. Obsada stanowiska Gł. Księgowej Oddziału:

1959-1980 Danuta Tomaszewska

1980-1986 Marta Kozłowska

1986-1992 Zofia Kujawska

1992-1993 Hermina Spaltenstein

1993-2018 Cecylia Olichwer

2018-2019 Elżbieta Kostyrka

od 2019 Joanna Osemblak

opracowała Kol. Barbara Kazubek kierownik sekretariatu i członek Komisji Historycznej Oddziału.

KRÓTKA HISTORIA KOMISJI SENIORÓW ODDZIAŁU WROCŁAWSKIEGO SEP

Pierwsze informacje o potrzebie utworzenia Komisji Seniorów SEP znajdują się w dokumentach XXVII kadencji Zarządu Oddziału Wrocławskiego SEP (1975 – 1978). Ostatecznie Komisję Seniorów powołano 4 kwietnia 1979 r. podczas urzędowania Zarządu Oddziału XXVIII kadencji (1978 – 1981). Przewodniczącym Komisji został Kol. Tadeusz Rutkowski, a zastępcą przewodniczącego Kol. Hugon Gans. Kolega Mirosław Retman został sekretarzem Komisji. Głównym zadaniem Komisji było organizowanie i podtrzymywanie więzi koleżeńskich wśród Seniorów SEP Oddziału. W ramach tej działalności organizowano wycieczki techniczne i turystyczno-krajoznawcze dla Seniorów SEP. Dodatkowo zbierano materiały do historii elektryki Dolnego Śląska oraz współpracowano z Klubem Seniora NOT. Komisja Seniorów zrzeszała wówczas 37 kolegów.

Na początku XXXI kadencji Zarządu Oddziału (1987 – 1990) przewodniczącym Komisji Seniorów został Kol. Stanisław Fortuna. Pierwszym zastępcą Przewodniczącego został Kol. Zygmunt Kwieduk, a drugim Kol. Jerzy Paszkowski. Funkcję Sekretarza objął Kol. Jerzy Wieczorek. W tym czasie Komisja rozszerzyła swoją działalność o interesowanie się zdrowiem starszych Kolegów Seniorów (odwiedziny chorych kolegów, uczestnictwo w pogrzebach zmarłych kolegów). Zaczęto też organizować doroczne spotkania Seniorów z Prezydium Zarządu Oddziału. Imprezy organizowane przez Komisję dla Seniorów były znacznie dofinansowywane przez Zarząd Oddziału SEP.

W 1990 roku Komisję Seniorów objął Kol. Stanisław Fortuna z pierwszym zastępcą Kol. Michałem Wilandem i drugim zastępcą Kol. Jerzym Paszkowskim. Sekretarzem został Kol. Klemens Siwka. Komisja organizowała spotkania Seniorów raz w miesiącu. Były to imprezy kulturalne (kino, teatr, koncerty) oraz dwa odczyty popularno-naukowe. Komisja zorganizowała również dwa uroczyste spotkania (z okazji Dnia Seniora i Świąt Bożego Narodzenia). Podczas całej swojej kadencji Komisja aktywnie współpracowała z Komisją Seniorów NOT.

W latach 1994 – 2006 funkcję Przewodniczącego Komisji Seniorów Oddziału Wrocławskiego SEP pełnił Kol. Michał Wiland. Oprócz zadań już utartych Komisja Seniorów zaczęła organizować spotkania jubilatów przy udziale Komisji Seniorów NOT. Dodatkowo Komisja rozpoczęła współpracę z Komisją Pomocy Koleżeńskiej SEP i Komisją Historyczną SEP Oddziału wrocławskiego. Trwałą tradycją w tym okresie stały się doroczne, świąteczne spotkania Seniorów z Prezydium Zarządu Oddziału. Spotkania te cieszyły się dużą frekwencją i zainteresowaniem. Liczba Seniorów SEP objętych w tym okresie działaniem Komisji wahała się od 100 do 120.

W dniu 25 marca 2006 r. odbyło się XXXIX Walne Zgromadzenie Delegatów Oddziału Wrocławskiego SEP. Delegaci wybrali nowe władze Oddziału. Prezesem Oddziału został Kol. Krzysztof Nowicki. Nowy Zarząd Oddziału powołał przewodniczących Komisji. Przewodniczącym Komisji Seniorów SEP został Kol. Władysław Kędzior. Funkcję tę pełnił do 12.10.2006 r.

Dwa miesiące później (11.12.2006 r.) na Przewodniczącego Komisji Seniorów Oddziału Wrocławskiego SEP został powołany Kol. Jan Francyk. Jednocześnie Wiceprzewodniczącym Komisji został Kol. Władysław Urbański, a stanowisko Sekretarza objął Kol. Wacław Bagiński. Członkami Komisji zostali wybrani Koledzy Czesław Będziński i Marian Hawryszczyszyn.

Komisja w tym składzie podjęła decyzją o kontynuacji działań wypracowanych przez poprzednie Komisje Seniorów SEP z zamiarem poszerzenia ich zakresu. Postanowiono również zmienić formę działania Komisji: zrezygnować ze stałych zebrań Komisji, a zbierać się tylko dla realizacji konkretnych zadań, a stały kontakt między członkami Komisji realizować wykorzystując środki współczesnej telekomunikacji (telefonię i Internet). Ustalono również, że tematami spotkań z Seniorami nie muszą być tematy związane z elektryką, ale mogą być również prezentowane tematy turystyczno-krajoznawcze. Propozycja ta została przyjęta z zainteresowaniem przez środowisko Seniorów. Zgodnie z tymi propozycjami w latach 2007 – 2010 udało się zorganizować 14 spotkań z Seniorami na których zaprezentowano cztery prezentacje turystyczno-krajoznawcze, dwa tematy dotyczące przemysłu wrocławskiego („Prywatyzacja Zakładów DOLMEL" i „Transformacja PaFaWagu"), cztery wybrane referaty ze zbioru prezentowanych podczas Wrocławskich Dni Nauki i Techniki NOT, oraz cztery Noworoczne spotkania integracyjne Seniorów z Prezydium Zarządu Oddziału Wrocławskiego SEP.

W następnej kadencji Zarządu Oddziału 2010 – 2014 Komisja Seniorów działała w nieco zmienionym składzie:

- Kol. Jan Francyk – przewodniczący Komisji;
- Kol. Grażyna Murach – zastępca przewodniczącego;
- Kol. Wacław Bagiński – sekretarz Komisji;
- Kol. Edward Cader – członek Komisji;
- Kol. Marian Hawryszczyszyn – członek Komisji;
- Kol. Czesław Ratajczak – członek Komisji;
- Kol. Władysław Urbański – członek Komisji.

W tym czasie pracę Komisji Seniorów z Ramienia Zarządu Oddziału Wrocławskiego SEP nadzorował prof. Bohdan Synal, wiceprezes Zarządu Oddziału.

Komisja Seniorów tej kadencji zorganizowała 23 spotkania. Spotkania te miały różny charakter. Były to:

- uczestnictwo w imprezach kulturalnych (kino, teatr, koncerty (6 razy);
- pięć prelekcji popularno-naukowych oraz turystyczno-krajoznawczych;
- sześć wycieczek (Rozgłośnia PR Wrocław, Wodociągi, Stadion Miejski, Rozdzielnia Tramwajowa, rejs statkiem wycieczkowym po Odrze i zwiedzanie Centrum RTV na Ślęży);
- trzy Noworoczne spotkania integracyjne Seniorów;
- trzy turnieje PETANQUE czyli gra w bule – doskonały relaks dla Senio-

rów (inauguracja tej gry we Wrocławskim SEP odbyła się 23 maja 2011 r., był to „Pierwszy Wiosenny Turniej Seniorów SEP").

W ramach współpracy z Komisją Seniorów NOT Seniorzy SEP brali czynny udział w spotkaniach dyskusyjnych NOT organizowanych przez poszczególne Stowarzyszenia Naukowo-Techniczne NOT. Seniorzy SEP włączali się aktywnie do uczestnictwa w corocznych Dniach Nauki i Techniki Wrocławskiego NOT (wygłoszono 10 referatów).

Komisja Seniorów Wrocławskiego Oddziału SEP na kadencję **2014 – 2018** ukształtowała się następująco:
- Kol. Jan Francyk – przewodniczący Komisji;
- Kol. Władysław Urbański – zastępca przewodniczącego;
- Kol. Elżbieta Zachemba – sekretarz Komisji;
- Kol. Wacław Bagiński – członek Komisji;
- Kol. Edward Cader – członek Komisji;
- Kol. Marian Hawryszczyszyn – członek Komisji;
- Kol. Czesław Ratajczak – członek Komisji (Koordynator Współpracy z SNT NOT).

W latach 2014 i 2015 Komisja Seniorów zorganizowała 19 imprez integracyjnych dla Seniorów SEP Oddziału Wrocławskiego. Były to cztery prelekcje turystyczno-krajoznawcze. Dwie prelekcje w 2014 r. („Peru"- Kol. J. Marks, PZITS i „Na przełaj do Mertutek – Kol. J. Francyk, SEP) oraz dwie w 2015 r. („Lotnictwo" – Kol. L. Haber i „Egipt inaczej" – Kol. J. Francyk).

FOT.1. Trzeci Wiosenny Turniej PETANQUE Seniorów SEP Oddziału Wrocławskie-go (14 kwietnia 2015).

Uczestniczono pięć razy w imprezach kulturalnych (opera, teatr, kino). Zorganizowano dwa turnieje petanque (wiosną i jesienią 2015 r.) (FOT. 1).

W ramach poznawania Wrocławia i okolic przez Seniorów SEP zorganizowano pięć wycieczek (Środa Śląska i Lubiąż, Ogród Botaniczny we Wrocławiu, Elektrownie: Wiatrowa, Wodna i Cieplna). Wycieczka do Środy Śl. i Lubiąża odbyła się z okazji Światowego Dnia Społeczeństwa Informacyjnego (World Information Society Day - WISD) (FOT. 2).

FOT.2. Wycieczka Seniorów w muzeum Środy Śląskiej (12 maja 2015).

Podczas przejazdu została przeprowadzona dyskusja na temat zalet i wad nowych technologii informatycznych. Wycieczka została urozmaicona turniejem petanque (gra w bule) (FOT. 3).

FOT.3. Mały trening petanque po zwiedzaniu Klasztoru w Lubiążu (12 maja 2015).

Zwiedzanie Ogrodu Botanicznego odbyło się z okazji Międzynarodowego Dnia Elektryka. Podczas przerwy w zwiedzaniu ogrodu odbyła się dyskusja poświęcona bardzo ważnemu elektrykowi André Ampèr.

Na jednym z zebrań Komisji Seniorów na początku roku 2015 poruszono problem dość słabej wiedzy w naszym społeczeństwie o Stowarzyszeniu Elektryków Polskich. Akronim SEP nie jest zbyt dobrze znany w społeczeństwie! Może warto wyjść naprzeciw temu zjawisku ? Niedługo po tym nadarzyła się okazja. Kol. Jan Francyk wygłaszając wykład otwarty z okazji Światowego Dnia Społeczeństwa Informacyjnego dla studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie i dla społeczeństwa miasta wykorzystał tę okazję dla przedstawienia historii SEP. Wykład pt. „Telekomunikacja satelitarna" został poprzedzony dużym wstępem o elektryce jako fundamencie wielu dziedzin działalności człowieka i Stowarzyszeniu grupującym elektryków.

W ramach XL i XLI Wrocławskich Dni Nauki i Techniki Seniorzy Wrocławskiego Oddziału SEP wygłosili 7 referatów popularno-naukowych. Autorami tych referatów byli: Kol. Elżbieta Zachemba oraz Koledzy. J. Francyk (4 referaty), M. Hawryszczyszyn, Z. Szreter.

Na zakończenie każdego roku odbyły się tradycyjne spotkania świąteczne Seniorów z Prezydium Zarządu Oddziału SEP (18.12.2014r. oraz 14.12.2015r.).

Najbardziej aktywnymi członkami Komisji w latach 2014 i 2015 byli Kol. Kol. Elżbieta Zachemba, Czesław Ratajczak oraz Marian Hawryszczyszyn.

Do sierpnia 2015 roku Komisja Seniorów działała w tym samym składzie jak w roku 2014. W sierpniu (10.08.2015) odszedł od nas, po ciężkich cierpieniach, długoletni i bardzo aktywny działacz Stowarzyszenia, Marian Hawryszczyszyn. Komisja Seniorów i Stowarzyszenie Elektryków straciło w Nim oddanego i pełnego pomysłów społecznika.

W takim, zubożonym składzie Komisja Seniorów działała do początku roku 2017. Na początku roku 2017 kol. Czesław Ratajczak ograniczył mocno swoją działalność w Komisji z powodu poważnych problemów zdrowotnych (długoterminowe leczenie szpitalne). Kol. Czesław nie zaprzestał jednak wspierania Komisji. Działanie Komisji wspierał organizacyjnie przez kontakty telefoniczne i internetowe. Poprosił jednak o zwolnienie z członkostwa w Komisji. Do końca swojej

kadencji (do 2018 roku) Komisja Seniorów działała już w tak okrojonym składzie. Natomiast sposoby działania Komisji pozostały już bez zmian, tzn. odbyło się już tylko 5 posiedzeń Komisji. Większość spraw załatwiano już „nowocześnie" (relacje telefoniczne i internetowe). Zadania Komisji też pozostały bez zmian, tzn. podtrzymywanie więzi koleżeńskiej w społeczności Seniorów oraz stymulowanie aktywności Seniorów SEP w dziedzinie kultury (pogadanki, kino, teatr, koncerty itp.). Podtrzymano także potrzebę rozpowszechniania wiedzy o Stowarzyszeniu Elektryków Polskich (SEP) poza Domem Technika NOT we Wrocławiu.

Do końca tej kadencji Seniorzy SEP mieli okazję skorzystać ze spotkań na 33 imprezach organizowanych lub współorganizowanych przez Komisję Seniorów. Było to 7 koncertów, 3 widowiska operowe i 4 spektakle teatralne. Uczestniczono w 4 spotkaniach integracyjnych (2 spotkania z jubilatami SEP i 2 spotkania Świąteczne z Zarządem Oddziału Wrocławskiego SEP). Można było uczestniczyć w 5 wycieczkach:

- zwiedzanie laboratoriów IASE;
- zwiedzanie zaplecza technicznego Narodowego Forum Muzyki (NFM);
- zwiedzanie wystawy fotograficznej „Bretania – tam powstawała telekomunikacja Satelitarna" (FOT. 4).

FOT.4. Centrum pierwszej naziemnej stacji telekomunikacji satelitarnej w Pleumeur-Bodou (Bretania,

Wystawa była zorganizowana w Politechnice Wrocławskiej z okazji Światowego Dnia Społeczeństwa Informacyjnego (15 maja). Autorem wystawy był Kol. Jan Francyk;

- zwiedzanie zespołu energetycznego „Dlouhe Stranie". Obiekt jest znaczącym elementem energetyki nie tylko w Czechach, ale również w Europie. W ramach wycieczki Seniorzy zwiedzili również góry Jeseniki i zabytki miasta Nysy (FOT. 5);

FOT.5. Seniorzy SEP Oddziału Wrocławskiego zwiedzają Nysę (18 maja 2016).

- zwiedzanie HYDROPOLIS – MPWiK. Jedyne w Polsce centrum wiedzy o wodzie. Niepowtarzalna w skali Europy piękna wystawa naukowa znajduje się w zabytkowym, XIX wiecznym podziemnym zbiorniku czystej wody o powierzchni 4 000 m².

W ramach współpracy z innymi Stowarzyszeniami NOT zorganizowano trzy prelekcje popularno-naukowe i jedno spotkanie dyskusyjne Seniorów ze Specjalistami „zdrowego żywienia". Prelekcje popularno-naukowe to „Energetyczny Wrocław" – ref. Kol. A. Koźmiński, „Przedziwne pomysły w budownictwie fr." – ref. Kol. J. Francyk oraz „60 lat górnictwa" – ref. Kol. R. Kurlej.

Były też trzy okazje do spotkania się na świeżym (w miarę) powietrzu wśród zieleni na skwerku przy ul. Młodych Techników (FOT. 6). Były to turnieje „petanque" (gra w bule).

FOT.6. Turniej petanque na skwerku przy ul. Młodych Techników (8 czerwca 2017).

Odbyły się też dwa tradycyjne spotkania Seniorów z Zarządem Oddziału. Na jednym z tych spotkań (grudzień 2017 r.) została przedstawiona bardzo ciekawa i wesoła, multimedialna prezentacja rozwoju informatyki pod tytułem „Era komputera tera", opracowana przez specjalistów teleinformatyki, dawnych studentów Politechniki Wrocławskiej.

Współdziałając z Klubem Seniora Politechniki Wrocławskiej zorganizowano wystawę – instalację pt. „Znaleziono w lesie". Autorem pomysłu był Kol. J. Fancyk. W czasie otwarcia tej wystawy przedstawił on prezentację multimedialną o potrzebie ochrony lasów. Eksponaty wystawy były zbudowane z elementów elektrycznych i elektronicznych znalezionych w lasach Karkonoszy i Gór Izerskich. Głównym hasłem wystawy było: „Chrońmy lasy ! ! !).

W ramach Wrocławskich Dni Nauki i Techniki Seniorzy SEP też zaznaczyli swoje aktywne istnienie w środowisku NOT – wygłoszono cztery referaty.

Skład Komisji Seniorów Kadencji 2018 – 2022 został ustalony w styczniu 2019:

Jan Francyk (K 70) – Przewodniczący Komisji;
Władysław Urbański (K 64) – Zastępca przewodniczącego;
Elżbieta Zachemba (K 43) – Sekretarz;
Edward Cader (K 2) – Członek KS;
Barbara Czołowska (K 43) - Koordynator Współpracy z SNT;
Władysław Błoński (K 43) - Koordynator Współpracy z ZO SEP.

Pracę Komisji Seniorów z Ramienia Zarządu Oddziału Wrocławskiego SEP nadzoruje kol. Janusz Gondek.

W okresie od stycznia do końca listopada 2019 r. Komisja Seniorów w ramach swojej działalności zorganizowała następujące duże imprezy:

1. „Początki telekomunikacji satelitarnej (uwarunkowania polityczne, gospodarcze oraz środowiskowe" – wykład multimedialny w ramach działalności *Studium Generale Universitatis Wratislaviensis im Profesora Jana Mozrzymasa.* Zadaniem wykładu było przedstawienie wrocławskiemu Środowisku Uniwersyteckiemu związku między następującymi słowami kluczowymi: *telekomunikacja; elektryka; 100 lat telekomunikacji polskiej; 100 lat SEP; miejsce SEP w Stowarzyszeniu Naukowo-Technicznym NOT.* Była to dobra prezentacja elektryki i SEP w środowisku uniwersyteckim (15.01.2019).

2. Wycieczka naukowo-poznawcza Seniorów do ogrodu botanicznego. Wykład „Rośliny wodne i bagienne" wraz z prezentacją bardzo ciekawych okazów w ramach akcji „Zimowe zwiedzanie ogrodu botanicznego" (16 lutego 2019**).**

FOT.7. Kolega Władysław Błoński ukończył ustawianie wystawy (3 czerwca 2019r.).

3. „Bretania – tam gdzie powstały zręby europejskiej telekomunikacji satelitarnej" – wystawa fotograficzna we foyer Oratorium Marianum Uniwersytetu Wrocławskiego (Fot. 7).

Wystawa spinała tematycznie Światowy Dzień Społeczeństwa Informacyjnego (World Information Society Day – WISD) i Światowy Dzień Elektryka. Była to prezentacja Środowisku Uniwersyteckiemu Wrocławia, telekomunikacji i elektryki i znaczenia SEP w organizacjach naukowo-technicznych NOT (16 maja – 3 czerwca 2019).

4. „Od elektryki do telekomunikacji Satelitarnej" wykład multimedialny w ramach prezentacji elektryki i SEP na zewnątrz Stowarzyszenia Elektryków i NOT". Wykład został przedstawiony w Centrum Aktywności Lokalnej Zacisze – Zalesie – Szczytniki, przy ul. Chopina 9a (17 lipca 2019).

5. „Porozmawiajmy poważnie o recyklingu" czyli jak się wykorzystuje elektrośmieci? Wykład otwarty dla studentów Państwowej Wyższej Szkoły Technicznej w Nysie oraz mieszkańców Nysy (9 października 2019).

6. „Znaleziono w lesie" – wystawa, którą stanowią instalacje zbudowane z elektrośmieci znalezionych w Karkonoszach i Izerach (okolice Szklarskiej Poręby). Wystawa trwała od 9 do 30 października na Wydziale Architektury Państwowej Wyższej Szkoły Technicznej w Nysie (woj. Opolskie).

7. „Zamek Książ jesienią" – Jednodniowa wycieczka autokarowa Seniorów". W ramach wycieczki Seniorzy SEP zwiedzili wnętrze zamku, park zamkowy i palmiarnię (FOT. 8).

FOT.8. Seniorzy SEP w trakcie zwiedzania zamku Książ (11 listopada 2019).

Podczas wycieczki Kol. Henryk Kowalski (K 70) przedstawił konstrukcję żarówki LED prezentując elementy takiej rozebranej żarówki. W czasie powrotu, przy zachodzącym słońcu i przy wschodzie księżyca – o zmierzchu, w autokarze popłynęła pieśń „O mój rozmarynie" i inne patriotyczno-wojskowe, powszechnie znane. A było to 11 listopada 2019 roku, aż 101 lat po odzyskaniu niepodległości! Chyba piękny i pożyteczny sposób uczczenia tego Święta? Czy warto brać przykład ?

8. W ciągu całego roku Komisja Seniorów aktywnie współpracowała z Dyskusyjnym Klubem SEP i przyjęto, że zebrania Komisji Seniorów będą odbywać się głównie w dniach Działalności Klubu.

Organizacją prac opisanych w punktach 2; 7 i 8 zajmowała się Kol. Ela Zachemba.

Zadaniami 7 i 8 zajmował się Kol. Edward Cader. Zadaniami 3 i 8 aktywnie zajmowali się Koledzy Władysław Błoński i Władysław Urbański. Zadaniami przedstawionymi w punktach 1; 3; 4; 5; 6 i 7 zajmował się Kol. Jan Francyk. W działalności Komisji Seniorów w tym roku pojawiły się dwa nowe elementy. Prezentacja SEP na zewnątrz „Domu Technika" NOT we Wrocławiu (punkty 1; 3; 4; 5 i 6) oraz prezentacja nowych rozwiązań konstrukcyjnych przy okazji imprez integracyjnych (punkt 7).

Rok 2020 okazał się rokiem niełatwym dla wszystkich, i dla Świata. Odczuła to również Komisja Seniorów SEP.

. . . . . *„O roku ów ! kto ciebie widział w naszym kraju !"* . . . tak być może trzeba rozpocząć opis działania Komisji Seniorów, bo rok 2020 był rokiem niezwykłym!

Jeszcze jesienią roku 2019 (listopad) Komisja Seniorów działając w składzie:
Jan Francyk (K 70) – Przewodniczący Komisji;
Władysław Urbański (K 64) – Zastępca przewodniczącego;
Elżbieta Zachemba (K 43) – Sekretarz;
Edward Cader (K 2) – Członek KS;
Władysław Błoński (K 43) – Koordynator Współpracy z ZO SEP;
Barbara Czołowska (K 43) – Koordynator Współpracy z SNT, przyjęła plan pracy na rok 2020. W latach poprzednich plany działania Komisji nie bywały wykonywane precyzyjnie, ale nikt nie przypuszczał, że plan pracy roku 2020 runie całkowicie.

W styczniu, jeszcze przed „COVID-19", Koledzy Władysław Błoński i Władysław Urbański odwiedzili w domach Seniorów Jubilatów, którzy z powodów zdrowotnych nie mogli wziąć udziału w tradycyjnym, dorocznym, świątecznym spotkaniu Seniorów Wrocławskiego Oddziału SEP. Odwiedzonym ośmiu Seniorom przekazano upominki świąteczno–noworoczne. Akcja ta została przyjęta z ogromną radością przez Seniorów.

Z początkiem pandemii (COVID-19) kontakty osobiste należało ograniczyć, a potem całkowicie zawiesić. Co prawda Komisja Seniorów nie zawiesiła swojego działania całkowicie, bo od wielu lat bazą jej konkretnego działania była platforma telekomunikacyjna (telefon, Internet), a to pozwalało i nadal pozwala funkcjonować bez kontaktów osobistych. Gorzej jednak było z organizowaniem aktywności Koleżanek i Kolegów Seniorów SEP, gdyż należało respektować zalecenia i zarządzenia związane z pandemią.

W takiej sytuacji Komisja Seniorów podjęła próbę zaproszenia Seniorów do wirtualnej aktywności na platformie internetowej. Do tego wykorzystano dwie daty mocno związane z elektryką. Są to 15 maja i 10 czerwca. 17 maja to Światowy Dzień Społeczeństwa Informacyjnego (World Information Society Day – WISD), a 10 czerwca to Światowy Dzień Elektryka.

Komisja Seniorów Stowarzyszenia Elektryków Polskich Oddziału Wrocławskiego, od lat na przełomie maja i czerwca stara się zwracać uwagę środowiska Wrocławia na znaczenie elektryki w życiu społeczeństw i historię rozwoju tej dziedziny. W tym roku nie było możliwości spotkania się we Wrocławskim Domu Technika i porozmawiania w większym gronie przy kawie, herbacie i ciastku o „ciekawostkach elektryki". W takiej sytuacji Komisja Seniorów SEP Oddziału Wrocławskiego zaprosiła Seniorów SEP oraz pozostałych Seniorów Wrocławskiej Federacji Stowarzyszeń Naukowo –Technicznych NOT do sieci internetowej na „wirtualne obchody" WISD i Światowego Dnia Elektryka roku 2020. W tym celu zostały przygotowane dwie prezentacje multimedialne, bogato ilustrowane przeźroczami. Pierwsza z nich to „Profesor Kazimierz Idaszewski – Patron Wrocławskiego Oddziału SEP" – prezentacja opracowana przez Kol. Elżbietę Zachembę (K-43) i Kol. Jana Francyka (K-70). Druga prezentacja to „Bretania – tam gdzie powstawały zręby telekomunikacji satelitarnej" – opracowanie Kol. Jana Francyka. Obydwie prezentacje zostały umieszczone na portalu Oddziału Wrocławskiego SEP oraz rozesłane Seniorom SEP. Prezentacje te zostały również przekazane Wrocławskiej Federacji Stowarzyszeń Naukowo – Technicznych NOT do przekazania Seniorom wszystkich Stowarzyszeń.

Pierwsza prezentacja przedstawia zakładanie fundamentów elektryki w polskim Wrocławiu po drugiej wojnie światowej. Głównym elementem tej prezentacji jest pierwszy polski wykład na tworzącej się polskiej uczelni technicznej w kompletnie zrujnowanym Wrocławiu. Druga z tych prezentacji przedstawia organizację budowy europejskiej stacji naziemnej przeznaczonej dla telekomunikacji satelitarnej. Stacja ta została zbudowana w małej miejscowości Pleumer-Bodou Bretanii (Francja). W prezentacji tej podkreślono znaczenie stymulacyjne elektryki w rozwoju regionu.

Komisja Seniorów O/W SEP prezentuje również organizację SEP na zewnątrz. Przykładem tego jest udział członków Komisji w V Sympozjum Historii Elektryki 2020 w Białymstoku. Do Białegostoku zgłoszono dwa referaty. Obydwa referaty po recenzji zostały przyjęte do wygłoszenia na Sympozjum i umieszczone w Zeszytach Naukowych nr 70 Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej. W dniu 9 listopada 2020 roku został wygłoszony na platformie MS Teams referat Kol. Jana Francyka pt. „Początki historii telekomunikacji satelitarnej". W dniu 10 listopada był prezentowany referat Kol. Kol. Elżbiety Zachemby i Jana Francyka pt. „Prof. Kazimierz Idaszewski – Patron Wrocławskiego SEP". Obydwa referaty były bogato ilustrowane przeźroczami i wzbudziły duże zainteresowanie uczestników sympozjum.

Warto jeszcze wspomnieć o dwu wydarzeniach, które mieszczą się w temacie „mówmy również dużo o elektryce i Stowarzyszeniu poza naszym Stowarzyszeniem". Działania te też wyszły z KS naszego Oddziału. Pierwsze, to wykład Kol. Jana Francyka pt. „Centrum Pompidou i zamek Guédelon jako przykład zderzenia różnych tendencji w architekturze". Wykład odbył się 3 marca 2020 roku na forum Studium Generale Universitatis Wratislaviensis im. Profesora Jana Mozrzymasa. Wykład zawierał elementy elektryki w części projektowania, mechanizacji oraz automatyzacji i robotyki budownictwa. Było to ostatnie posiedzenie Studium Generale Uniwersytetu Wrocławskiego przed pandemią w roku 2020.

Drugim wydarzeniem było ukazanie się na rynku wydawniczym książki pt. „Przyroda. Działalność człowieka. Dolny Śląsk" pod redakcją prof. Ewy Dobierzewskiej-Mozrzymas oraz prof. Adama Jezierskiego. Książka ukazała się w kwietniu 2020 r. Rozdział poświęcony tworzeniu globalnej telekomunikacji satelitarnej opracował Kol. Jan Francyk. W rozdziale tym pokazano jak telekomunikacja, jako jedna z gałęzi elektryki, pociągnęła za sobą rozwój innych dziedzin działalności człowieka. Dzięki temu region upadającej gospodarki regionu bardzo szybko osiągnął odpowiednio wysoki poziom rozwoju.

Z powodów oczywistych nie odbyło się w roku 2020 tradycyjne, świąteczne spotkanie Zarządu Oddziału Wrocławskiego SEP z Seniorami Oddziału. W zamian za to Seniorzy otrzymali od Zarządu życzenia świąteczno-noworoczne i upominki pod choinę, przesłane pocztą do ich miejsc zamieszkania.

Jan Francyk
Przewodniczący Komisji Seniorów
Oddziału Wrocławskiego SEP

HISTORIA ODDZIAŁU ZAPISANA W INFORMATORACH

WPROWADZENIE

Historia Oddziału Wrocławskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich ma nieco ponad 75 lat (za datę powołania Oddziału przyjmuje się 05.09.1946 r). Historię tę tworzyli i nadal tworzą ludzie zainteresowani konsolidacją środowiska techników i inżynierów elektryków wrocławskich (w 1968 roku do wspomnianego środowiska elektryków zostają włączeni technicy i inżynierowie elektronicy). Na przestrzeni tych 75 lat aktywność społeczna wielu członków Stowarzyszenia wyrażała się w takich inicjatywach jak: odczyty, konferencje, kluby dyskusyjne, spotkania okolicznościowe, wycieczki techniczne i wyjazdy integrujące o charakterze turystycznym. Każda z tych inicjatyw ma w 75 letniej historii naszego Oddziału swoich prekursorów i swój początek. Większość zaistniałych wydarzeń została opisana w wydawnictwach książkowych finansowanych przez Oddział. Pewien fragment historii Oddziału Wrocławskiego SEP zawarty jest też w *Informatorach O/W SEP*.

W artykule opisano zagadnienia związane z wydawaniem *Informatora* w 75-letniej historii O/Wr SEP.

PREKURSOR INFORMATORÓW Z 1946 R.

W archiwum Oddziału Wrocławskiego SEP znajduje się „Biuletyn nr 1" wydany w listopadzie 1946 roku. Jak można przeczytać we wstępnym artykule *Od Redakcji* chęć wydania Biuletynu wyraził ogół członków ówczesnego Koła Elektryków na Wydziale Elektrycznym Politechniki Wrocławskiej. Treści zawarte w oma-

wianym biuletynie najlepiej prezentują tytuły poszczególnych artykułów:

1. „Rola Koła Naukowego w kształceniu charakteru inżyniera” – autor: inż. Z. Szparkowskiego,
2. „Instytut Elektrotechniki Politechniki Wrocławskiej” – autor: prof. Jellonek,
3. „Przemysł Dolnego Śląska w dobie obecnej” – autor: inż. Roman Kurdziel,
4. „Taryfa kwadratowa” – autor: student IV roku Wydz. Elektrycznego – S. Fortuna
5. „Szkic wycieczki teletechnicznej studentów IV roku Wydz. Elektro-Mechanicznego” – autor: student IV roku Wydz. Elektrycznego Baron Paweł,
6. „Wycieczka do Wałbrzycha i Pilichowic” – autor: student IV roku Wydz. Elektrycznego Krzyczkowski Jerzy,
7. „Wycieczka na Górny Śląsk do hut Zjednoczenia Cynkowego w Szopienicach oraz do elektrowni św. Jerzy w Janowie koło Katowic” – autor: student IV roku Wydz. Elektrycznego: S. Fortuna,
8. „Koło Elektryków” student II roku Wydz. Elektrycznego – autor: Fekecz Jerzy.

Biuletyn został zaprezentowany w całości w numerze nr 21 Biuletynu O/Wr SEP.

INFORMATORY WYDAWANE W LATACH 90.

W latach 90. wydano zaledwie cztery *Informatory Oddziału Wrocławskiego SEP*. Były to wydawnictwa okolicznościowe, bez numeracji, w bardzo ubogiej szacie graficznej. Pierwszy z nich ukazał się z datą maj 1994. Został wydany zgodnie z postulatami Walnego Zgromadzenia Delegatów Oddziału z dnia 7.03.1994 r. i zawierał informacje dotyczące:

– ukonstytuowania się Władz Oddziału,
– schematu organizacyjnego Oddziału,
– uchwały XXXVI WZDO i wykaz delegatów na WZD w Kołobrzegu,
– wykazu Kół Oddziału Wrocławskiego SEP.

Poza tym informator zawierał tzw. Kartę Informacyjną, w której podano wszystkie informacje dotyczące administrowania pracą Oddziału. Na fotografii FOT.1. pokazano tytuły *Informatorów* z lat 90.

FOT.1. Cztery numery z lat 90.

Kolejny *Informator* został wydany w październiku 1994 r. Głównym tematem tego numeru była 75. rocznica powstania Stowarzyszenia Elektryków Polskich i stąd we wstępie artykuł okolicznościowy napisany przez doc. dr. inż. Zbigniewa Zielińskiego. W numerze omówiono szczegółowo plan i program działania na kadencję XXXIII (1994-98) w Oddziale Wrocławskim. Podano też składy Rady Nadzorczej i Ośrodka Rzeczoznawców oraz Komisji działających w ramach Oddziału.

Trzeci numer *Informatora* ukazał się w marcu 1995 roku. Zawarto w nim regulamin Oddziału, plan i program działania na XXXIII kadencję (1994-1998) wraz z planem finansowym na 1995 rok. Po raz pierwszy zamieszczono w tym *Informatorze* „Kalendarium” szczególnych wydarzeń zaistniałych w poprzednim, 1994 roku. Przekazano też informacje o finansach Oddziału i kół, a także propozycje dotyczące prenumeraty czasopism technicznych.

Ostatni z czterech wymienionych *Informatorów* ukazał się we wrześniu 1997 roku. Prawie w całości poświęcony został Nadzwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu Członków Wrocławskiego Oddziału SEP. Odbyło się ono w dniu 8 maja 1997 r. na zakończenie obchodów 50-lecia Wrocławskiego Oddziału SEP. W numerze umieszczono *Skrót wystąpienia prezesa Oddziału na NWZ*, a także *Skrót wystąpienia wiceprezesa Oddziału doc. dr inż. Zbigniewa Zielińskiego na NWZ*. Po raz pierwszy podano listę osób, którym przyznano odznaczenia i medale pamiątkowe z okazji Jubileuszu 50-lecia Oddziału. Po raz pierwszy pojawiły się też w Informatorze działy *Z życia Oddziału* i *Informacja o działalności Ośrodka Rzeczoznawstwa.*

INFORMATORY WYDAWANE OD 2001 ROKU

W październiku 2001 roku ukazał się *Informator Oddziału Wrocławskiego SEP* z wyraźnym podkreśleniem, że jest to numer pierwszy, co wskazywało na to, że już wtedy planowano kolejne numery. Na podkreślenie zasługuje szata graficzna tego numeru (papier kredowy, kolorowe zdjęcia, format zbliżony do formatu A4). Zresztą taki poziom szaty graficznej utrzymywany jest do dziś. Inicjatorem powołania periodyka o tytule *Informator O/Wr SEP* był prof. BOHDAN SYNAL, ówczesny prezes Oddziału. Głównym celem opracowywania i wydawania kolejnych numerów *Informatora* było przekazywanie członkom Oddziału informacji o wszechstronnej działalności Oddziału w danym kończącym się względnie zakończonym roku kalendarzowym. Dlatego *Informatory* wydawane były pod koniec danego kończącego się roku kalendarzowego lub na początku roku następnego.

Pierwsze trzy numery ukazały się z datami: październik 2001 (nr 1), październik 2002 (nr 2) i maj 2003 (nr 3). Począwszy od numeru 4 - z kilkoma wyjątkami - *Informator* ukazywał się w grudniu kończącego się roku, albo w styczniu

następnego roku. W nieco ponad 20-letniej historii ukazywania się tego wydawnictwa dwa razy ukazał się numer podwójny (5 i 6) z datą kwiecień 2007 oraz (12 i 13) z datą grudzień 2012 r.

W dwóch pierwszych numerach nie ma informacji o osobach tworzących Zespół Redakcyjny. Informacja taka pojawia się dopiero w numerze 3. Redakcję tego numeru i następnego, czwartego, tworzyli : Kol. Barbara Kazubek i Kol. Zbigniew Lubczyński. Począwszy od podwójnego numeru 5 i 6 do Redakcji Informatora dołączył Kol. Stefan Bugaj, który zajmował się składem i formatowaniem kolejnych *Informatorów*. Taki skład Zespołu Redakcyjnego utrzymał się do numeru nr 15 wydanego z datą styczeń 2015 r. W redakcji *Informatora nr 16* wydanego z datą styczeń 2016 Kolegę Bugaja zastąpił Kol. Jan Pytlarz. Od numeru nr 17 aż po bieżący nr 22 do pierwszego, dwuosobowego składu zespołu, dołączył Kol. Wojciech Michalski, który przejął obowiązki składania i formatowania kolejnych wydań *Informatora*.

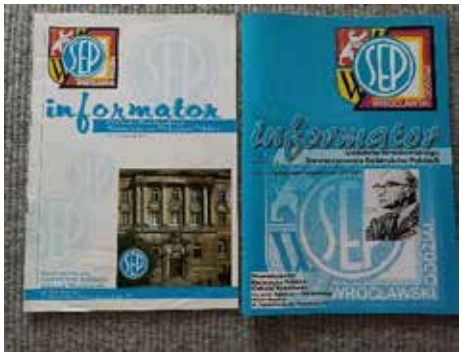

FOT.2. Numer 1 Informatora (od lewej) i numer 21 (od prawej)

W każdym numerze *Informatora* począwszy od nr 1 aż po bieżący numer stałą pozycję zajmują: Słowo prezesa Wrocławskiego Oddziału SEP, Od redakcji, Kalendarium wydarzeń, artykuły okolicznościowe, Wyniki konkursu na najlepsze Koło SEP w danym roku, Wyniki konkursu na najlepsze prace dyplomowe na wydziałach: Elektrycznym, Elektroniki, Podstawowych Problemów Techniki i – nieco później – na Wydziale Elektroniki Mikrosystemów i Fotoniki, Wykaz osób uhonorowanych różnego rodzaju medalami i wykaz Kolegów, którzy od nas odeszli w danym minionym roku. W kolejnym numerach pojawiały się działy: Z życia Oddziału, kół i sekcji, opisy wycieczek organizowanych przez Oddział i artykuły związane z historią kół. Przeciętna objętość numeru to ok. 30 stron. Rekordzistą jest nr 21, którego objętość wyniosła 48 stron.

PODSUMOWANIE

Informatory Oddziału Wrocławskiego SEP zajmują trwałe miejsce wśród różnego rodzaju wydawnictw O/W SEP. Począwszy od roku 2001 stanowią one kompendium rzetelnej wiedzy o działalności Władz Oddziału w poszczególnych cyklach rocznych. Jako członkowie Zespołu Redakcyjnego mamy nadzieję, że w kolejnych latach istnienia O/W SEP będą wydawane kolejne numery *Informatora* bogate w treści dotyczące aktywnej działalności kolejnych Władz i Członków naszego wrocławskiego Oddziału oraz w artykuły o treści okolicznościowej i historycznej.

Opracowali Koledzy z
Komisji Historycznej Oddziału
Wojciech Michalski
i Zbigniew Lubczyński

35 – lecie pracy automatycznego systemu elektroakustycznego i informacyjnego w Muzeum Narodowym „Panorama Racławicka" we Wrocławiu (1985-2020)

Obraz „Panorama Racławicka" – dzieło kultury narodowej o dużej wartości historycznej, budzące olbrzymie zainteresowanie, nie tylko polskiego społeczeństwa, wymagało zarówno odpowiedniego obiektu, jak i wyposażenia technicznego. Specyficzny charakter obiektu narzucił szczególne wymagania projektantom systemu elektroakustycznego; należało m. in.:

- uwzględnić spodziewane duże zainteresowanie obiektem i związane z tym wymagania dotyczące bezpieczeństwa ludzi i płótna,
- zapewnić dużą przepustowość obiektu przy możliwie obszernym komentarzu dotyczącym oglądanego dzieła,
- zapewnić różnorodność informacji dotyczącej tematu „Bitwa pod Racławicami",
- zapewnić możliwość przekazywania komentarza jednocześnie w kilku językach,
- rozwiązać problemy specyficznej akustyki obiektu,
- uwzględnić możliwość różnych sposobów organizacji ruchu zwiedzających w holu wejściowym, w Malej Rotundzie i na platformie w Rotundzie (np. jednoczesne przebywanie na platformie widokowej jednej grupy lub dwóch grup i zwiedzających indywidualnie, w systemie zwiedzania jednorazowego lub ciągłego),
- zrealizować system wyłącznie na elementach, podzespołach i urządzeniach krajowych (!),
- ograniczyć do niezbędnego minimum obsługę obiektu i koszty związane z jego eksploatacją.

Rozwiązanie problemu spełnienia w/w wymagań zlecono Politechnice Wrocławskiej: w zakresie elektroakustyki i sterowania urządzeniami elektroakustycznymi – ówczesnemu Instytutowi Telekomunikacji i Akustyki, natomiast część informacyjną – Zakładowi Aparatury Naukowej i Dydaktycznej.

Postawione wymagania narzuciły zasadniczą koncepcję systemu, który powinien być w tym obiekcie zainstalowany. Problem rozwiązano projektując automatyczny system elektroakustyczny i informacyjny, którego obsługa sprowadza się do wybrania rodzaju pracy i nadzoru prawidłowości działania.

Uwzględnienie w/w wymagań oraz szereg innych warunków wynikających z trwającego stanu wojennego było możliwe jedynie poprzez budowę automatycznego systemu elektroakustycznego, który w połączeniu z systemem informacyjnym stanowiłby kompleksowe rozwiązanie problemu organizacji zwiedzania obiektu. Organizacja zwiedzania stanowiła podstawę do projektowania systemu, a nietypowe właściwości akustyczne obiektu i analiza nadźwiękawiania obszaru platformy widokowej były elementami korygującymi ostateczną postać systemu. Zrealizowane rozwiązanie było wynikiem pracy 20 osobowego zespołu pracowników kierowanego przez głównego projektanta systemu, autora niniejszego opracowania.

W skład systemu wchodzą 3 niezależne instalacje:

- instalacja elektroakustyczna objaśniania,
- instalacja radiowęzłowa,
- instalacja szybkiej łączności służbowej.

Wszystkie urządzenia, spełniające różne funkcje, zostały umieszczone w kilku miejscach obiektu: holu wejściowym, dyspozytorni, amplifikatorni, na platformie widokowej w Rotundzie oraz w Małej Rotundzie. Zasadnicza część systemu

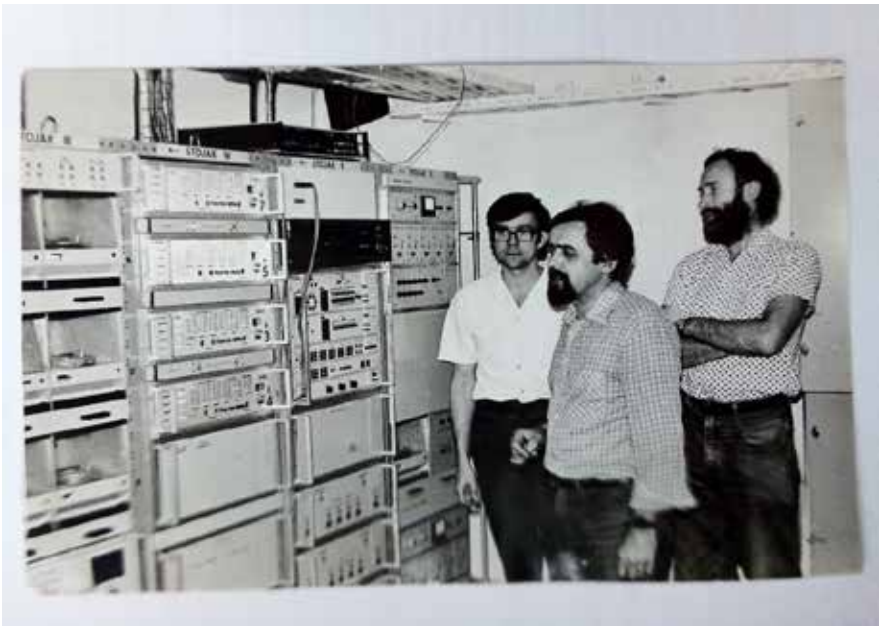

FOT. 1. Fragment urządzeń w amplifikatorni oraz członkowie zespołu realizującego system elektroakustyczny (od lewej: mgr inż. Zbigniew Ianelli, dr inż. Tadeusz Gudra – główny projektant i kierownik prac oraz mgr inż. Juliusz Bednarek)

została umieszczona na 6 stojakach znajdujących się w amplifikatorni. Na fot. 1 przedstawiono fragment urządzeń znajdujących się w amplifikatorni.

Opracowane i wykonane rozwiązania systemu pozwalały na jednoczesne przekazywanie komentarza dla dwóch grup zwiedzających, przemieszczających się jednocześnie w przeciwległych sektorach, odsłuchujących komentarz w jednym z 6 języków w jednym z 6 sektorów. Postawiony realizatorom wymóg zastosowania w systemie tylko urządzeń dostępnych w kraju, aby w przypadku konieczności usuwania ewentualnych usterek, możliwa była ich natychmiastowa naprawa z zastosowaniem dostępnych elementów krajowych. Stanowiło to duże wyzwanie dla realizatorów, stąd wynikała m. in. konieczność odtwarzania komentarza z nagranych taśm magnetofonowych z wykorzystaniem 36 tzw. zegarynek (!), które po kilku latach zastąpiono komentarzem zrealizowanym w technice cyfrowej. Sprawne działanie i pełna kontrola działania całego systemu przez operatora możliwa była dzięki opracowaniu specjalnego panelu elektroakustycznego umieszczonego w dyspozytorni. Wszystkie urządzenia systemu umieszczone w 6 stojakach w amplifikatorni były sterowane impulsami z zegara. Główne urządzenia systemu to: mikroprocesorowy zestaw sterujący, układ sterujący TTL, magnetofony pętlicowe Rotundy i Małej Rotundy, układy przełączające, wzmacniacze mocy, nadajniki urządzenia objaśniania bezprzewodowego, urządzenia kontrolne (panel testujący, panel odsłuchowy, panel układów diagnostyki uszkodzeń, panel techniczny), zasilacze. Sterowanie nagłośnieniem odbywa się za pomocą dwóch niezależnych sterowników; rolę sterownika nadrzędnego pełni mikroprocesorowy układ sterujący a uzupełnia go kompatybilny ze względu na wyjściowe sygnały sterujące układ wykonany w technice TTL. Rozwiązanie takie zwiększa niezawodność, z założenia bezobsługowej, pracy systemu elektroakustycznego.

W czasie normalnej pracy wszystkie urządzenia wchodzące w skład systemu elektroakustycznego sterowane są z zegara znajdującego się w dyspozytorni. Zegar wskazuje czas i godzinę następnego seansu. Dyspozytor może m. in. wybrać określony cykl nagłośnienia w Rotundzie i w Małej Rotundzie, kontrolować sterowanie ruchem zwiedzających (wymuszone przekazywaną treścią komentarza w wybranym przez pilota języku), nadawać komunikaty w sieci radiowęzłowej, a także korzystać z systemu szybkiej łączności służbowej. W przypadkach awaryjnych dyspozytor może przerwać nagłośnienie przekazując komunikat (w aktualnym języku przekazywania komentarza dzięki widocznej informacji na panelu) do wszystkich osób znajdujących się na platformie widokowej Rotundy lub w Małej Rotundzie. Pozwala to na szybki przepływ informacji i uniknięcie zamieszania lub paniki w przypadkach awaryjnych.

W czasie 35 lat działania systemu jego zasadnicza idea nie uległa zmianie, natomiast dzięki pojawieniu się nowych możliwości technicznych wprowadzono szereg modyfikacji dotyczących zwłaszcza urządzeń peryferyjnych. Do sterowania systemem zastosowano programowalny sterownik przemysłowy, wymienione zostały m.in. nośniki nagranego komentarza, urządzenia nadawania bezprzewodowego, zwiększono możliwych do wybrania przez zwiedzających liczbę języków obcych, wprowadzono audioprzewodniki pozwalające na zwiększenie liczby zwiedzających korzystających z wybranej (jednej z 16) wersji językowej komentarza.

Autorzy i wykonawcy systemu elektroakustycznego mieli pełną świadomość jaką popularnością w społeczeństwie może cieszyć się dzieło Jana Styki i Wojciecha Kossaka, stąd można było zauważyć rzadko spotykane zaangażowanie całego zespołu w zapewnieniu niezawodnego działania systemu. Przewidywana popularność Panoramy Racławickiej w kraju i zagranicą została potwierdzona liczebnością zwiedzających. W latach 1985 – 1989 Panoramę Racławicką zwiedziło ponad 1 800 000 osób, w pierwszych latach po otwarciu obiektu codziennie oglądało obraz nawet 1600 osób, a seanse odbywały się od godz. 7.00 do godz. 22.00. W ciągu 35 lat obiekt zwiedziło ponad 11 000 0000 osób(!). Z prawdziwą satysfakcją mogę stwierdzić, że zaangażowanie wszystkich realizatorów systemu i poniesiony trud w zapewnieniu niezawodności opracowanego w trudnych warunkach stanu wojennego systemu elektroakustycznego i informacyjnego przyniosło spodziewany pozytywny efekt.

Wynikiem realizacji systemu było uzyskanie 4 patentów oraz Nagroda Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Prof. dr hab. inż. Tadeusz Gudra
Koło SEP nr 52

Od Redakcji
Dziękujemy Autorowi za cenne świadectwo wkładu Elektryków w dzieło przywracania Społeczeństwu „Panoramy Racławickiej”.

Instytut Automatyki Systemów Energetycznych kuźnią kadr dla Stowarzyszenia Elektryków Polskich

W 2019 roku Instytut Automatyki Systemów Energetycznych obchodził Jubileusz 70-lecia swojej działalności. Pierwsze lata działalności Instytut, który początkowo nosił nazwę Zakład Elektroenergetyki Politechniki Wrocławskiej (ZEPW), zawdzięcza inspiracji profesora Jerzego Skowrońskiego oraz wizji Jana Kożuchowskiego (wówczas doktora), którzy już w roku 1946 zdołali wyzwolić entuzjazm w pracownikach Katedry Gospodarki Energetycznej i skonsolidowali zespół mający wspomóc zniszczoną gospodarkę powojennej Polski.

Cele zespołu, które w tamtych latach przyświecały pracownikom Katedry Gospodarki Energetycznej wynikały bezpośrednio z potrzeb tworzenia w Polsce systemu elektroenergetycznego. Wkrótce zespół wyróżnionych pracowników zyskał ramy formalne i został początkowo nazwany *Zakładem Elektroenergetyki Politechniki Wrocławskiej*.

W 1962 r. organizacja uzyskała samodzielność pod nowa nazwą *Instytut Automatyki Systemów Energetycznych.* Należy wspomnieć, ze Wrocław był szczególnym miejscem, w którym po wojnie znalazło tu się wielu znakomitych ludzi. Wśród nich wielu działaczy Stowarzyszenia Elektryków Polskich. W wieloletnim okresie działania IASE kolejne pokolenia pracowników Instytutu były doceniane przez władze Stowarzyszenia. W poniższej tabeli zestawiono nazwiska osób najbardziej zasłużonych.

Imię i Nazwisko /odznaczenia SEP i NOT	Okres zatrudnienia w IASE/ działalność	Działalność w SEP
1	2	3
Jan Kożuchowski Patron Roku 2011	twórca i wieloletni dyrektor IASE do 1971 r.	Członek ZG SEP (1950 – 1953)
Grzegorz Bałuka Odznaczony Srebrną Odznaką Honorową SEP (2014)	Zatrudniony w latach 1973÷2016	Aktywny członek Koła nr 25, znany krótkofalowiec
Marian Cegielski Honorowy Członek SEP Odznaczony Złotą Odznaką Honorową SEP (1972) i Złotą Odznaką Honorową NOT (1975)	Zatrudniony w latach 1951÷1970	Skarbnik OW SEP w kadencji XXVII, członek Zarządu Oddziału w kadencjach: XVII, XVIII, XXIII, XXIV, XXV; Skarbnik OW SEP w XXVII kadencji; wieloletni członek Sądu Koleżeńskiego Oddziału
Adam Dąbrowski Odznaczony Złotą Odznaką Honorową SEP	Zatrudniony w latach 1949÷1958	Inicjator i kierownik Filii BBJ we Wrocławiu
Anna Lewandowska Odznaczona Srebrną (2013) i Złotą (2019) Odznaką Honorową SEP	Zatrudniona od 1978 m. in. pracownik Laboratorium Badawczego, Kierownik Działu Administracyjnego	Aktywny członek Koła nr 25
Józef Bohdan Lewoc Odznaczony Srebrną Odznaką Honorową SEP (1981) i Srebrną Odznaką Honorową NOT (1986)	Zatrudniony w latach 1971÷1979	
Zbigniew Lubczyński Honorowy Członek SEP Odznaczony Szafirową Odznaką Honorową SEP (2014) i Diamentową Odznaką Honorową NOT (2011); Medalem prof. Pożaryskiego (1987); Medalem prof. Podoskiego (1995); Medalem Doliwo-Dobrowolskiego (2014), Medalem prof. Obrąpalskiego: Medalem prof. Nowackiego (2011); Medalem prof. Idaszewskiego (2006); Medalem 90-lecia SEP; statuetka *Wyróżniającego się Nauczyciela i przyjaciela młodzieży…* (2010)	Zatrudniony w latach 1958÷1971	Prezes Oddziału Wrocławskiego SEP w kadencjach: XXIX, XXX, XXXII, XXXIII, sekretarz Zarządu Oddziału w kadencjach XXIV i XXVIII; członek Prezydium ZG (1987-1994), członek ZG (1998-2010); członek Głównego Sądu Koleżeńskiego SEP; przewodniczący Centralnej Komisji Szkolnictwa Elektrycznego

1	2	3
Jacek Malko Odznaczony Złotą Odznaką Honorową SEP (1981) i Złotą Odznaką Honorową NOT (1978)	Zatrudniony w latach 1960÷1965 i 2004÷2007 Koordynator projektu MCERO	członek Zarządu Oddziału w kadencjach XIX÷XXVI, XXVIII I XXIX
Jerzy Nawrot Odznaczony Złotą Odznaką Honorową SEP (1984)	Zatrudniony w latach 1967÷1971	Wiceprezes Oddziału Wrocławskiego SEP w kadencji XXX
Andrzej Tomczyk Odznaczony Złotą Odznaką Honorową SEP (1996)	Zatrudniony w latach 1992÷2007 Wieloletni kierownik komórek merytorycznych	Wieloletni przewodniczący i prezes Koła nr 25
Janusz Wasilewski Odznaczony Srebrną Odznaką Honorową SEP (1989)	Zatrudniony w latach 1958÷1992	
Donat Zemełko Odznaczony Srebrną (2005) i Złotą (2019) Odznaką Honorową SEP i Medalem prof. Idaszewskiego (2011)	Zatrudniony od 2002 Kierownik Laboratorium Badawczego	Aktywny członek Koła nr 25
Edward Ziaja Odznaczony Złotą Odznaką Honorową SEP (2013) i Medalem prof. Idaszewskiego (2010)	Zatrudniony od 1980 Dyrektor i Prezes Zarządu Instytutu od 2007 r.	Przewodniczący Centralnego Kolegium Sekcji Automatyki i Pomiarów (2010-2022) od 2018 roku Przew. Sekcji AiP O/Wr SEP
Zbigniew Zieliński Odznaczony Złotą Odznaką Honorową SEP (1979)	Zatrudniony w latach 1978÷1997 wieloletni dyrektor IASE	Wiceprezes Oddziału Wrocławskiego SEP w kadencjach: XXXIII, XXXIV i XXXV; działacz Komisji Historycznej OW SEP
Paweł Żmuda Odznaczony Złotą Odznaką Honorową SEP (2008) i Złotą Odznaką Honorową NOT (2016) i Medalem prof. Idaszewskiego (2014)	Zatrudniony w latach 1974÷1994 i od 2005	Przewodniczący Koła nr 25, Przewodniczący Komisji Pomocy Koleżeńskiej OW SEP od 1994 r.
Zdzisław Żurakowski Odznaczony Srebrną Odznaką Honorową SEP (2011)	Zatrudniony w latach 1995÷2003	Członek i wiceprzewodniczący Polskiego Komitetu Terminologii Elektrycznej SEP
Tadeusz Halawa	Zatrudniony w latach 1951÷2008 Zastępca Dyrektora, profesor	Aktywny członek Koła SEP nr 25

Opracował Andrzej Korczewski członek Komisji Historycznej

Z ŻYCIA ODDZIAŁU, KOMISJI I KÓŁ

IV EDYCJA MISTRZOSTW POLSKI PROGRAMISTÓW 27.05 – 29.05.2021

Mistrzostwa Polski Programistów PLC zorganizowały Politechnika Wrocławska, Oddział Wrocławski SEP oraz firma PLC Expert. Była to już czwarta edycja tego wydarzenia. Po raz drugi w swojej historii odbyło się ono zdalnie. W tym roku do rywalizacji zgłosiło się około 300 osób. Ze względu na obostrzenia pandemiczne zawody oraz całość towarzyszących im atrakcji została przeniesiona do sieci. Główne wydarzenie trwało od 27.05 do 29.05.2021 r.

Mistrzostwa Polski Programistów PLC to wydarzenie skierowane głównie do przedstawicieli branży automatyki przemysłowej: profesjonalistów, uczniów i studentów. Celem wydarzenia jest nie tylko wyłonienie młodych i utalentowanych programistów PLC, ale także popularyzacja programowania automatyki przemysłowej wśród studentów uczelni technicznych i uczniów szkół średnich. Impreza ma także ułatwić integrację środowiska akademickiego z przedstawicielami przemysłu.

PRZEBIEG WYDARZENIA

Pierwszy etap Mistrzostw to kwalifikacje. Konieczne było przesłanie zgłoszeń z rozwiązaniem przygotowanych zadań. Osoby, których prace zostały ocenione pozytywnie przez komisję ekspertów, otrzymały zaproszenie do kolejnego etapu rywalizacji. Eliminacje do wielkiego finału odbyły się 27.05.2021. Uroczyste otwarcie Mistrzostw poprowadziły władze Politechniki Wrocławskiej oraz Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Osobiste słowa uznania i życzenia pomyślnych eliminacji przekazali Dziekan Wydziału Elektrycznego profesor Waldemar Rebizant i Prodziekan ds. Studiów Stacjonarnych dr inż. Janusz Staszewski, prof. uczelni.

Drugi dzień Mistrzostw, tj. 28.05 był „Dniem Inżyniera". Dzień Inżyniera to dzień poświęcony warsztatom oraz webinariom na platformie zoom, zorganizowany przez Mistrzostwa Polski Programistów PLC, SNS Automatyk, AK

SEP, PLC EXPERT oraz Wydział Elektryczny Politechniki Wrocławskiej. Towarzyszył mu szereg prezentacji firm, podczas których można było porozmawiać z przedstawicielami czołowych przedsiębiorstw związanych z branżą. Prezentacje techniczne o nowych rozwiązaniach pozwoliły na urozmaicenie wiedzy, a także na kontakt z firmami. Webinaria cieszyły się sporym zainteresowaniem, a na same warsztaty zapisane były dziesiątki osób.

Dzień Finałowy, czyli trzeci etap naszej rywalizacji odbył się w sobotę, 29 maja 2021 r. Uczestników przywitali przedstawiciele firm, bez których Mistrzostwa nie mogłyby się odbyć. Na szczególne podziękowania zasługuje partner strategiczny wydarzenia, firma PROCOM SYSTEM SA., która wspiera organizatorów od pierwszej edycji. Tegoroczna odsłona, została objęta licznymi Patronatami Honorowymi m.in. Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii, Ministerstwa Edukacji i Nauki, oraz Wrocławskiego Centrum Akademickiego i Politechniki Wrocławskiej. Wydarzenie cieszyło się bardzo dużą liczbą patronów. Wśród firm znalazły się: WAGO, LENZE, FINDER, SIEMENS, MECHATRONIK ARTUR GROCHOWSKI, ASTOR, EMT SYSTEMS, TRANSITION TECHNOLOGIES, ADSTEC SDS AUTOMATYKA, JK AUTOMATION, STERCONTROL oraz SEP. Mistrzostwa zostały objęte patronatem medialnym przez Automatykę, Mechatronika dla wszystkich, PLC space, oraz Automatyczny PODCAST.

Finały rozegrały się pomiędzy kilkunastoma zawodnikami, którzy rozwiązywali zadania przygotowane przez partnerów z przemysłu oraz członków koła SNS Automatyk. Były to zadania praktyczne, wymagające rewelacyjnej umiejętności programowania.

KATEGORIE

Rywalizacja odbywała się w pięciu kategoriach: MASTER, EKSPERT, LOGO!, WAGO oraz ALGORITHMIC. Kategorie MASTER i EKSPERT rozgrywały się na sterownikach Siemens S7-1200 z wykorzystaniem oprogramowania TIA Portal. Kategoria MASTER dedykowana jest dla uczniów szkół średnich, a kategoria EKSPERT dla studentów. Kategoriami otwartymi dla wszystkich są LOGO!, które wykorzystuje oprogramowanie LOGO! Soft Comfort oraz WAGO w oprogramowaniu E!CO-CKPIT. Kategoria ALGORITHMIC kierowana jest do wszystkich chętnych, bez ograniczeń i presji czasu. Zadaniem w niej było napisanie programu spełniającego wymagania aplikacji i jak najkrótszego cyklu pracy sterownika Siemens S7-1500.

Nagrody

Autorzy najlepszych rozwiązań ukoronowani zostali tytułami Mistrzów i Wice-mistrzów Polski Programistów PLC. Na zwycięzców czekają nagrody o łącznej wartości ponad 50 tys. zł.

Opracował Michał Wesołowski

WAKACYJNA SZKOŁA LIDERÓW KOCHOWO 5-8.08.2021

Tegoroczna edycja Wakacyjnej Szkoły Liderów (WSL) odbyła się w dniach 5.08-8.08.2021 r. w Kochowie. Głównym organizatorem był O/Wrocławski SEP, a sam projekt, jak co

roku, koordynował Jan Pytlarz – wiceprezes O/Wrocławskiego SEP oraz członek ZG SEP. Warto podkreślić, że współorganizatorem tegorocznej edycji Szkoły został Zarząd Główny SEP.

Łącznie w szkoleniach wzięło udział kilkunastu młodych liderów, przedstawicieli Oddziałów SEP z całej Polski. Podczas VII edycji WSL uczestnicy mogli wymieniać swoje dotychczasowe doświadczenia oraz nauczyć się pracować zespołowo.

W piątek uczestnicy WSL wzięli udział w dyskusji z Prezesem SEP Piotrem Szymczakiem oraz Prezesem Oddziału Wrocławskiego SEP Andrzejem Hachołem dotyczącej strategii SEP oraz w prezentacji sponsora firmy ORWELS. Na zakończenie dnia liderzy spotkali się przy ognisku wraz z przysmakami co sprzyjało wieczornej integracji młodych liderów. Już pierwsze godziny pobytu umocniły nas w przekonaniu, że wspólnie spędzony czas będzie bardzo owocny.

Sobota była dniem pełnym intensywnych szkoleń dotyczących: komunikacji, zarządzania projektami, ich etapów życia projektu. Uczestnicy podkreślali wysoki poziom oraz praktyczny charakter szkolenia oraz wykonywanych ćwiczeń, a trafność wyboru trenera pokazały liczne dyskusje i aktywność uczestników co przedłużyło szkolenia do późnych godzin wieczornych. W wolnych chwilach uczestnicy WSL mogli popływać w jeziorze powidzkim oraz dyskutować nad możliwymi formami współpracy na forum międzyoddziałowym. Każdego wieczoru ciekawe dyskusje dzięki udziałowi w nich Prezesa O/Wr SEP Andrzeja Hachoła.

WSL - jak co roku, okazała się bardzo dużym sukcesem. Zadowolone twarze i mnóstwo pozytywnych komentarzy jeszcze bardziej motywuje Organizatorów do dalszego działania i podnoszenia poziomu kolejnych edycji. Młodzi Liderzy po śniadaniu rozjechali się do domów z głowami pełnymi pomysłów i zmotywowani do dalszego działania na rzecz Naszego Stowarzyszenia.

Opracował Kacper Ostrowski

XXII OGÓLNOPOLSKIE DNI MŁODEGO ELEKTRYKA 19-21.11.2021

Mimo trwającej pandemii koronawirusa w dniach 19-21 listopada br. Wydział Elektryczny oraz Oddział Wrocławski SEP zorganizowali XXII Ogólnopolskie Dni Młodego Elektryka.

Inauguracja Dni miała miejsce w Centrum Kongresowym Politechniki, a samych gości powitali Prezes SEP Piotr Szymczak, Dziekan Wydziału Elektrycznego Waldemar Rebizant oraz Prezes Oddziału Wrocławskiego SEP Andrzej Hachoł. W trakcie inauguracji statuetkę dla wyróżniającego się nauczyciela, opiekuna i sojusznika młodzieży odebrał Profesor Waldemar Rebizant oraz były prodziekan ds. studenckich Wydziału Elektrycznego Leszek Pawlaczyk.

Kolejnym punktem była wyczekiwana przez uczestników debata pt. "Nowe oblicza energetyki XXI wieku w kontekście zmian klimatycznych, zielonego ładu i bezpieczeństwa energetycznego Polski", którą moderował sekretarz Generalny SEP Jacek Nowicki. Uczestnikami debaty byli Prof. Halina Pawlak-Kruczek, Prezes Elektrowni Turów Jerzy Łaskawiec, Prezes Dolnośląskiego Instytutu Studiów Energetycznych Remigiusz Nowakowski oraz Doktor Przemysław Zalewski.

O godzinie 13 uczestnikom wydarzenia zaprezentowali się jego tegoroczni partnerzy, wśród których znalazły się firmy Elektrotim, EMT System, Sonel oraz Wago. Warto w tym miejscu dodać, że sponsorem głównym wydarzenia była firma ENERGO-KONTROL Święcicki Kupiec Wesołowski Sp.j.

Po krótkiej przerwie obiadowej rozpoczęła się debata z Prezesem SEP. Zostały w niej poruszone ważne kwestie funkcjonowania oraz przyszłości Stowarzyszenia, w tym również sposobów współpracy między SEP, a absolwentami uczelni technicznych. W debacie uczestniczyli poza Prezesem SEP, Prezes O/Wrocławskiego SEP Andrzej Hachoł, Wiceprezes O/Wrocławskiego SEP Jan Pytlarz, Przewodniczący CKMiS Jarosław Krysiak, Prezes AK SEP Michał Wesołowski oraz Jakub Głuchowski Wiceprzewodniczący SRK SEP.

Sobotnie przedpołudnie to blok prezentacji tematycznych, gdzie swoje miejsce znalazł również doktor Maciej Gwoździewicz z prezentacją dotyczącą aut elektrycznych. Ostatni wykład na ODME poprowadził Kamil Kozieł z PrezArt . W błyskotliwy sposób zainteresował on uczestników tematyką ekonomii behawioralnej, zwiększając ich świadomość zarówno jako konsumentów, jak i ewentualnych przyszłych producentów. Charyzma prowadzącego wprawiła wszystkich w dobry humor, ale również nakłoniła do głębszych refleksji na temat otaczających nas zewsząd pułapek marketingu.

Sobotnim popołudniem odbyła się część praktyczna Ligi Elektryka, w której zmierzyły się ze sobą pięcioosobowe drużyny reprezentujące poszczególne oddziały biorące udział w wydarzeniu. Ich zadaniem była prefabrykacja szafy sterowniczej oraz rozdzielnicy elektrycznej zgodnie z otrzymanymi schematami elektrycznymi. Czas na realizację wyzwania wynosił dwie godziny. Każda drużyna na starcie otrzymała większość potrzebnych elementów oraz pieniądze w specjalnie zaprojektowanej na tę okazję SEP-owskiej walucie. Były one niezbędne do zakupu narzędzi czy przewodów w dwóch dostępnych na Sali „sklepach".

Dodatkową trudnością w konkursie było to, że ceny w sklepach zmieniały się z minuty na minutę, a nie zawsze były promocyjne. Wytrwałym uczestnikom nieraz udawało się jednak wywalczyć tańsze produkty umiejętnością targowania się czy zaśpiewaniem piosenki. W ciągu trwania konkursu pojawiały się różne możliwości zdobycia funduszy poprzez wykazanie się wiedzą przy odpowiadaniu na pytanie, sprawnością fizyczną czy wytańczeniem dodatkowych banknotów.

Gdy drużyny rywalizowały ze sobą w pocie czoła, a zegary zaczęły wskazywać coraz późniejszą godzinę, na horyzoncie pojawiła się dodatkowa możliwość pomocy: licytacja. Grupa, która zaoferowała największą kwotę, miała możliwość wypożyczenia na 5 minut pracownika firmy PLC Expert.

Zakończenie prac najszybciej zameldował oddział z Gliwic, co pomogło im wysunąć się na prowadzenie – projekty były bowiem oceniane w trzech kategoriach: czas wykonania, estetyka i pozostałe środki pieniężne. Ogłoszenie wyników konkursu odbyło się na wieczornej uroczystej gali. Kol. Krzysztof Nowicki – wiceprezes O/Wr SEP i wiceprezes SEP wraz wiceprezesem O/Wr SEP Janem Pytlarzem i Jarkiem Krysiakiem wręczyli zaległe nagrody uczestnikom Gali oraz nagrody i dyplomy wszystkim uczestnikom konkursu.

Niedziela była dniem rekreacyjnym. Przed wyjazdem uczestników, razem z przewodnikiem odbyła się wycieczka po Wrocławiu, po której pożegnaliśmy swoich kolegów, którzy już w tym czasie rozpoczęli swoją tęsknotę za Wrocławiem.

Jan Pytlarz
Wiceprezes Oddziału Wrocławskiego SEP

VIII EDYCJA KONFERENCJI GPW 10-12.12.2021

Konferencja naukowa GPW odbyła się na Politechnice Wrocławskiej w Jeleniej Górze. Organizatorami Konferencji był Oddział Wrocławski Stowarzyszenia Elektryków Polskich oraz Politechnika Wrocławska. Konferencja GPW 2021 była objęta patronatem honorowym Ministra Edukacji i Nauki dra hab. Przemysława Czarnka prof. KUL.

Uczestnicy konferencji GPW przed wejściem do gmachu Politechniki Wrocławskiej w Jeleniej Górze

Konferencję GPW 2021 rozpoczęła debata Prezesów Oddziału Wrocławskiego SEP prof. Andrzeja Hachoła oraz Prezesa Oddziału Jeleniogórskiego SEP Krzysztofa Krzyżaka. Głównym tematem debaty była przyszłość SEP oraz działalność środowiska młodzieżowego w stowarzyszeniu.

W trakcie czterech sesji: Inauguracyjnej, Inżynierskiej, Uroczystej oraz Uczelnianej, 24 prelegentów wygłosiło 19 prelekcji. Czwórka prelegentów reprezentowała ukraińskie uniwersytety techniczne z Kijowa i Dniepropietrowska – jednym z nich była Maryna Kyrychenko, która jako jedyna zagraniczna uczestniczka wzięła stacjonarny udział w Konferencji GPW 2021.

Konferencja GPW odbywa się cyklicznie od 2014 roku. W tym roku po raz pierwszy Konferencja została zorganizowana w tym miejscu. Jest to zasługa 3 osób – Dyrektora PWr w Jeleniej Górze prof. Macieja Pawłowskiego, Prezydenta Jeleniej Góry Jerzego Łużniaka oraz Senatora RP Krzysztofa Mroza. Ze względu na ogromne wsparcie całej ww. trójki w organizację VI i VIII edycji Konferencji GPW Zarząd Oddziału Wrocławskiego SEP w listopadzie podjął jednogłośnie uchwałę o nadaniu Medalu im. prof. Kazimierza Idaszewskiego dla Dyrektora prof. Macieja Pawłowskiego, Prezydenta Jerzego Łużniaka i Senatora Krzysztofa Mroza, który jako jedyny z ww. trójki laureatów Medalu mógł wziąć udział w Konferencji GPW 2021. W trakcie Inauguracji Konferencji Prezes Oddziału Wrocławskiego SEP prof. Andrzej Hachoł wręczył Senatorowi Krzysztofowi Mrozowi Medal im. prof. Kazimierza Idaszewskiego (Profesor był współinicjatorem utworzenia Oddziału Wrocławskiego SEP oraz Politechniki Wrocławskiej).

W Inauguracji Konferencji GPW 2021 wzięła udział także Pani Poseł na Sejm RP Zofia Czernow z Jeleniej Góry. Pani Poseł na Sejm RP Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska, również reprezentująca region jeleniogórski, nie mogła wziąć udział w Konferencji, ale napisała list do Jej uczestniczek i uczestników.

Sesję Uroczystą prowadzili Biskup Diecezji Wrocławskiej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego Waldemar Py-

tel oraz Dziekan Wydziału Elektrycznego PWr prof. Waldemar Rebizant. Obecność księdza Biskupa Waldemara Pytla nie była przypadkowa, ponieważ ks. Biskup wziął już po raz 3-ci swój udział w Konferencji GPW.

Honorowym prelegentem Konferencji był prof. Jerzy Merkisz z Politechniki Poznańskiej, który wygłosił wykład na temat ewolucji napędów w kierunku elektromobilności. Prelekcja wzbudziła ogromne zainteresowanie audytorium, które zadawało prof. Jerzemu Merkiszowi mnóstwo pytań bezpośrednio po wykładzie jak również w kuluarach.

Dużym zainteresowaniem cieszyła się także prelekcja Maryny Kyrychenko, reprezentującą Politechnikę Dniepropietrowską, na temat systemu energetycznego Ukrainy – jego stanu obecnego i perspektyw rozwoju.

Po Sesji Uroczystej w ewangelickim Kościele Zbawiciela w Cieplicach w ramach Konferencji GPW 2021 odbyło się Nabożeństwo Ekumeniczne, któremu przewodniczyli Biskup Waldemar Pytel oraz Biskup Legnicki Kościoła Rzymsko-katolickiego prof. Andrzej Siemieniewski. Głównym motywem Nabożeństwa była troska o istoty żywe. W ostatni dzień Konferencji, czyli w niedzielę, w Kościele pw. św. Jana Chrzciciela w Cieplicach odbyła się Msza Św. w intencji uczestników Konferencji GPW 2021.

Opracował Maciej Gwoździewicz

SPRAWOZDANIE z działalności KOMISJI SENIORÓW O/Wrocławskiego SEP

(W okresie od stycznia do końca listopada 2021 roku)

O roku ów ! kto ciebie widział w naszym kraju !" . . . . . .

. . . . . tak rozpoczynało się sprawozdanie za rok 2020. Wtedy liczyliśmy na to, że 2021 będzie lepszy, ale jakoś nie wyszło. Pozostaje nadzieja, że przyszłość będzie lepsza. Przecież nic nie może trwać wiecznie. Może to prawda, która daje jakąś nadzieję!
Wobec tego, do rzeczy:

Już na początku roku 2021 (luty) Komisja Seniorów działając w składzie:

Jan Francyk (K 70) - Przewodniczący Komisji;

Władysław Urbański (K 64) - Zastępca przewodniczącego;

Elżbieta Zachemba (K 43) – Sekretarz;

Edward Cader (K 2) – Członek KS;

Władysław Błoński (K 43) - Koordynator Współpracy z ZO SEP;

Barbara Czołowska (K 43) - Koordynator Współpracy z SNT przyjęła założenie, że plan pracy na rok 2021 powinien być elastyczny i zależeć od pandemii.

Ustalono, że główne działania Komisji i kontakty ze Seniorami będą oparte na telekomunikacji (Internet i telefon). Nie było to kłopotliwe dla Komisji Seniorów, bo już od wielu lat bazą jej konkretnego działania była właśnie platforma telekomunikacyjna.

Już 8 marca nadarzyła się okazja, aby wykorzystać Internet do przesłania wirtualnego bukietu kwiatów wraz z najlepszymi życzeniami Koleżankom naszego Oddziału. Dwa dni później podobne życzenia, też z bukietem, otrzymali Koledzy Seniorzy. Natomiast 20 marca (Pierwszy dzień wiosny) jednocześnie Koleżanki i Koledzy Seniorzy Oddziału otrzymali życzenia wiosenne, urozmaicone kwiatami wirtualnymi (też przez Internet).

Na przełomie marca i kwietnia zostały wysłane Seniorom kolorowe życzenia świąteczne z okazji Świąt Wielkanocnych. Nie zapomniano też o Międzynarodowym Dniu Elektryka (10 czerwca). Informacja – przypomnienie w tej sprawie została wysłana do koleżanek i kolegów Seniorów. W taki oto sposób Komisja Seniorów kontynuuje w dalszym ciągu zachęcanie Seniorów do wirtualnej aktywności na platformie internetowej. Głównym inicjatorem tych akcji był kol. Władysław Błoński.

W połowie czerwca 2021 Komisja Seniorów przygotowała listę delegatów z naszego Oddziału na zebranie sprawozdawczo-wyborcze Komisji Seniorów Wrocławskiej Rady FSNT NOT. Sekretariat Oddziału przekazał też aktualną listę Seniorów naszego Oddziału do Zarządu Wrocławskiej Rady FSNT NOT.

W tym roku też nie było możliwości spotkania się we Wrocławskim Domu Technika i porozmawiania w większym gronie przy kawie, herbacie i ciastku o różnych „ciekawostkach świata, nie tylko elektryki". Komisja Seniorów uruchomiła w PowerPoint krótką serię skromnych nowelek pt. „Widoki przez okno". Nowelki o charakterze społeczno-turystyczno-krajoznawczym. Kilka odcinków takich projekcji zostało wysłanych z końcem lata i na początku jesieni do Kol. Seniorów.

Jesienią tego roku Komisja Seniorów dokonała wreszcie małą próbę wyjścia z sieci Internet. Była to wycieczka Seniorów SEP do Muzeum Współczesnego w bunkrze przy placu Strzegomskim. Muzeum MWM mieści się w bunkrze i nazywane jest „schronem dla sztuki". Celem tej wycieczki było zwiedzanie budynku muzeum oraz ciekawej wystawy „STANISŁAW DRÓŻDŻ-POEZJA KONKRETNA". Stanisław Dróżdż (1939 – 2009) - autor muralu na budynku MWW był absolwentem filologii polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego.

W listopadzie Komisja Seniorów „wróciła ponownie do sieci Internet". Kolejna, ciekawa prezentacja została przekazana środowisku Seniorów naszego Oddziału SEP. Były to bogato ilustrowane wspomnienia z wakacji Kol. Władysława Błońskiego pt. „Piękny Dolny Śląsk". Ogólnopolski Dzień Seniora (14 XI) to dzień, w którym Seniorzy SEP otrzymali wirtualne wiązanki kwiatów oraz życzenia zdrowia i wszelkiej pomyślności, podpisane przez Komisję Seniorów SEP Oddziału Wrocławskiego. Komisja planuje jeszcze w tym roku przesłać kilka prezentacji internetowych do Seniorów naszego środowiska.

Z powodów oczywistych nie odbędzie się w tym roku tradycyjne, świąteczne spotkanie Zarządu Oddziału Wrocławskiego SEP z Seniorami Oddziału. W zamian spotkania Seniorzy otrzymają od Zarządu życzenia świąteczno-noworoczne przesłane pocztą do ich miejsc zamieszkania.

Z okazji świąt Bożego Narodzenia wielu głębokich i radosnych przeżyć, wewnętrznego spokoju, wytrwałości i radości oraz wielu sukcesów, odważnych marzeń, mądrych decyzji, satysfakcji, spokoju i pomyślności w całym roku 2022,
życzy Komisja Seniorów Oddziału Wrocławskiego SEP
Jan Francyk

DZIAŁALNOŚĆ KOMISJI HISTORYCZNEJ ODDZIAŁU WROCŁAWSKIEGO SEP W CZASIE PANDEMII

Dnia 26 marca 2021 r. w godzinach 12:00-13:30 po dłuższej przerwie zgodnie z oczekiwanie członków odbyło się w trybie wideokonferencji posiedzenie Komisji Historycznej Oddziału. Kolega Zbigniew Lubczyński - przewodniczący Komisji przekazał informację o działalności członków Komisji od ostatniego posiedzenia. Wymienił min. zaangażowanie w V Sympozjum Historia Elektryki Koleżanki Elżbiety Zachemby i Kolegów Krystiana Chrzana, Wojciecha Michalskiego i Remigiusza Mydlikowskiego, oraz Zbigniewa Lubczyńskiego jako recenzenta i uczestnika sesji on line, ponadto Kol. Jana Francyka z Komisji Seniorów. Członkowie Komisji Kol. Z. Lubczyński i Kol. W. Michalski działali w Komitecie Organizacyjnym Inauguracji Roku SEP 2021 pod patronatem Prof. J.I. Skowrońskiego. Z tej racji Kol. Andrzej Hachoł prezes Oddziału Wrocławskiego i przewodniczący Komisji Historycznej prezentowali sylwetkę naszego kandydata na Patrona Roku na posiedzeniu Centralnej Komisji Historycznej SEP i Zarządu Głównego. W Spektrum ukazał się artykuł „Profesor Jerzy Ignacy Skowroński wrocławski kandydat na Patrona Roku SEP 2021". W ramach posiedzeń Komitetu Organizacyjnego opracowano program i scenariusz uroczystości inaugurującej Rok SEP. Opracowano i wydano okolicznościowy folder z materiałami dot. Patrona Roku. W Wiadomościach Elektrotechnicznych, Energetyce i Spektrum ukazały się artykuły poświęcone Patronowi Roku. Zaproszenia do udziału w inauguracji Roku wysłano do Członków Zarządu Głównego, Oddziałów naszego Stowarzyszenia i do osób związanych z Patronem Roku - współpracowników, doktorantów, również do Wnuka Prawnuka Profesora. Inauguracja Roku niestety opóźniona z się powodu epidemii odbyła się dopiero 16 kwietnia 2021 r.

W programie uroczystości była:

- Msza św. o godzinie 8:00 w kościele św. Wawrzyńca i spotkanie przy grobie Profesora na cmentarzu przy ulicy Bujwida we Wrocławiu.

Na zdjęciu od lewej Koledzy i Koleżanki: Jerzy Nowicki, Barbara Kazubek, Andrzej Karczewski, śp. Krystian Chrzan, Wojciech Michalski, Zbigniew Lubczyński, Elżbieta Zachemba i Bogusław Staroojciec.

- Odsłonięcie tablicy pamiątkowej tablicy w holu wrocławskiego oddziału Instytutu Elektrotechniki, którego założycielem był Patron Roku.
- Seminarium z wystąpieniem wprowadzającym Kol. Piotra Szymczaka- prezesa SEP, referatami i prezentacjami, które transmitowano przez Internet na stronie www.sep.wroc.pl

W drugim punkcie posiedzenia zastanawiano się nad możliwościami pracy Komisji w warunkach pandemii. Postanowiono kontynuować podjęte prace w dwu, trzy osobowych zespołach nad historią wybranych kół, historią Komisji, cyfryzacją i porządkowaniem Archiwum. Uznano za celowe okresowe spotykanie się na wideokonferencji.

Na zakończenie uczestniczący w spotkaniu Kol. Andrzej Hachoł i Kol. Krzysztof Nowicki wiceprezes i skarbnik SEP i równocześnie wiceprezes Oddziału sprawujący pieczę nad Komisją złożyli uczestniczącym życzenia z okazji zbliżających się Świąt Wielkanocnych.

Realizując nakreślony plan pracy członkowie Komisji dokonali uporządkowania archiwum, podjęli selekcję materiałów do kronik Oddziału, kontynuowali prace nad rejestrem odczytów, seminariów i sympozjów organizowanych przez Oddział. Kontynuowano zbieranie materiałów do historii działalności kół.

I tak rezultatem tych prac jest spis materiałów archiwalnych, spis konferencji techniczno-naukowych opracowany przez Kol. Jerzego Nowickiego, zestawienie materiałów do historii kół sporządzone przez Kol. Elżbietę Zachembę.

Znaczącym dorobkiem Komisji są publikacje członków Komisji:

-Anny Tomczyk o wycieczkach
- Barbara Kazubek o obsadzie Biura Oddziału
-Elżbiety Zachemby: współautorki artykułu na V SHE - publikowanego w niniejszym numerze na stronie 9.
- Andrzeja Korczewskiego artykuł: „Przemysł teletechniczny w Polsce" na VI SHE i artykuły związane z obchodami 70-lecia IASE,
- Jerzego Nawrota i Bogusława Staroojca dotyczące szkolnictwa elektrotechnicznego we Wrocławiu i przemysłu,
- Jerzego Nowickiego: szkolenie elektryków w Technikum Kolejowym we Wrocławiu , prezentacje na III KEP i posiedzenie ZG SEP o GSK,
- Krystian Chrzan publikacje związane z Patronem Roku 2021,
- Zbigniewa Lubczyńskiego publikacje dotyczące Patrona Roku SEP 2021 i wspomnienia o Krystianie Leonardzie Chrzanu,
- Wojciecha Michalskiego zredagowanie kilku prezentacji i artykułów.

Opracował Zbigniew Lubczyński

Krystian Leonard Chrzan
(1955 – 2021)

W dniu 27 czerwca 2021 r. zmarł nagle Kol. dr hab. inż. Krystian Leonard Chrzan, wieloletni pracownik naukowy Politechniki Wrocławskiej, aktywny działacz Stowarzyszenia Elektryków Polskich, sekretarz naukowy

Polskiego Komitetu Ochrony Odgromowej SEP, członek Komisji Historycznej Oddziału Wrocławskiego, wieloletni członek Normalizacyjnej Komisji Problemowej Nr 73 ds. urządzeń energetycznych o napięciu powyżej 1 kV oraz ograniczników napięć, członek SEP od 1981 r. Uczestnik Sympozjum Historii Elektryki.

Opracował ok. 300 prac, w tym z historii elektryki i biogramów wybitnych elektryków. Autor 6 patentów, monografii oraz 4 skryptów studenckich. Wizytował kilkanaście uczelni zagranicznych w tym w: Rosji, Ukrainie, USA, Szwecji, Niemczech, Anglii, RPA, na Krecie.

Pożegnaliśmy Krystiana Leonarda Chrzana 9 lipca 2021 r. w kościele pw. św. Wawrzyńca we Wrocławiu, tam też na cmentarzu został pochowany. Żegnali Go: członek rodziny Łucjan Górski, prof. Zbigniew Leonowicz - w imieniu rektora politechniki, kierownictwa i pracowników Katedry Podstaw Elektrotechniki i Elektrotechnologii, dr inż. Leszek Ładniak w imieniu Polskiego Komitetu Ochrony Odgromowej SEP i piszący te słowa Zbigniew Lubczyński – w imieniu Oddziału Wrocławskiego SEP, a szczególnie Komisji Historycznej Oddziału.

Przewodniczący Polskiego Komitetu Ochrony Odgromowej SEP w liście kondolencyjnym napisał: *Dr hab. inż. Krystian Chrzan był zaangażowanym i pełnym inicjatywy naukowcem w dziedzinie badań zjawisk towarzyszących wyładowaniom atmosferycznym, w zakresie ochrony odgromowej oraz techniki wysokich napięć. Jego obszerny dorobek naukowy w szczególności dotyczący ochrony odgromowej oraz działania w skali międzynarodowej znacząco przyczyniły się do zwiększenia autorytetu PKOO SEP.*"

Poniżej zamieszczamy ostatni artykuł śp. Krystiana Chrzana.

FUNDACJA OTWARTEGO MUZEUM TECHNIKI IM. PROFESORA STANISŁAWA JANUSZEWSKIEGO

Fundacja Otwartego Muzeum Techniki powstała w 1992 r. Jej celem jest ochrona zabytków technicznych i spuścizny techników polskich działających w kraju i za granicą. Jednym z największych osiągnięć Fundacji jest zorganizowanie Otwartego Muzeum Techniki we Wrocławiu, które zajmuje się przede wszystkim ochroną dziedzictwa technicznego Wrocławia i terenów nadodrzańskich. Od początku swej działalności Fundacja skupiła się na restauracji kompleksu wodociągowego „Na Grobli" z unikalną wieżą ciśnień i z parowymi agregatami pompowymi z 1903 roku. Dzięki staraniom Fundacji, w dawnym zbiorniku czystej wody z 1882 r., powstało multimedialne Muzeum Wody – Hydropolis, zagospodarowano port Gondoli położony pomiędzy Wzgórzem Polskim i Muzeum Narodowym oraz odbudowano komorę śluzy Mieszczańskiej przy mostach Pomorskich.

Muzeum Odry mieści się na zabytkowych statkach żeglugi śródlądowej zacumowanych w awanporcie śluzy Szczytniki, naprzeciw budynku głównego A-1 Politechniki Wrocławskiej przy ul. Wybrzeże Wyspiańskiego. Są to: holownik parowy Nadbor, dźwig pływający Wróblin, barka towarowa Irena i pchacz Krab.

Holownik parowy Nadbor

Jest ostatnim śródlądowym statkiem w Polsce z zachowaną silnikiem parowym o mocy 250 KM. Nadbor zbudowany został w Holandii, zakupiony został wraz z innymi 20 bliźniaczymi jednostkami w 1949 roku. Główne parametry to: długość 28 m, szerokość 6,6 m, wysokość nad wodą 3,9 m, zanurzenie z 10 tonami węgla 1,4 m. Holownik holował barki na Odrze skanalizowanej od Gliwic i Koźla po Wrocław do połowy lat 1960-tych. Następnie służył jako pływająca kotłownia, siłownia energetyczna i wytwornica pary. Próbowano wykorzystać go w roli lodołamacza. W 1998 r. Żegluga na Odrze przekazała holownik na cele muzealne (FOT.1).

FOT.1. Holownik parowy Nadbor

Dźwig pływający Wróblin

Jedyny śródlądowy dźwig pływający w Polsce zbudowany został w Fuerstenberg nad Odrą (Przybrzeg, obecnie dzielnica Eisenhuettenstadt) w 1939 roku. Po wojnie wydobyto go z dna Odry na stopniu wodnym Wróblin – stąd nazwa jednostki. Dźwig pracował do roku 2000 na budowach prowadzonych ostatnio przez przedsiębiorstwo Budownictwa Hydrotechnicznego Odra-2. Dźwig ma długość 24,2 m, szerokość 9 m i zanurzenie 0,67 m. Wyróżnia go konstrukcja ściśle związana z urządzeniem dźwigowym, którego żuraw o udźwigu 8 ton może przemieszczać się w promieniu 360 z prędkością 4,3 m/min. Dźwig został zakupiony w 2002 roku i wyremontowany, jest sprawny technicznie (FOT.2).

FOT. 2. Dźwig pływający Wróblin

Barka towarowa Irena

Zbudowana została w 1936 r. w Bydgoszczy przez Seweryna Marzątka. Jej budowniczy pływał na niej do lat 1970-tych a jego syn Bogumił do 1989.roku na kanale Bydgoskim, Noteci, Warcie i Odrze. W latach 1990-1998 pełniła rolę magazynu w Gdańsku. Przekazana została Fundacji Otwartego Muzeum Techniki w 2003 roku. Dzięki pracy wolontariuszy barka została

oczyszczona z rdzy i zabezpieczona przed korozją. Dotacja Gminy Wrocław i pomoc innych sponsorów umożliwiła remont w stoczni w 2014. W następnych latach przeprowadzono przebudowę wnętrza na cele muzealne. Parametry techniczne – długość 41,78 m; szerokość 4,83 m, wysokość do najwyższej nierozbieralnej części 2,59 m; największe dopuszczalne zanurzenie 1,74 m; zanurzenie bez ładunku 0,437 mm; nośność 254 ton.

Pchacz Krab

Zakupiony w 2018 od firmy Lidmann i Megger. Powstał w stoczni Schottel w Oberspay nad Renem w 1968. Ma długość 9,3 m, szerokość 4,3, wysokość 3,6 m, zanurzenie 1 m, silnik spalinowy Deutz o mocy 250 KM chłodzony powietrzem. Wyjątkowym rozwiązaniem jest obrotowy ster śrubowy opracowany w 1950 r. przez Josepha Beckera (FOT.3).

FOT.3. Pchacz Krab

Stanisław Januszewski
Patron Fundacji

Stanisław Januszewski (ur. w 1948 roku w Warszawie) – historyk techniki, do roku 2011 zajmował stanowisko profesora nadzwyczajnego Politechniki Wrocławskiej. Założyciel Fundacji Otwartego Muzeum Techniki, przewodniczący (2006-2011) Polskiego Komitetu Międzynarodowego Towarzystwa Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego, autor koncepcji Otwartego Muzeum Techniki we Wrocławiu (1983), twórca Ośrodka Dawnej i Nowej Techniki Górniczej w Wałbrzychu (1986-1991 , Muzeum Energetyki w Elektrowni Wodnej Lubachów(1996), Muzeum Odry FOMT we Wrocławiu, założyciel przestrzennego, Sowiogórskiego Muzeum Techniki (2003-2013), kurator Studenckiego Koła Naukowego Politechniki Wrocławskiej „Ochrony Zabytków Techniki HP Nadbor" (2001-2011).

W 2021 roku odeszli od nas

Koledzy:

01.01 Edward Gaicki – K41
01.01 Wiktor Zych – K43
30.01 Grzegosz Bałuka – K43
28.03. Stanisław Szyler – K2
24.05 Zbigniew Kubik – K16
24.05 Zdzisław Załoga – K69
27.06 Krystian Chrzan – K24
23.09 Ignacy Sierosławski – K1
24.09 Witold Mielcarek – K1
01.10 Ryszard Rząsa – K41
02.10 Wacław Bagiński – K41

KOMISJE DZIAŁAJĄCYCH PRZY O/W SEP w bieżącej kadencji

Komisja Historyczna
Zbigniew Lubczyński (K-41)

Komisja Kół
Kazimierz Chabowski (K-41)

Komisja Młodzieży i Studentów
Remigiusz Mydlikowski (K-52)

Komisja Odznaczeń
Barbara Czołowska (K-1)

Komisja Pomocy Koleżeńskiej
Paweł Żmuda (K-25)

Komisja Seniorów
Jan Francyk (K-70)

Komisja ds. Ochrony Przeciwporażeniowej
Zenon Bartyński (K-2).

KLUB DYSKUSYJNY SEP

Rada Klubu

Przewodniczący
Leszek Ładniak (K-41)

Wiceprzewodniczący
Sekretarz
Michał Jasiński (K-43)

Członkowie Rady

Michał Cygan (K-4)
Jan Francyk (K-70)
Krzysztof Jakacki (K-14)
Andrzej Krzyżański (K-43)
Paweł Kudełka (K-4)
Tadeusz Kurc (K-43)
Piotr Nowak (K-43)
Janusz Sieraczyński (K-43)
Elżbieta Zachemba (K-43)

KOŁO SEP NR 16 przy Zespole Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERACJI S.A. - historia i teraźniejszość 1954 – 2021.

W 2019 r. na terenie wrocławskiej elektrociepłowni odbyła się uroczystość 65-lecia istnienia Koła SEP nr 16 przy KO-GENERACJI S.A. W jubileuszowym spotkaniu zorganizowanym przez Zarząd Koła SEP wzięli udział Prezesi Zarządu Spółki, Dyrektorzy oraz zaproszeni Goście i Członkowie Koła.

Geneza powstania Koła sięga 1954 roku, kiedy to z inicjatywy ówczesnego Prezesa Oddziału Wrocławskiego SEP, kol. Józefa Prószyńskiego, powstało Koło Zakładowe nr 16 przy Elektrowni Wrocław.

Pierwsze Koło nr 16 liczyło 26 członków, a w skład Zarządu Koła weszli koledzy:

- Kol. Dionizy Tomaszewski – przewodniczący,
- Kol. Winicjusz Okrutniak – sekretarz,
- Kol. Józef Ewert – skarbnik.

W kolejnych latach, aż do dziś, Zarządowi Koła nr 16 przewodniczyli:

- 1958-1961 – Kol. Dionizy Tomaszewski
- 1961-1977 – Kol. Zbigniew Kubik
- 1977-1980 – Kol. Dionizy Tomaszewski
- 1980-1983 – Kol. Henryk Haber,
- 1983-1986 – Kol. Zbigniew Majewski,
- 1986-1993 – Kol. Czesław Ciasnocha,
- 1993-1997 – Kol. Roman Wójciak,
- 1997-2005 – Kol. Danuta Gacka,
- 2005– połączenie z Kołem nr 11 przy EC Czechnica (Kol. Janusz Gondek),
- 2005-2009 – Kol. Jerzy Kampik,
- 2009-2017 – Kol.Andrzej Kożmiński
- 2017 – Kol. Arkadiusz Repczyński wraz z Zarządem i Komisją Rewizyjną w składzie:
  - Kol. Edyta Zahajkiewicz- skarbnik,
  - Kol. Małgorzata Jurczyk- sekretarz,
  - Kol. Krzysztof Haber – członek Zarządu,
  - Kol. Andrzej Koźmiński – członek Zarządu,
  - Kol. Wiesław Milczarek – członek Zarządu,
  - Kol. Janusz Gondek – przewodniczący KR,

- Kol. Elżbieta Barańska – członek Komisji Rewizyjnej,
- Kol. Wiesława Piecyk- członek Komisji Rewizyjnej.

Obecnie Koło nr 16 zrzesza ponad 70 członków i jest wspierane przez dwa duże podmioty gospodarcze.

Członkowie Koła aktywnie uczestniczyli w rozwoju i rozbudowie wrocławskiej elektrociepłowni, a od 2005 r. do koła dołączyli Członkowie SEP z EC Czechnica. W 67-letniej działalności Koła z powodzeniem i zaangażowaniem prowadzona jest działalność statutowa związana z obszarami zagadnień elektrycznych i energetycznych. Organizowane są liczne szkolenia techniczne i wyjazdy o charakterze techniczno–integracyjnym w Polsce oraz do Czech, Szwecji, Białorusi, Ukrainy, Austrii, Włoch i Niemiec i Słowenii. Za działalność i osiągnięcia w pracy stowarzyszeniowej wielu członków Koła zostało wyróżnionych licznymi odznaczeniami i wyróżnieniami na szczeblu Oddziału Wrocławskiego oraz krajowym.

Koło nr 16 SEP przy KOGENERACJI S.A. jest ocenione, jako najlepiej działające w Oddziale Wrocławskim i jedno z najlepszych w Polsce.

Wieloletnią historię i osiągnięcia Koła tworzyli wszyscy członkowie zaangażowani w pracę stowarzyszeniową, jednak najcenniejszym osiągnięciem jest stworzenie przyjacielskiej i koleżeńskiej atmosfery w pracy zawodowej i społecznej.

Zarząd Koła nr 16 SEP przy KOGENERACJI S.A. w kadencji 2017 – 2021

SPRAWOZDANIE Z PRAC ODDZIAŁOWEJ KOMISJI KÓŁ ZWIĄZANEJ Z OCENĄ WNIOSKÓW „ KONKURS -ANKIETA” Z PRACY KÓŁ W OKRESIE PANDEMICZNYM

W dniu 05.05.2021 r. odbyło się spotkanie Oddziałowej Komisji Kół O/W SEP. Przedmiotem spotkania było rozpatrzenie zgłoszonych przez koła prac (Konkurs – Ankieta) opisujących działalność Kół w okresie pandemicznym w 2020 r.

Celem tych opracowań, był zamiar poznania innych form działalności stowarzyszeniowej oraz trudności wynikające z ograniczeń społecznych w okresie pandemicznym. Decyzję taką podjęto również z uwagi na odwołanie przez ZG SEP Konkursu za 2020 r. o „Najaktywniejsze Koło SEP”. Do konkursu 6 kół zgłosiło swoje opracowania. Są to koła nr 7; 60; 52; 70; 4 i 16.

Komisja w składzie wg załączonej listy obecności, przeczytała każde opracowanie oddzielnie przez każdego członka, oceniając je wg przyjętej pięciopunktowej skali. Po zsumowaniu punktów i dyskusji nad merytoryczną treścią opracowań, ustalono trzy grupy przyjmując za kryterium wnoszoną wartość merytoryczną w okresie pandemicznym.

Ustalono następującą kolejność miejsc w ocenie prac z działalności w kole oraz zaproponowano następujące kwoty nagrody pieniężnej dla Koła oraz dyplomy:

Grupa I :

Koło 16 przy Kogeneracji SA
nagroda 2.500,00 zł

Koło nr 52 przy Wydz. Elektroniki Politechniki Wrocławskiej
nagroda - 2.500,00 zł

Koło nr 70 przy Politechnice Wrocł.
nagroda - 2.500.00 zł

Grupa II:

Koło nr 4 Akademickie
nagroda 2.000.00 zł

Koło nr 60 ELTOR
nagroda 2.000.00 zł

Grupa III:

Koło nr 7 Wojskowe nagroda 1.000 zł

Przewodniczący OKK
K. Chabowski.

Wrocław, dnia 06.05.2021

Uczestnicy wycieczki oddziałowej SEP na Maltę

WYCIECZKA ODDZIAŁOWA NA MALTĘ

W tym roku Zarząd Oddziału Wrocławskiego SEP zorganizował wspólny wakacyjny wyjazd członków i sympatyków naszego Stowarzyszenia. Tym razem naszym celem była słoneczna Malta. Powierzchnia całkowita 316 km2, ludność ponad 430 000.

Malta to jedną z mniejszych wysp Morza Śródziemnego, położona 75 km na południe od Sycylii i 240 km od północnych wybrzeży Libii. W skład państwa maltańskiego wchodzi pięć wysp. Trzy największe: Malta, Gozo i Comino są zamieszkane, a malutkie Cominotto i Filfla są bezludne.

Nasze zwiedzanie było skierowane na najbardziej ciekawe i rozpoznawalne miejsca i zabytki, wśród których nie mogło zabraknąć stolicy państwa Valletty oraz dawnej stolicy wyspy Mdiny, w której w labiryncie wąskich uliczek można odnieść wrażenie, że czas zatrzymał się w dawnej epoce. Będąc w centrum miasta z przyjemnością zwiedziliśmy wnętrze Katedry Św. Piotra i Pawła będącej główną świątynią katolicką archidiecezji maltańskiej.

Tuż za murami Mdiny położone jest miasto Rabat, nad którym góruje zbudowana na skale Cytadela. W mieście zwiedzamy grotę św. Pawła. Miasteczko Ir-Rabat znane jest z rozległych katakumb św. Pawła, apostoła który mieszkał w jednej z grot w czasie trzymiesięcznego pobytu na tej wyspie (po rozbiciu się jesienią 60 roku statku, którym płynął na proces do Rzymu), prowadząc tu działalność misyjną. Na

koniec pierwszego dnia w drodze powrotnej do hotelu robimy przystanek w miejscowości Mosta, miasta słynnego Z jednej z trzech największych na świecie kopuł przykrywającej kościół Santa Maria Assunta.

Malta to również wielkie atrakcje turystyczne, wśród których doskonale jest znana wyspa Gozo. Wyspa, która zachwyca bajecznymi krajobrazami oraz wpisanym na listę UNESCO stanowiskiem archeologicznym Ggantija. Na tym stanowisku zwiedziliśmy jedną z najstarszych kamiennych budowli na świecie z częściowo zachowanymi murami obronnymi i megalitycznymi świątyniami.

La Valletta – stolica Malty, wpisana na listę UNESCO, miasto budowanego w czasach, kiedy wyspa należała do Zakonu Kawalerów Maltańskich, a które do dziś zachowało swój unikalny charakter. Spacer po mieście: Pałac Wielkiego Mistrza – była siedziba zakonu Joannitów, Katedra Św. Pawła, spacer przez Górne Ogrody – Upper Barracca Gardens, z których rozciąga się wspaniały widok na Grand Harbour oraz mury „Trójmiasta".

Prawdziwą perłą wśród zabytków Malty jest Katedra Jana Chrzciciela, w której znajduje się obraz Caravaggia „Ścięcie św. Jana Chrzciciela". Jeszcze w tym samym dniu udaliśmy się do trzech portowych miast, gdzie pierwotnie kawalerowie miecza osiedlili się po przybyciu na wyspę. Zwiedzanie ufortyfikowanego portu **Cospicua**, następnie spacer wąskim labiryntem uliczek w **Vittoriosa**, aby na koniec dnia dotrzeć do **Senglea**, słynnego z olbrzymiego systemu murów obronnych, których budowę rozpoczęto w roku 1552 po odparciu ataku osmańskiego na Maltę i Gozo.

Naszą wakacyjną wycieczkę zakończyliśmy rejsem na wyspę Camino, trzecią co do wielkości i najmniejszą zamieszkałą wyspę archipelagu Wysp Maltańskich. Wyspa położona jest pomiędzy pomiędzy Maltą a Gozo. Na wyspie znajduje się jedna z głównych atrakcji turystycznych Malty – Blue Lagoon (Błękitna Laguna).

WYCIECZKA KOŁA SEP NR 16 DO ELEKTROWNI WODNEJ SOLINA

W dniu 22 października 2021 r. członkowie Koła SEP nr 16 przy KOGENERACJI S.A. odwiedzili Elektrownię Wodną Solina, wchodzącą w skład Zespołu Elektrowni Wodnych Solina – Myczkowce

Źródło: https://pgeeo.pl/Nasze-obiekty/Elektrownie-wodne/Solina

PGE Energia Odnawialna S.A. W wycieczce uczestniczyło 21 osób.

Elektrownia Wodna Solina znajduje się na rzece San i jest wyjątkowo malowniczo położona pośród bieszczadzkich wzgórz. Solina jest jedną z największych elektrowni szczytowo-pompowych na dopływie naturalnym zapory betonowej. Moc zainstalowana wynosiła przed modernizacją 136 MW_e, a po modernizacji, od 10.10.2003 r. wynosi 200 MW_e. Elektrownia składa się z 4 hydrozespołów – dwóch po 68 MW_e, tylko do produkcji energii elektrycznej oraz dwóch po 32 MW_e z funkcją ponownego przepompowania wody z dolnego do górnego zbiornika. Dzięki tej możliwości elektrownia posiada wysoką sprawność magazynowania energii.

Elektrownia Solina położona jest u stóp najwyższej w Polsce zapory typu ciężkiego, oddanej do eksploatacji w dniu 20.07.1968 r. Zapora ma 81,8 m wysokości i 664 m długości, a możliwy do wykorzystania spad wody to aż 60 m. Górny zbiornik elektrowni tworzy największe w Polsce sztuczne jezioro - Jezioro Solińskie o powierzchni 22 km^2.

Szkolenie techniczne wraz ze zwiedzaniem maszynowni i wnętrza zapory odbyło się z pracownikiem PGE. Prowadzący omówił techniczne zasady podstawowych procesów technologicznych występujących w elektrowni wodnej. Szczególną uwagę zwrócono na układy

elektryczne potrzeb własnych oraz wyprowadzenia mocy.

Zarząd Koła nr 16 SEP przy KOGENERACJI S.A

WYCIECZKA KOŁA SEP NR 16 DO SŁOWENII I WŁOCH 1 – 16.09.2021

W dniach od 11 do 18 września 2021 r. członkowie Koła SEP nr 16 przy Zespole Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERA-CJA S.A. odwiedzili Republikę Słowenii oraz Republikę Włoch. W wycieczce uczestniczyło 21 osób.

Trasa wycieczki wiodła m.in. przez referencyjne obiekty produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Zwiedzano malowniczo położoną elektrownię wodną w kanionie Vintgar oraz zespół elektrowni wodnych na pograniczu słoweńsko – włoskim wydłuż rzeki Socza i Trygławskiego Parku Narodowego.

Zespół Elektrowni *Soča Nova Gorica*

Zespół Elektrowni *Soča Nova Gorica* eksploatuje m. in. pięć dużych elektrowni wodnych o mocy zainstalowanej powyżej 10 MW. Wszystkie duże elektrownie wodne działają na rzece Socza i wytwarzają 450 GWh energii elektrycznej rocznie. Są to HPP Doblar I (1939), HPP Plave I (1940), HPP Solkan (1984), HPP Doblar II i Plave II (oba 2002).

W trakcie wycieczki na terenie Włoch uczestnicy podziwiali trasę tramwaju o napędzie elektrycznym/zębatym/linowym łączącego miasta Triest i Opicina. Linia składa się z 13 przystanków. Pierwszy znajduje się w centrum Triestu, na wysokości 3 metrów poziomem morza. Na kolejnym przystanku do składu dołączany jest kolejny wagon, tzw. wagon buforowy. Umożliwia on przekształcenie zwykłego tramwaju w kolej linowo terenową. Po przejechaniu prawie 800 metrów, na której nachylenie wynosi 26 procent bufor zostaje odczepiony, a dalszą podróż do stacji Villa Opicina pojazd odbywa już jako tramwaj elektryczny.

Zarząd Koła SEP nr 16

WYNIKI KONKURSU SEP NA NAJLEPSZE PRACE DYPLOMOWE NA POLITECHNICE WROCŁAWSKIEJ W ROKU AKADEMICKIM 2020/2021

NA WYDZIALE ELEKTRONIKI MIKROSYSTEMÓW I FOTONIKI

PRACE INŻYNIERSKIE

(opr. na podstawie przesłanego protokołu Komisji Konkursowej na w/w Wydziale z dnia 15.03.2021)

Komisja konkursu prac inżynierskich obradowała w składzie:

- dr inż. Damian Nowak – prodziekan ds. studenckich, przewodniczący komisji,
- dr hab. inż. Michał Mazur – przedstawiciel Oddziału Wrocławskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich,
- Wiktoria Weichbrodt – przewodnicząca Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego.

W regulaminowym terminie zgłoszono do konkursu pięć prac dyplomowych inżynierskich. Wszystkie zgłoszenia były poprawne pod względem formalnym.

Sprawdzono, czy dyplomanci przedkładający prace do konkursu złożyli egzamin dyplomowy z wynikiem pozytywnym. Ustalono, że wszystkie osoby uzyskały ocenę pozytywną z egzaminu dyplomowego.

Prace dyplomowe oceniane były niezależnie przez 3 osoby – członków komisji. Ocena komisji za plakat, streszczenie, aspekt praktyczny danej pracy została obliczona jako średnia z ocen wystawionych przez poszczególnych oceniających.

Oceny końcowe każdej pracy ustalono na podstawie średniej ważonej z ocen cząstkowych zgodnie z punktem Regulaminu konkursu *Nagrody Oddziału Wrocławskiego SEP*.

Przewodniczący komisji ustalił listę rankingową ocenianych prac według ocen końcowych. Komisja zdecydowała o przyznaniu nagród dla następujących prac:

I nagroda – inż. Szymon Matczak: „Elektrodynamiczne pułapkowanie mikrocząsteczek".
Promotor: dr hab. inż. Tomasz Grzebyk.

II nagroda – inż. Pratyush Kainth: „Aktuacja elektromagnetyczna w drukowanych mikrosystemach".
Promotor: prof. dr hab. inż. Rafał Walczak.

III nagroda – inż. Afrodyta Da-skalakis: „Synteza termiczna tlenków metali do zastosowań w gazowych sensorach chemicznych".
Promotor: dr hab. inż. Ryszard Korbutowicz.

PRACE MAGISTERSKIE

(opr. na podstawie przesłanego protokołu Komisji Konkursowej na w/w Wydziale z dnia 15.03.2021)

Komisja konkursu obradowała w składzie:

- dr inż. Damian Nowak – prodziekan ds. studenckich, przewodniczący komisji,
- dr hab. inż. Michał Mazur – przedstawiciel Oddziału Wrocławskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich,
- Daniel Ząbek - przewodniczący Wydziałowej Rady Samorządu Studenckiego.

W regulaminowym terminie zgłoszono do konkursu pięć prac dyplomowych magisterskich. Wszystkie zgłoszenia były poprawne pod względem formalnym.

Sprawdzono, czy dyplomanci przedkładający prace do konkursu złożyli

egzamin dyplomowy z wynikiem pozytywnym. Ustalono, że wszystkie osoby uzyskały ocenę pozytywną z egzaminu dyplomowego.

Prace dyplomowe oceniane były niezależnie przez 3 osoby - członków komisji. Ocena komisji za plakat, streszczenie, aspekt praktyczny danej pracy została obliczona jako średnia z ocen wystawionych przez poszczególnych oceniających.

Oceny końcowe każdej pracy ustalono na podstawie średniej ważonej z ocen cząstkowych zgodnie z *Regulaminem Nagrody Oddziału Wrocławskiego SEP.*

Przyznano następujące nagrody:

I nagroda – mgr inż. Paweł Chodasewicz: „Badanie właściwości wydruków 3D realizowanych w technologii FDM".
Promotor: dr hab. inż. Artur Wiatrowski.

II nagroda – mgr inż. Szymon Wójcik: „Charakteryzacja metalicznych mikrogeneratorów termoelektrycznych z wykorzystaniem zmodyfikowanego systemu pomiarowego".
Promotor: prof. dr hab. inż. Andrzej Dziedzic.

III nagroda – Szymon Kiełczawa: „Analiza wpływu wygrzewania na właściwości optyczne, elektryczne i sensorowe cienkich warstw tlenku wanadu wytworzonych metodą rozpylania magnetronowego".
Promotor: dr hab. inż. Michał Mazur.

IV nagroda – mgr inż. Rafał Białkowski: „Układ sterowania i oprogramowania instrumentu Lab-on-a-Disc".
Promotor: dr inż. Wojciech Kubicki.

V nagroda – mgr inż. Michał Maciejak: „Symulacje komputerowe tandemowego ogniwa słonecznego".
Promotor: dr inż. Wojciech Dawidowski.

NA WYDZIALE ELEKTRONIKI

(opr. Na podstawie protokołu Komisji Konkursowej na w/w Wydziale z dnia 14.09.2021)

Komisja Konkursu obradowała w składzie:
- dr inż. Adam Wąż – prodziekan ds. studenckich
- dr inż. Dariusz Banasiak – przedstawiciel Koła SEP na W04 PWr
- dr inż. Remigiusz Mydlikowski – KMiS SEP O/Wrocław, przewodniczący Komisji.

W regulaminowym terminie zgłoszono do Konkursu 6 prac inżynierskich i 11 prac magisterskich. Wszystkie zgłoszenia były poprawne pod względem formalnym.

Prace dyplomowe oceniane były niezależnie przez trzech członków Komisji. Na każdą z ocen wpływ miały: aspekt praktyczny pracy, recenzje promotora i recenzenta, przygotowane streszczenie pracy.

Przewodniczący Komisji ustalił listę rankingową ocenianych prac według ocen poszczególnych członków Komisji.

Komisja zdecydowała o nagrodzeniu 3 prac inżynierskich i 3 prac magisterskich absolwentów Wydz. Elektroniki.

Przyznano następujące nagrody:

<u>w grupie prac inżynierskich</u>

I nagroda – inż. Tomaszewski Jakub: „Projekt i budowa manipulatora stacjonarnego".
Promotor: dr inż. Joanna Ratajczak, Katedra Cybernetyki i Robotyki.

II nagroda – inż. Kinga Tokarska: „Automatyczna giętarka do drutu".
Promotor: dr inż. Mirela Kaczmarek, Katedra Cybernetyki i Robotyki.

III nagroda – inż. Grzegorz Jachacz: „Zastosowania monokrystalicznych modułów fotowoltaicznych w alternatywnych układach zasilania elektrycznego".
Promotor: dr inż. Andrzej Jabłoński, Katedra Automatyki, Mechatroniki i Systemów Sterowania.

<u>W grupie prac magisterskich:</u>

I nagroda – mgr inż. Dawid Grzeszkowiak: „Proteza dłoni z rozpoznawaniem sygnałów EMG i obrazów RGB".
Promotor: dr hab. inż. Przemysław Śliwiński prof. PWr, Katedra Automatyki, Mechatroniki i Systemów Sterowania.

II nagroda – mgr inż. Dawid Moszyński: „Układ sterowania robota mobilnego z funkcją lokalizacji i identyfikacji wózków transportowych".
Promotor: dr inż. Jarosław Szrek, Wydział Mechaniczny, Katedra Podstaw Konstrukcji Maszyn i Układów Mechatronicznych.

III nagroda – mgr inż. Aleksandra Rzeszowska: „Zastosowanie sztucznych sieci neuronowych w identyfikacji uszkodzeń taśmy przenośnikowej".
Promotor: dr inż. Agata Kirjanów-Błażej, Katedra Systemów i Sieci Komputerowych.

NA WYDZIALE ELEKTRYCZNYM

(opr. Na podstawie protokołu Komisji na w/w Wydziale z dnia 20.09.2021)

Członkowie Komisji Konkursowej:
1. dr inż. Remigiusz Mydlikowski – Przewodniczący,
2. dr hab. inż. Piotr Serkies,
3. dr inż. Maciej Gwoździewicz.

Do konkursu zgłoszono 21 prac inżynierskich i 14 prac magisterskich. Po zapoznaniu się z treścią zgłoszonych prac, komisja konkursowa zdecydowała o przyznaniu trzech nagród dla prac inżynierskich oraz trzech nagród dla prac magisterskich.

Przyznano następujące nagrody:

<u>w grupie prac inżynierskich</u>

I nagroda – inż. Szymon Niczyporuk: „Zdalnie sterowany robot przeznaczony do instalacji światłowodów"
Promotor: dr inż. Robert Czechowski.

II nagroda – inż. Błażej Szymański: „System automatycznego utrzymywania odległości w pojazdach samochodowych"
Promotor: dr inż. Krzysztof Dyrcz.

III nagroda – inż. Natalia Dutka: "Wykorzystanie modułów bezpieczeństwa sterownika PLC".
Promotor: dr hab. inż. Piotr Serkies.

<u>W grupie prac magisterskich</u>

I nagroda – mgr inż. Daniel Duś: „Optymalizacja kosztów zużycia energii elektrycznej na przykładzie parafii pw. św. Andrzeja Apostoła w Męcince".
Promotor: dr inż. Maciej Gwoździewicz.

II nagroda – mgr inż. Kinga Tokarska: „Silnik BLDC do napędu pojazdu elektrycznego".
Promotor: dr hab. inż. Marek Ciurys.

III nagroda – mgr inż. Artur Witaszewski: " Badania odbiorcze oraz diagnostyka kabli WN - praktyka w świetle obowiązujących norm i standardów".
Promotor: dr hab. inż. Krzysztof Wieczorek.

NA WYDZIALE PODSTAWOWYCH PROBLEMÓW TECHNIKI

(na podstawie protokołu Komisji na w/w Wydziale z dnia 12.10.2021)

W dniu 11.10.2021 odbyło się posiedzenie Komisji Konkursowej powołanej do przeprowadzenia konkursu na najlepsze prace dyplomowe Stowarzyszenia Elektryków Polskich na Wydziale Podstawowych Problemów Techniki Politechniki Wrocławskiej.

Skład komisji konkursowej:
dr inż. Iwona Hołowacz prof. ucz. – Przewodniczący

dr hab. inż. Agnieszka Ulatowska – Jarża prof. ucz. – Członek

dr inż. Tomasz Grysiński — Członek

dr inż. Remigiusz Mydlikowski – Przewodniczący KMiS O/Wrocław

Ogółem w konkursie wzięło udział 11 wyróżniających się prac dyplomowych, które zostały zgłoszone przez komisje dyplomowe kierunku Inżynieria Biomedyczna podczas przeprowadzania egzaminów dyplomowych.

Komisja zapoznała się z przesłanymi pracami. Trzy prace spełniały kryteria przyjęte w konkursie, czyli zawierają elektroniczne lub optoelektroniczne elementy konstrukcyjne i zostały obronione na ocenę bardzo dobrą.

Przewodniczący Komisji zarządził głosowanie, celem wyłonienia I, II i III miejsca. Po analizie prac zdecydowano się również przyznać dwa wyróżnienia.

W wyniku głosowania komisja konkursowa wyłoniła następujące prace do nagród:

I nagroda – mgr inż. Janusz Janaszek: „Opracowanie układu kondycjonowania sygnału w pomiarach bioimpedancji tkanek metodą tomografii impedancyjnej”
Promotor: dr inż. Zdzisław Szczepanik, Katedra Inżynierii Biomedycznej.

II nagroda – mgr inż. **Krzysztof Bober: „**Projekt i wykonanie bezprzewodowego masażera do mięśni”

Promotor: dr inż. Andrzej Grobelny, Katedra Teorii Pola, Układów Elektronicznych i Optoelektroniki.

III nagroda – mgr inż. Anna Iluk: „Zbadanie transmisji kodowanej w metodzie przepuszczania fali ultradźwiękowej przez struktury tkankopodobne”.
Promotor: dr inż. Krzysztof Opieliński, Katedra Akustyki, Multimediów i Przetwarzania Sygnałów.

WYRÓŻNIENIA

1. mgr inż. Anna Gybej: “Projekt i realizacja przenośnego urządzenia do monitorowania parametrów oświetlenia wewnętrznego”.
Promotor: dr inż. Tomasz Grysiński, Katedra Inżynierii Biomedycznej.

2.mgr inż. Mateusz Olek: “Projekt urządzenia do obrazowania fantomu piersi”.
Promotor: dr inż. Iwona Hołowacz prof. ucz., Katedra Inżynierii Biomedycznej.

O KONKURSIE SEP NA NAJLEPSZE PRACE DYPLOMOWE

Konkurs Stowarzyszenia Elektryków Polskich na najlepsze prace dyplomowe na Politechnice Wrocławskiej organizowany jest przez Oddział Wrocławski od wielu już lat. Konkurs przy współpracy Dziekanów przeprowadzany jest na czterech wydziałach Politechniki:
-Wydziale Elektroniki
-Wydziale Elektrycznym
-Wydziale Podstawowych Problemów Technicznych
-Wydziale Elektroniki Mikrosystemów i Fotoniki.

Wydziały te związane są z dyscyplinami naukowymi pokrewnymi do szeroko rozumianej elektryki: automatyka, elektronika i elektrotechnika oraz inżynieria biomedyczna. Każdego roku do Konkursu zgłaszane są wyróżniające się prace dyplomowe ocenione minimum na ocenę bardzo dobrą. Komisje Konkursowe powoływane na poszczególnych Wydziałach, oceniają zgłaszane prace pod kątem:
– sposobu rozwiązania problemu technicznego lub naukowego,
– powiązania pracy z aktualnymi problemami gospodarki narodowej lub regionu,
– stopnia samodzielności autora i oryginalności rozwiązania problemu.

Konkursowe prace inżynieryjno-badawcze, charakteryzują się zawsze wysokim poziomem merytorycznym realizacji problemu technicznego. Poruszane są w nich aktualne problemy naukowo-badawcze odzwierciedlające obecne trendy stosowanych rozwiązań technologicznych.

Jako podsumowanie Konkursu w 2021 roku, poproszono wszystkich jego laureatów o przygotowanie streszczeń prac w formie kilkustronicowych artykułów. Po zebraniu i dodatkowej recenzji wszystkich streszczeń wydano po raz drugi w historii, monografię podsumowującą działalność naukową Stowarzyszenia na Politechnice Wrocławskiej.

Dr inż. Remigiusz Mydlikowski
Przewodniczący Komisji
Młodzieży i Studentów
O/Wr SEP
Prezes Koła SEP nr 52

Od Redakcji

Pomysłodawcą i realizatorem wydawnictwa „Trendy i rozwiązania technologiczne w elektrotechnice” jest Kol. Remigiusz Mydlikowski. Z tego co nam wiadomo, jest to jedyne tego rodzaju wydawnictwo w Stowarzyszeniu. Gratulujemy pomysłu i życzymy wytrwałości w kontynuowaniu tego wydawnictwa w następnych latach.

Ośrodek Rzeczoznawstwa
Stowarzyszenia Elektryków Polskich

Wykonujemy usługi techniczne:

- ekspertyzy i opinie techniczne z wszelkich zagadnień związanych z prądem elektrycznym;
- instrukcje organizacji bezpiecznej pracy;
- instrukcje eksploatacji dla urządzeń elektrycznych i energetycznych;
- ocena prawidłowości wykonania projektów instalacji elektrycznych;
- ocena prawidłowości wykonania instalacji i urządzeń elektrycznych;
- wyceny urządzeń i instalacji elektrycznych;
- badania odbiorcze i eksploatacyjne instalacji elektrycznych;
- badania i pomiary okresowe instalacji odgromowych obiektów budowlanych;
- badania termowizyjne w energetyce i budownictwie;
- badania jakości energii elektrycznej;
- automatyka zabezpieczeniowa (EAZ).

Szczególnie polecamy dla Firm branży elektrycznej:

- Nadanie rekomendacji SEP na produkowane towary i świadczone usługi;
- Nadanie certyfikatu innowacyjności SEP.

Ośrodek Rzeczoznawstwa
Stowarzyszenia Elektryków Polskich
Oddział we Wrocławiu
tel./faks: 71 34 366 41, e-mail: irsep.wroc@post.pl

Zapraszamy do kontaktu
Odpowiemy na wszystkie zapytania

Ośrodek Rzeczoznawstwa Oddziału Wrocławskiego SEP
50-020 Wrocław, ul. Piłsudskiego 74 tel./fax 71 343 66 41, 71 78 18 502, email: sep.wroc@post.pl

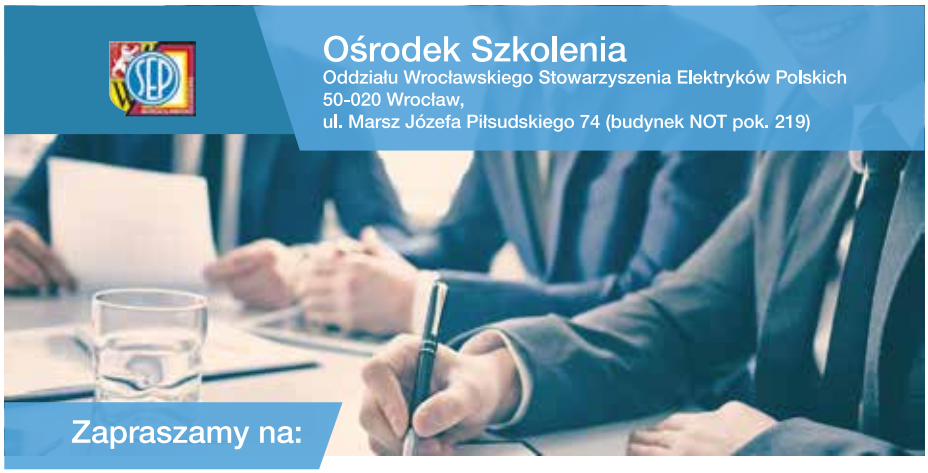

Ośrodek Szkolenia
Oddziału Wrocławskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich
50-020 Wrocław,
ul. Marsz Józefa Piłsudskiego 74 (budynek NOT pok. 219)

Zapraszamy na:

Cykl szkoleń i instruktaży

przygotowujących do uzyskania uprawnień (świadectw kwalifikacyjnych) przyeksploatacji urządzeń, instalacji i sieci energetycznych w zakresie: obsługi, konserwacji, remontów, montażu, prac kontrolno - pomiarowych dla następujących grup urządzeń:

Grupa 1
Urządzenia, instalacje i sieci elektroenergetyczne wytwarzające, przetwarzające, przesyłające, zużywające, energię elektryczną.

Grupa 2
Urządzenia, wytwrzające, przetwarzające, zuzywające ciepło oraz inne urządzenia energetyczne.

Grupa 3
Urządzenia, instalacje i sieci gazowe wytwarzające, przetwarzające, przesyłające, magazynujące i zużywające paliwa gazowe.

Szkolenia prowadzone są dla osób zajmujących się eksploatacją i dozorem w/w. urządzeń, kończą się egzaminem kwalifikacyjnym przed komisją powołaną przez Urząd Regulacji Energetyki działającą przy Stowarzyszeniu Elektryków Polskich.

Szkolenia okresowe bhp

dla pracodawców i innych osób kierujących pracownikami, pracowników administracyjno-biurowych, inzynieryjno-technicznych, pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotoniczych. Szkolenia kończące się egzaminem kwalifikacyjnym i wydaniem zaświadczenia.

Szkolenia przygotowujące do uzyskania certfikatów 1-go, 2-go i 3-go stopnia, w zakresie pomiarów termowizyjnych w sektorze energetycznym.

Szkolenia odbywają się w grupach 12 osobowyc. Dla grup zorganizowanych istenieje możliwość przeprowadzenia szkoleń w systemie weekendowym. Szkolenia kończą się egzaminem kwalifikacyjnym i wydaniem certfikatu.

oraz wiele innych szkoleń zleconych przez zakład pracy

-Nasz Ośrodek posiada stosowne uprawnienia i Komisje do przeprowadzania egzaminów na uzyskanie uprawnień w zakresie prowadzonych szkoleń.
-Nasze usługi świadczone są przez wykwalifikowanych profesjonalistów z wieloletnim doświadczeniem zawodowym, którzy stosują nowoczesne metody szkoleniowe, a dzięki temu podniosą Państwo swoje kwalifikacje nie tylko na wielu płaszczyznach, ale w sposób szybki i skuteczny.

Ośrodek Szkolenia Oddziału Wrocławskiego SEP
50-020 Wrocław, ul. Piłsudskiego 74 tel./fax 71 343 66 41, 71 78 18 502, email: sep.wroc@post.pl